

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Απριλίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2198

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 30823

2η Προκήρυξη Καθεστώτος Ενισχύσεων «ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ» του αναπτυξιακού νόμου, ν. 4887/2022.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4887/2022 «Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη» (Α' 16), και ιδίως τα άρθρα 29 και 30 και 98-104, όπως τροποποιήθηκαν με τον ν. 5203/2025 (Α' 87).

2. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (Γ.Α.Κ.)] (L 187), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023.

3. Την υπό στοιχεία C(2023) 6801 final/16-10-2023 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα (1η Ιανουαρίου 2022 - 31η Δεκεμβρίου 2027) για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 (ενδιάμεση επανεξέταση) - SA.109322 (2023/N) - Ελλάδα, όπως η απόφαση αυτή τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία C(2024) 7152 final/21-10-2024 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία τροποποιήθηκε εκ νέου ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων της Ελλάδας (1η Ιανουαρίου 2022 - 31η Δεκεμβρίου 2027) και προβλέφθηκαν αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης για επενδύσεις που καλύπτονται από τον κανονισμό STEP - SA.115889 (2024/N).

4. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

5. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98) το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019.

6. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

7. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

8. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

9. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

10. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

11. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).

12. Την υπ' αρ 22543/17-03-2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης (περ. ε της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014), σύμφωνα με την οποία δεν προκαλείται πρόσθετη επιβάρυνση επί του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης.

13. Την υπ' αρ. 29561/08-04-2026 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης «Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων «Μεγάλες Επενδύσεις» του αναπτυξιακού ν. 4887/2022, του έτους 2026» (Β' 2045).

14. Το υπό στοιχεία Α.Π.57060 ΕΞ 2026/07-04-2026 ΥΠΕΘΟΟ έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων της Εθνικής Αρχής Συντονισμού με θέμα «Διατύπωση γνώμης επί σχεδίου Προκήρυξης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο του Καθεστώτος Ενισχύσεων «Μεγάλες επενδύσεις» του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022, όπως ισχύει».

15. Το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

16. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ

17. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Διάρκεια Καθεστώτος

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση μεγάλων επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε κλάδους της οικονομίας, προκειμένου, με την υλοποίησή τους, να επιφέρουν σημαντικά αποτελέσματα στις τοπικές οικονομίες.

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η 17η Απριλίου 2026. Ημερομηνία λήξης των υποβολών ορίζεται η 30η Ιουνίου 2026.

Η υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων (ΠΣ.-Αν), στην ηλεκτρονική διεύθυνση (<https://opsan.mindev.gov.gr>).

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2026 ανέρχεται σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ, εκ των οποίων εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000) ευρώ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Τα λοιπά εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000) ευρώ αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης και προέρχονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Άρθρο 2

Ενωσιακό Δίκαιο

1. Η υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων στο παρόν καθεστώς διέπεται ιδίως από:

α. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (Γ.Α.Κ.)] (ΕΕ L 187), όπως ισχύει, και

β. Την υπό στοιχεία C(2023) 6801 final/16-10-2023 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα (1η Ιανουαρίου 2022 - 31η Δεκεμβρίου 2027) για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 (ενδιάμεση επανεξέταση) - SA.109322 (2023/N) - Ελλάδα, όπως η απόφαση αυτή τροποποιήθηκε με τη C(2024) 7152 final/21-10-2024 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία τροποποιήθηκε εκ νέου ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων της Ελλάδας (1η Ιανουαρίου 2022 - 31η Δεκεμβρίου 2027) και προβλέφθηκαν αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης για επενδύσεις που καλύπτονται από τον κανονισμό STEP - SA.115889 (2024/N).

2. Στις ενισχύσεις του παρόντος για τις οποίες αξιοποιούνται και πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, έχουν εφαρμογή οι πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν τις ενισχύσεις αυτές.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας προκήρυξης, εκτός από τους ορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτήν, ισχύουν και οι ορισμοί του άρθρου 4 του ν. 4887/2022, και του άρθρου 2 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (Γ.Α.Κ. - Κανονισμός 651/2014 της Επιτροπής), όπως ισχύει.

Άρθρο 4

Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων

Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος εφαρμόζονται οι παρακάτω γενικοί κανόνες:

1. Κανόνες Σώρευσης

α. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει του παρόντος καθεστώτος επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων ή καθεστώς ενισχύσεων «ήσσονος σημασίας» (de minimis) ή να δανειοδοτηθούν με δάνεια που ενέχουν στοιχεία κρατικής στήριξης με την προϋπόθεση ότι οι ενισχύσεις του παρόντος και οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει άλλων καθεστώτων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν σωρευθούν δεν οδηγούν σε υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, ή των ποσών της ενίσχυσης που ορίζονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Γ.Α.Κ.), στους Κανονισμούς «ήσσονος σημασίας» (de minimis) ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

β. Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων στις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης και στα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που προβλέπονται στο Γ.Α.Κ. για το παρόν καθεστώς λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται τόσο στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο όσο και στην επιχείρηση, εφόσον αυτή υλοποιεί περισσότερα του ενός επενδυτικά σχέδια, ενώ ελέγχεται η περίπτωση τεχνητής κατάτμησής του.

γ. Αν ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, κοινές επιχειρήσεις ή τους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους, συνδυάζεται με ενίσχυση του παρόντος, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Γ.Α.Κ. και οι μέγιστες εντάσεις ή ποσά ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη μόνο η κρατική ενίσχυση, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης, όπως καθορίζεται από τους κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.

2. Χαρακτήρας Κινήτρου

α. Οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται μέσω του παρόντος καθεστώτος λειτουργούν ως κίνητρο για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης επιφέρει την απόρριψή της ή και την ανάκληση της εγκριτικής απόφασης, ανεξαρτήτως σταδίου υλοποίησης της επένδυσης και εντός του προβλεπόμενου χρονικού ορίου ελέγχου, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.

β. Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ, είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 Γ.Α.Κ.).

3. Αρχή «Deggendorf»

Στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δυνάμει της οποίας οι προγενεστέρως χορηγηθείσες ενισχύσεις έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο παρόν καθεστώς, οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου.

4. Ενιαίο Επενδυτικό Σχέδιο (άρθρο 14 παρ. 13 εδάφιο α' Γ.Α.Κ.)

Για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων, ως ενιαίο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), η οποία αφορά την ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα και αρχίζει εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003 για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (L 154). Ως ημερομηνία έναρξης εργασιών του πρώτου επενδυτικού σχεδίου νοείται η πραγματική ημερομηνία έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Όταν το ενιαίο επενδυτικό σχέδιο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό

σχέδιο (επιλέξιμο κόστος άνω των 50.000.000€), το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο έργο δεν μπορεί να υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά ορίζονται στην περ. δ της παρ. 6 του άρθρου 10 της παρούσης.

5. Κανόνες μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας/προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

Άρθρο 5

Υπαγόμενα Επενδυτικά Σχέδια

1. Στο παρόν καθεστώς υπάγονται επενδυτικά σχέδια σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του ν. 4887/2022, ο προϋπολογισμός του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών των οποίων υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, εξαιρουμένων αυτών που εμπίπτουν στα καθεστώτα ενισχύσεων (α) της αγροδιατροφής πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων - αλιείας των άρθρων 65 έως 71, (β) της ενίσχυσης τουριστικών επενδύσεων των άρθρων 84 έως 90 και (γ) των εναλλακτικών μορφών τουρισμού των άρθρων 91 έως 97 του ν. 4887/2022 και περιλαμβάνονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας της Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων, όπως αποτυπώνεται, στη βάση διοικητικού εγγράφου, σε πίνακα που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>

2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης κατά το άρθρο 2 σημείο 49 του ΓΑΚ ή για τις περιοχές γ αρχικής επένδυσης για νέα οικονομική δραστηριότητα κατά το άρθρο 2 παρ. 51 του ΓΑΚ και ειδικότερα να πληρούν υποχρεωτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις, επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε ένα ή περισσότερα από τ' ακόλουθα:

- τη δημιουργία νέας εγκατάστασης (νέα μονάδα),

- την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης (μονάδας),

- την διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης (μονάδας) σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν με τον όρο, ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος, που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου,

- την θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας. Επί μεγάλων επιχειρήσεων, απαιτείται επίσης, οι ενισχυόμενες επενδυτικές δαπάνες να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των 3 τελευταίων φορολογικών ετών των στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού, θεωρείται ότι δεν πληρούται η ως άνω προϋπόθεση.

Οι επενδύσεις αντικατάστασης δεν συνιστούν μορφή αρχικής επένδυσης. Επίσης δεν θεωρείται αρχική επένδυση η απόκτηση μετοχών άλλης επιχείρησης.

3. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται δύναται να περιλαμβάνουν και επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 7 «Επιλέξιμες Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων».

4. Τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια αναπτύσσονται εντός μιας Περιφερειακής Ενότητας. Στις περιπτώσεις που το επενδυτικό σχέδιο διαρθρώνεται σε τμήματα, λειτουργικά συνδεόμενα μεταξύ τους που βρίσκονται σε διαφορετικά γήπεδα εγκατάστασης και συνιστούν από κοινού ολοκληρωμένο επενδυτικό σχέδιο, οι ενισχυόμενες δαπάνες είναι απόλυτα διακριτές και διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 6 και 7 της παρούσας στο σύνολό τους.

5. Για τα επενδυτικά σχέδια των υπηρεσιών μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (Logistics - ΚΑΔ 52.29.19.03/ΚΑΔ 2025 52311907) η παροχή υπηρεσίας σε εταιρείες του ίδιου ομίλου δύναται να ανέρχεται μέχρι ποσοστού 30% των συνολικά παρεχόμενων υπηρεσιών. Για τα ίδια επενδυτικά σχέδια ο τόπος εγκατάστασής τους θα πρέπει να είναι διακριτός από εγκαταστάσεις άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της εταιρείας ή των εταιρειών του Ομίλου. Για την ίδρυση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό μονάδων παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας απαραίτητη προϋπόθεση, εφόσον δεν υφίστανται, είναι η υλοποίηση επενδυτικών έργων εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία ολοκληρωμένων συστημάτων

πληροφορικής και επικοινωνιών τηλεματικής, για την υποστήριξη των αποθηκεύσεων, των φορτοεκφορτώσεων και της εν γένει διαχείρισης των υλικών - εμπορευμάτων.

6. Το παρόν καθεστώς δεν εφαρμόζεται μεταξύ άλλων για ενισχύσεις που χορηγούνται:

- στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας,
- στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής,
- στις εξαιρούμενες περιπτώσεις ενισχύσεων όπως αναφέρονται στο άρθρο 1 του ΓΑΚ,
- αναφορικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις στις εξαιρούμενες περιπτώσεις ενισχύσεων όπως αυτές αναφέρονται από το άρθρο 13 του ΓΑΚ.

Άρθρο 6

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για τις οποίες χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις, με την επιφύλαξη ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στην παρούσα, είναι οι κατωτέρω:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) για τα επενδυτικά σχέδια των Υπηρεσιών μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics - κωδ. αριθμός δραστηριότητας: 52.29.19.03) καθώς και στο ογδόντα τοις εκατό (80%) για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο συγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.

αβ. Μόνο για ΜμΕ την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει (έχει παύσει την λειτουργία της),

ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη,

Ωστόσο, σε περίπτωση που ένα μέλος της οικογένειας ή ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι του αρχικού ιδιοκτήτη αναλαμβάνουν μια μικρή επιχείρηση, δεν ισχύει ο όρος ότι τα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να αγοράζονται από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή.

iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης. Τα κόστη που σχετίζονται με τη μίσθωση ενσώματων παγίων μπορούν να ληφθούν υπόψη υπό την προϋπόθεση για τα οικόπεδα και τα κτίρια, ότι η μίσθωση πρέπει να συνεχιστεί για τουλάχιστον πέντε χρόνια μετά την αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης για τις μεγάλες επιχειρήσεις και τρία χρόνια για τις ΜΜΕ,

αε. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων,

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υποπερ. βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

i. Να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση
ii. να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη (τρία έτη για τις ΜΜΕ), για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της παρ. β του άρθρου 25,

iii. Να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,

iv. Να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜμΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

γ. Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περ. α' ή/και β' του παρόντος άρθρου.

2. Όταν οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένη σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) στην συγκεκριμένη επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με το μέσο όρο των Ε.Μ.Ε. του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

β. Η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, και

γ. Κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης διατηρείται στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη εγκατάσταση για περίοδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών για μεγάλες, τεσσάρων (4) τουλάχιστον ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) τουλάχιστον ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της.

3. Οι επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων, η ενδεικτική περιγραφή εργασιών ανά κατηγορία δαπάνης καθώς και τα στοιχεία κόστους των επενδυτικών δαπανών αποτυπώνονται, στη βάση διοικητικού εγγράφου, σε πίνακα που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>

Άρθρο 7

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν επιπρόσθετα των περιφερειακών ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 6 και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

α. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στην παρ. 1 του Παραρτήματος Β του ν. 4887/2022 και στο άρθρο 18 του Γ.Α.Κ. και αφορούν σε μελέτες και αμοιβές εξωτερικών συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης (όπως π.χ. τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες). Νέα επιχείρηση θεωρείται η επιχείρηση που δεν έχει κλείσει 12μηνη διαχειριστική χρήση κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς.

β. Τις δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7, του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (άρθρο 38 Γ.Α.Κ.). Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης δεν συνιστούν επιλέξιμες δαπάνες. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον δεκαοχτώ (18) μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 38 του ΓΑΚ.

γ. Τις δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε. της παρ. 8 του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 μόνο για επενδυτικά σχέδια που λαμβάνουν επιχορήγηση ισχύουν: 1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται σε πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανακαινισμένη δυναμικότητα παραγωγής. Επιλέξιμες δαπάνες είναι το συνολικό επενδυτικό κόστος. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 41 του ΓΑΚ.

δ. Τις δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης της παρ. 10, του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 (άρθρο 46 Γ.Α.Κ.). Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι επενδυτικές δαπάνες που σχετίζονται με την κατασκευή ή την αναβάθμιση ενός ενεργειακά αποδοτικού συστήματος τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης. Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για την κατασκευή, την επέκταση ή την αναβάθμιση συστημάτων τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης τα οποία είναι ή πρόκειται να καταστούν ενεργειακά αποδοτικά, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 41) της οδηγίας 2012/27/ΕΕ. Σε περίπτωση που το σύστημα δεν έχει ακόμη καταστεί πλήρως ενεργειακά αποδοτικό ως αποτέλεσμα των ενισχυόμενων εργασιών στο δίκτυο διανομής, οι πρόσθετες αναβαθμίσεις που απαιτούνται για την πλήρωση των προϋποθέσεων υπαγωγής στον ορισμό της ενεργειακά αποδοτικής τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης αρχίζουν, για τις εγκαταστάσεις παραγωγής θέρμανσης και/ή ψύξης που αποτελούν αντικείμενο της ενίσχυσης, εντός τριών ετών από την έναρξη των ενισχυόμενων εργασιών στο δίκτυο διανομής. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 46 του ΓΑΚ.

ε. Τις δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, της παρ. 11, του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 (άρθρο 45 ΓΑΚ). Για επενδύσεις στην εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας ή την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για τις εργασίες εξυγίανσης ή αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας της γης ή του ακινήτου. Σημειώνουμε ότι δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες: (α) αποκατάστασης χώρων λόγω καταστροφής από φυσικά φαινόμενα (πλημμύρες, σεισμούς, πυρκαγιές, κ.λπ.) (β) αποκατάστασης χώρων, λόγω παύσης λειτουργίας εργοστασίων παραγωγής ενέργειας, ή παύσης λειτουργίας ορυχείων ή εξορυκτικής δραστηριότητας. (γ) εξακολουθεί να ισχύει η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Επιλέξιμες είναι οι περιπτώσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 45 όπως ισχύει. Το ποσό ενίσχυσης προκύπτει έπειτα από εφαρμογή της μεθοδολογίας των παρ. 6 και 7 του άρθρου 45 όπως ισχύει. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 45 του ΓΑΚ.

στ. Τις δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία της παρ. 12, του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 (άρθρο 47 ΓΑΚ). Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν από τη σύγκριση των συνολικών επενδυτικών δαπανών του έργου με εκείνες ενός (1) λιγότερο φιλικού προς το περιβάλλον έργου ή δραστηριότητας που είναι ένα από τα ακόλουθα: α) αντιπαράδειγμα που συνίσταται σε συγκρίσιμη επένδυση η οποία θα μπορούσε αξιόπιστα να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο νέας ή προϋπάρχουσας παραγωγικής διαδικασίας χωρίς ενίσχυση και η οποία δεν επιτυγχάνει το ίδιο επίπεδο αποδοτικής χρήσης των πόρων, β) αντιπαράδειγμα που συνίσταται σε επεξεργασία των αποβλήτων με βάση μέθοδο επεξεργασίας που βρίσκεται χαμηλότερα στην τάξη προτεραιότητας την οποία καθιερώνει η ιεράρχηση των αποβλήτων που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4819/2021 (Α' 129) ή σε επεξεργασία των αποβλήτων, άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών με λιγότερο αποδοτικό τρόπο ως προς τη χρήση των πόρων, γ) αντιπαράδειγμα που συνίσταται σε συγκρίσιμη επένδυση σε συμβατική διαδικασία παραγωγής που χρησιμοποιεί πρωτογενείς πρώτες ύλες ή υλικό τροφοδοσίας, εάν το ληφθέν δευτερογενές (επαναχρησιμοποιούμενο ή ανακτημένο) προϊόν μπορεί να υποκατασταθεί από τεχνική και οικονομική άποψη από το πρωτογενές προϊόν. Για τα στοιχεία α) και γ), το αντιπαράδειγμα αντιστοιχεί σε επένδυση με συγκρίσιμη παραγωγική ικανότητα και διάρκεια που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Το αντιπαράδειγμα πρέπει να είναι αξιόπιστο υπό το πρίσμα των νομικών απαιτήσεων, των συνθηκών της αγοράς και των κινήτρων. Αν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση πρόσθετου κατασκευαστικού στοιχείου σε ήδη υφιστάμενη εγκατάσταση, για την οποία δεν υπάρχει λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον ισοδύναμο, ή όταν ο αιτών την ενίσχυση μπορεί να αποδείξει ότι δεν θα πραγματοποιηθεί επένδυση χωρίς την ενίσχυση, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 47 του ΓΑΚ.

ζ. Τις δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13, του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 (άρθρο 31 ΓΑΚ). Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην αναβάθμιση των προσόντων ή την επανεκπαίδευση των εργαζομένων. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες δαπάνες: α) Δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευτών, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευτές συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση, β) λειτουργικές δαπάνες εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων που σχετίζονται άμεσα με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης, όπως έξοδα μετακίνησης, έξοδα διαμονής, υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο, αποσβέσεις των υλικοτεχνικών μέσων και του εξοπλισμού, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο

επαγγελματικής κατάρτισης, γ) δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης, δ) δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευομένων και γενικές έμμεσες δαπάνες, όπως διοικητικές δαπάνες, μισθώματα και γενικά έξοδα, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης.

η. Τις δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14, του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 (άρθρο 19 ΓΑΚ). Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μίας επιχείρησης σε οποιαδήποτε εμπορική έκθεση.

θ. Τις δαπάνες για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15 του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 (άρθρο 32 ΓΑΚ) και εργαζομένων με αναπηρία της παρ. 15 του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022 (άρθρο 33 ΓΑΚ).

Α. Εργαζόμενοι σε μειονεκτική θέση (άρθρο 32 Γ.Α.Κ.)

Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι μισθολογικές δαπάνες για περίοδο δώδεκα (12) το πολύ μηνών από την πρόσληψη εργαζομένου σε μειονεκτική θέση. Όταν ο υπόψη εργαζόμενος τελεί σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι μισθολογικές δαπάνες για μέγιστη περίοδο είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την πρόσληψη. Όταν η πρόσληψη δεν αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης, σε σχέση με τον μέσο όρο του δωδεκαμήνου που προηγήθηκε, η θέση ή οι θέσεις εργασίας πρέπει να έχουν μείνει κενές λόγω εθελοντικής αποχώρησης, αναπηρίας, συνταξιοδότησης λόγω ηλικίας, εθελοντικής μείωσης του χρόνου εργασίας ή νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους, και όχι λόγω κατάργησης των θέσεων εργασίας. Εκτός από την περίπτωση νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους, οι εργαζόμενοι σε μειονεκτική θέση δικαιούνται να απασχοληθούν σε συνεχή βάση για την ελάχιστη περίοδο που προβλέπεται στην οικεία εθνική νομοθεσία περί συμβάσεων εργασίας ή στις ενδεχόμενες συλλογικές συμβάσεις του κράτους μέλους. Εάν η περίοδος απασχόλησης είναι βραχύτερη των δώδεκα (12) μηνών, ή των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών για εργαζομένους σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση, η ενίσχυση μειώνεται κατ' αναλογία χρόνου.

Β. Εργαζόμενοι με αναπηρία (άρθρο 33 Γ.Α.Κ.) Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι μισθολογικές δαπάνες για κάθε δεδομένη περίοδο απασχόλησης του εργαζομένου με αναπηρία. Όταν η πρόσληψη δεν αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης, σε σχέση με τον μέσο όρο του δωδεκαμήνου που προηγήθηκε, η θέση ή οι θέσεις εργασίας πρέπει να έχουν μείνει κενές λόγω εθελοντικής αποχώρησης, αναπηρίας, συνταξιοδότησης λόγω ηλικίας, εθελοντικής μείωσης του χρόνου εργασίας ή νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους, και όχι λόγω κατάργησης των θέσεων εργασίας. Εκτός από την περίπτωση νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους, οι εργαζόμενοι με αναπηρία δικαιούνται να απασχοληθούν σε συνεχή βάση για την ελάχιστη περίοδο που προβλέπεται στην οικεία εθνική νομοθεσία ή στις ενδεχόμενες συλλογικές συμβάσεις που είναι νομικά δεσμευτικές για την επιχείρηση και διέπουν τις συμβάσεις εργασίας.

ι. Τις δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25 Γ.Α.Κ.) της παρ. 15 του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022. Το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης εμπίπτει πλήρως σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες, όπως αυτές ορίζονται στον Γ.Α.Κ.: βασική έρευνα, βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας.

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης αφορούν συγκεκριμένη κατηγορία έρευνας και ανάπτυξης και είναι οι εξής:

α) δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο,

β) δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Αν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,

γ) δαπάνες για κτίρια και γήπεδα, στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες,

δ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο,

ε) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου. Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του

άρθρου 7, οι εν λόγω δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης μπορούν εναλλακτικά να υπολογίζονται με βάση απλουστευμένη επιλογή κόστους που λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσοστού έως και είκοσι τοις εκατό (20%), το οποίο εφαρμόζεται στις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ). Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, οι δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών καθορίζονται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές και περιλαμβάνουν μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ). Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του ΓΑΚ.

ια. Τις δαπάνες για καινοτομία στις ΜμΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στην παρ. 4 του Παραρτήματος Β του ν. 4887/2022 και στο άρθρο 28 του Γ.Α.Κ. και επιλέξιμες είναι οι ακόλουθες δαπάνες: α) οι δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού, β) οι δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό, γ) οι δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων, ερευνητικές υποδομές, υποδομές δοκιμών και πειραματισμού ή συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του ΓΑΚ.

ιβ. Τις δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στην παρ. 5 του Παραρτήματος Β του ν. 4887/2022 και στο άρθρο 29 του Γ.Α.Κ. και επιλέξιμες είναι οι ακόλουθες δαπάνες: α) δαπάνες προσωπικού, β) δαπάνες οργάνων, εξοπλισμού, κτιρίων και γηπέδων, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο, γ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, δ) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 29 του ΓΑΚ.

2. Οι επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων, η ενδεικτική περιγραφή εργασιών ανά κατηγορία δαπάνης καθώς και τα στοιχεία κόστους των επενδυτικών δαπανών αποτυπώνονται, στη βάση διοικητικού εγγράφου, σε πίνακα που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>

Άρθρο 8

Μη Επιλέξιμες δαπάνες

Οι κατωτέρω δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες και εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων:

α. Τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,

β. Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός εάν είναι βασικό τμήμα του παραγωγικού εξοπλισμού της επένδυσης.

γ. Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων.

δ. Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων, δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

ε. Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.

στ. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός αν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχει αποκτηθεί επ' αυτού δικαίωμα επιφανείας για τον σκοπό αυτόν για τόσα έτη όσα ορίζονται στη περ. β του άρθρου 25 περί τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης. Οι μισθώσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, δύναται να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, ή καταχωρίζεται στο Κτηματολόγιο αρμοδίως. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στο οικείο κτηματολογικό φύλλο, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 9

Είδη Ενισχύσεων - Κίνητρα

1. Στα επενδυτικά σχέδια τα οποία υπάγονται στο παρόν καθεστώς παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων-κινήτρων:

α. Φορολογική απαλλαγή, η οποία συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση την οικεία φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, ο οποίος αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και συνιστά ισόποσο αποθεματικό, το οποίο τηρείται σε διακριτό λογαριασμό στις οικονομικές τους καταστάσεις,

β. επιχορήγηση, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού, για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών,

γ. επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), η οποία συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησής τους και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη και η προθεσμία άρχεται από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης.

δ. επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και για τις οποίες δεν λαμβάνεται καμία άλλη κρατική ενίσχυση.

2. Τα είδη ενισχύσεων των περ. α', β' και γ' της παρ. 1 παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά και συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσού ενίσχυσης του κάθε επενδυτικού σχεδίου. Το είδος ενίσχυσης της περ. δ' της παρ. 1 παρέχεται αυτοτελώς και μόνο για τις δαπάνες του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 6.

3. Κίνητρο ταχείας αδειοδότησης:

α. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, κάθε απαιτούμενη άδεια ή έγκριση για την εκτέλεση έργων, την εγκατάσταση ή τη λειτουργία επενδύσεων του παρόντος καθεστώτος, συμπεριλαμβανομένων των χωροταξικών αδειών, εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή από τον φορέα επένδυσης στη Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Αμέσων Ξένων Επενδύσεων (Γ.Δ.ΑΝ.Ν.Α.Ξ.Ε) του Υπουργείου Ανάπτυξης, πλήρους φακέλου για κάθε απαιτούμενη άδεια ή έγκριση. Για την έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) των επενδυτικών σχεδίων του προηγούμενου εδαφίου ακολουθούνται αναλογικά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 3 και 9 του ν. 4864/2021 (Α' 237). Στις προθεσμίες της παρούσας περίπτωσης δεν συνυπολογίζεται ο χρόνος προσκόμισης των συμπληρωματικών στοιχείων που αιτείται η διοίκηση.

β. Η Γ.Δ.ΑΝ.Ν.Α.Ξ.Ε εξετάζει την τυπική πληρότητα και τη συμβατότητα των στοιχείων του φακέλου με βάση την απόφαση της υπαγωγής και μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία για την ολοκλήρωση του φακέλου. Κατόπιν, διαβιβάζει στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή την αίτηση και τον οικείο φάκελο για την έκδοση της άδειας, της έγκρισης ή της γνωμοδότησης.

γ. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ολοκληρώνει κατά προτεραιότητα τη διοικητική διαδικασία και εκδίδει την απαραίτητη άδεια, έγκριση ή γνωμοδότηση εντός των προθεσμιών της περ. α'. Η αδειοδοτούσα αρχή εξετάζει την τυπική και ουσιαστική πληρότητα του φακέλου και δύναται, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, να αιτηθεί την προσκόμιση των απαραίτητων συμπληρωματικών στοιχείων, οπότε η προθεσμία αναστέλλεται και επανεκκινεί από την κατάθεση των στοιχείων αυτών. Σε κάθε περίπτωση, η προθεσμία της περ. α' δεν παρεκτείνεται εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας.

δ. Αν, στο πλαίσιο της σχετικής διοικητικής διαδικασίας της παρούσας παραγράφου, απαιτείται η αποστολή προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εγκρίσεων, εισηγήσεων ή γνωμοδοτήσεων περιφερειακών ή άλλων υπηρεσιών, αυτές ολοκληρώνονται σε τέτοιο χρόνο, ώστε να διασφαλίζεται ότι η τελική άδεια έγκρισης ή η γνωμοδότηση εκδίδεται εντός της προθεσμίας της περ. α'.

ε. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της περ. α', η αρμοδιότητα έκδοσης των αδειών μπορεί να ασκηθεί από τον Υπουργό Ανάπτυξης. Στην περίπτωση αυτή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη περί παρέλευσης της προθεσμίας από την αρμόδια υπηρεσία. Ο Υπουργός Ανάπτυξης, μετά από εισήγηση της Γ.Δ.ΑΝ.Ν.Α.Ξ.Ε, βεβαιώνει την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, και αιτιολογημένα είτε εκδίδει τη σχετική

άδεια, λαμβάνοντας υπόψη την αίτηση και τα στοιχεία του φακέλου, είτε την απορρίπτει εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός, από την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης περί παρέλευσης της προθεσμίας.

στ. Για τις άδειες ή εγκρίσεις εγκατάστασης ή λειτουργίας των ανωτέρω επενδύσεων, στις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές, περιλαμβάνεται και η Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

4. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα:

(α) Της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 9, περί ειδών ενισχύσεων. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα ανωτέρω κίνητρα πλην της επιχορήγησης, και

(β) το κίνητρο της ταχείας αδειοδότησης της παρ. 3 του άρθρου 9 παρέχεται σε όλες τις επενδύσεις που θα το αιτηθούν.

5. Κίνητρο παροχής δανείων με την εγγύηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.

Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων που είναι ΜμΕ, δύναται να δηλώσουν κατά την υποβολή της αίτησης τους στην παρούσα προκήρυξη ότι επιθυμούν να λάβουν μακροπρόθεσμο δάνειο για την υλοποίηση της επένδυσης με την Εγγύηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε από το Ταμείο Εγγυοδοσίας (Development Law Guarantee Fund (DeLFI GF)) ή εναλλακτικά από άλλο ενισχυόμενο χρηματοδοτικό εργαλείο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας. Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω δάνεια περιέχουν ενίσχυση (Ακαθάριστο Ισοδύναμο (ΑΙΕ)) η οποία προστίθεται στην ενίσχυση που λαμβάνει η επένδυση. Επίσης το δάνειο αυτό δεν δύναται να αθροιστεί στο 25% των απαιτούμενων κεφαλαίων ιδιωτικής συμμετοχής τα οποία δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής στήριξης.

6. Τα επενδυτικά σχέδια που έχουν λάβει απόφαση υπαγωγής στο παρόν καθεστώς, είτε ανήκουν σε μεγάλες, είτε σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δύναται να υποβάλλουν αίτηση δανειοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ), προκειμένου να λάβουν δάνειο με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Η ΕΤΕΠ αξιολογεί την επενδυτική πρόταση με τα δικά της κριτήρια και διαδικασίες. Το ανωτέρω κίνητρο εμπεριέχει κρατική ενίσχυση, το ύψος της οποίας προστίθεται στις ενισχύσεις της παρ. 1. Επίσης το δάνειο αυτό δεν δύναται να αθροιστεί στο 25% των απαιτούμενων κεφαλαίων ιδιωτικής συμμετοχής τα οποία δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής στήριξης.

Άρθρο 10

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα

1α. Το ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τα ανώτατα όρια εντάσεων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, σύμφωνα με την υπό στοιχεία C(2023) 6801 final/16-10-2023 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την Ελλάδα (1η Ιανουαρίου 2022 - 31η Δεκεμβρίου 2027) για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 (ενδιάμεση επανεξέταση) - SA.109322 (2023/N) - Ελλάδα, όπως η απόφαση αυτή τροποποιήθηκε με τη C(2024) 7152 final/21-10-2024 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία τροποποιήθηκε εκ νέου ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων της Ελλάδας (1η Ιανουαρίου 2022 - 31η Δεκεμβρίου 2027) και προβλέφθηκαν αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης για επενδύσεις που καλύπτονται από τον κανονισμό STEP - SA.115889 (2024/N).

Ο ισχύων Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>

β. Τα αναγραφόμενα ανώτατα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2022-2027 αφορούν τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Οι εν λόγω εντάσεις προσαυξάνονται κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

γ. Για τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Κρήτης και Δυτικής Μακεδονίας το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης ορίζεται για τις μεγάλες επιχειρήσεις στο 60%, για τις μεσαίες επιχειρήσεις στο 70% και για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις στο 75%.

2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τα ανώτατα όρια εντάσεων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ως εξής:

α. Για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τα ποσοστά ενισχύσεων για όλα τα είδη κινήτρων, πλην της επιχορήγησης, χορηγούνται έως το ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται έως το ογδόντα τοις εκατό (80%) του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3, το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. δ' αυτής που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

β. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, τα κίνητρα της παρ. 1 χορηγούνται έως το ογδόντα τοις εκατό (80%) του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3, τα ανωτέρω κίνητρα χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. δ' αυτής που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

3. Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων σύμφωνα με την παρ. 2 χορηγούνται στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε:

α. ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των δημοτικών ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,

β. περιοχές σε απόσταση έως τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα,

γ. νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων,

δ. κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

4. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4887/2022 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ. όπως αναγράφεται στο Παράρτημα Β' του νόμου.

5. Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν μπορεί να υπερβαίνει το όριο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ, με την επιφύλαξη μικρότερων ορίων κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ.

6. Οι εντάσεις και τα ανώτατα ύψη των ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του παρόντος καθεστώτος ενίσχυσης τελούν υπό τις ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

α. οι αναφερόμενες στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις αυξημένες εντάσεις ενισχύσεων του Χ.Π.Ε. δεν ισχύουν για επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000,00) ευρώ. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται, επίσης, και στις εκτός περιφερειακών ενισχύσεων επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 7,

β. στις περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου α' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) (Περιοχές «α»), όπως αυτές προσδιορίζονται στον Χ.Π.Ε., οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου,

γ. στις περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου γ' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε. (Περιοχές «γ» - Περιφερειακές Ενότητες Ανατολικής και Δυτικής Αττικής, Πειραιώς και Νήσων, Δυτικού Τομέα Αθηνών), οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης, ενώ σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη εγκατάσταση,

δ. για τα επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ (μεγάλα επενδυτικά σχέδια) το μέγιστο επιτρεπτό ποσό ενίσχυσης για μεγάλο επενδυτικό έργο υπολογίζεται ως εξής:

δα. Για το τμήμα της δαπάνης μέχρι πενήντα πέντε εκατομμύρια (55.000.000) ευρώ, παρέχεται το εκατό τοις εκατό (100%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης στην οικεία περιοχή, εξαιρουμένης της αυξημένης έντασης ενίσχυσης για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ανώτατο περιφερειακό όριο),

δβ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα πενήντα πέντε εκατομμύρια (55.000.000) ευρώ και μέχρι τα εκατόν δέκα εκατομμύρια (110.000.000) ευρώ παρέχεται το πενήντα τοις εκατό (50%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης στην οικεία περιοχή, και

δγ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα εκατόν δέκα εκατομμύρια (110.000.000) ευρώ δεν παρέχεται κανένα ποσοστό ενίσχυσης,

δδ. Για τον υπολογισμό του κόστους των επιλέξιμων δαπανών έχει εφαρμογή ο ορισμός του ενιαίου επενδυτικού σχεδίου της παρ. 4 του άρθρου 4 της παρούσης.

Άρθρο 11

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

Οι εντάσεις των ενισχύσεων και το ύψος των ενισχυόμενων δαπανών των επενδυτικών σχεδίων για τα οποία παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις είναι:

α. Για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜμΕ η ένταση ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και οι δαπάνες αυτές ενισχύονται έως του ποσού των εβδομήντα χιλιάδων (70.000) ευρώ.

β. Για επενδυτικές δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτήρια, η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) αυτών. Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά είκοσι (20) ποσοστιαίες μονάδες σε μικρές επιχειρήσεις και κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες σε μεσαίες επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά δεκαπέντε (15) ποσοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου α' της

παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε. και κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου γ' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε.

γ. Για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε. και για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μόνο για επενδυτικά σχέδια που λαμβάνουν επιχορήγηση, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει:

α) το 45 % των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας 2018/2001, της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

β) το 30 % των επιλέξιμων δαπανών για κάθε άλλη επένδυση που καλύπτεται από το παρόν άρθρο.

Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.

δ. Για επενδυτικές δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης η ένταση της ενίσχυσης των επιλέξιμων δαπανών ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) αυτών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά δεκαπέντε (15) εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις που χρησιμοποιούν μόνο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, απορριπτόμενη θερμότητα ή συνδυασμό των δύο, συμπεριλαμβανομένης της συμπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

ε. Για επενδυτικές δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας ή την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων και έως του ποσού των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ.

στ. Για επενδυτικές δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία, η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών ορίζεται σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40 %) αυτών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά είκοσι (20) ποσοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις και κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης για τη μονάδα παραγωγής μπορεί να αυξηθεί κατά δεκαπέντε (15) ποσοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου α' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε. και κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου γ' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε.

ζ. Για επενδυτικές δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και έως του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί, μέχρι το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των επιλέξιμων δαπανών, ως εξής:

α) Κατά δέκα (10) εκατοστιαίες μονάδες, εάν η επαγγελματική κατάρτιση απευθύνεται σε εργαζομένους που είναι άτομα με αναπηρία ή σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση,

β) κατά δέκα (10) εκατοστιαίες μονάδες, εάν η ενίσχυση χορηγείται σε μεσαίες επιχειρήσεις και κατά είκοσι (20) εκατοστιαίες μονάδες, εάν χορηγείται σε μικρές επιχειρήσεις.

η. Για τη συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών και οι δαπάνες ενισχύονται έως του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ

θ. α) Η ένταση της ενίσχυσης για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση (άρθρο 32 Γ.Α.Κ.) δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) των επιλέξιμων δαπανών και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

β). Εργαζόμενοι με αναπηρία (άρθρο 33 Γ.Α.Κ.). Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των επιλέξιμων δαπανών και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

ι. Για έρευνα και ανάπτυξη η ένταση ενίσχυσης για κάθε δικαιούχο δεν υπερβαίνει:

α) το 100 % των επιλέξιμων δαπανών για τη βασική έρευνα·

β) το 50 % των επιλέξιμων δαπανών για τη βιομηχανική έρευνα·

γ) το 25 % των επιλέξιμων δαπανών για την πειραματική ανάπτυξη·

δ) το 50 % των επιλέξιμων δαπανών για τις μελέτες σκοπιμότητας.

Και έως του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ έκαστο.

ια. Για την καινοτομία στις ΜμΕ η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) των επιλέξιμων δαπανών και έως του ποσού των διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000).

ιβ. Για την διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 15 % των επιλέξιμων δαπανών για τις μεγάλες επιχειρήσεις και το 50 % των επιλέξιμων δαπανών για τις ΜμΕ. Οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις συμβιβάζονται μόνον εφόσον αυτές οι επιχειρήσεις συνεργάζονται πραγματικά με ΜΜΕ όσον αφορά την ενισχυόμενη δραστηριότητα και οι συνεργαζόμενες ΜΜΕ καταβάλλουν τουλάχιστον το 30 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 12

Ανώτατα ποσά χορηγούμενων ενισχύσεων

1. Το ποσό των ενισχύσεων που χορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν υπερβαίνει το όριο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ, με την επιφύλαξη μικρότερο ορίου κατ'εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ.

2. Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα επενδυτικού σχεδίου ενισχύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο παρόν και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την υποβολή της αίτησης του φορέα για υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου του. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, λαμβάνεται υπόψη το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικλύπεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών. Τα ανώτατα όρια της παρούσας προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50 %) στις περιπτώσεις που η ενίσχυση δίδεται με τη μορφή της φορολογικής απαλλαγής, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ.

3. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο που αφορά τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 7 δεν μπορεί να υπερβεί το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και έως το 10% του συνολικού ποσού ενίσχυσης για τις επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6 του παρόντος.» (αντικατάσταση με ΥΑ 62735/2025).

Άρθρο 13

Δικαιούχοι και εξαιρούμενοι ενισχύσεων

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων, που χορηγούνται με βάση το παρόν καθεστώς είναι οι φορείς επενδύσεων που είναι δραστηριοποιούνται ή πρόκειται να δραστηριοποιηθούν στην ελληνική Επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α. Εμπορική εταιρεία,
- β. Συνεταιρισμός,
- γ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.),
- δ. Υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,
- ε. Κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα,
- στ. Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:
  - στα. δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
  - στβ. δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
  - στγ. δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 25.

2. Από τις ενισχύσεις και την υπαγωγή στον παρόν καθεστώς εξαιρούνται:

- α. Επιχειρήσεις, σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων (αρχή Deggendorf),
- β. οι προβληματικές επιχειρήσεις, εφόσον συντρέχει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 18 του άρθρου 2 του Γ.Α.Κ. Ο έλεγχος προβληματικότητας γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο συνδεδεμένων (ομίλου) επιχειρήσεων,
  - γ. επιχειρήσεις οι οποίες, κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης:
    - γα. Έχουν μετεγκαταστήσει την επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή
    - γβ. Αρνούνται να δεσμευθούν ότι δεν θα μετεγκαταστήσουν την ως άνω επιχειρηματική εγκατάσταση, για περίοδο δύο (2) ετών, μετά από την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης,
  - δ. Επιχειρήσεις, οι οποίες υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
  - ε. επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, ανάκτηση ενισχύσεων, κατόπιν έκδοσης απόφασης επιβολής κυρώσεων ή απόφασης ανάκλησης της υπαγωγής επενδυτικού τους σχεδίου σε αναπτυξιακό νόμο και ιδίως στους ν. 4887/2022 (Α' 16), 4399/2016 (Α' 117), 3908/2011 (Α' 8), 3299/2004 (Α' 261), 1892/1990 (Α' 101), 1262/1982 (Α' 70) και 1116/1981 (Α' 8).

στ. επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων έχουν επιβληθεί κυρώσεις για παραβιάσεις του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137), περί αποκλεισμού δυνητικών δικαιούχων από καθεστώς ενίσχυσης.

Άρθρο 14

Χρηματοδοτικό σχήμα επενδυτικών σχεδίων

1. Κάθε φορέας συμμετέχει στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου είτε με ίδια κεφάλαια, είτε με εξωτερική χρηματοδότηση (είτε με συνδυασμό αυτών).

2. Στο είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου δεν πρέπει να περιλαμβάνεται κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

3. Η συμμετοχή του φορέα στο ενισχυόμενο κόστος συμβατικής επένδυσης υπολογίζεται στο σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης, εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα, και μπορεί να καλύπτεται με τους ακόλουθους τρόπους:

A. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με ίδια κεφάλαια:

α. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων. Η αύξηση του κεφαλαίου υφιστάμενων επιχειρήσεων μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες ή στους είκοσι τέσσερις μήνες προκειμένου για εταιρείες που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση έχει ως αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση, βάσει της σχετικής απόφασης των εταίρων ή της Γενικής Συνέλευσής τους κατά περίπτωση, και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων και δεν έχει αναλωθεί.

β. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων ελεύθερων αποθεματικών και κερδών εις νέον. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται θετική ρευστότητα της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση της προβλεπόμενης κεφαλαιοποίησης από φορολογηθέντα αποθεματικά ή/και κέρδη εις νέον, όπως αυτή προσδιορίζεται στην τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση. Σε περίπτωση που υπάρχουν δεσμεύσεις κεφαλαίων (αποθεματικά ή/και κέρδη εις νέον) του φορέα της επένδυσης σε άλλα επενδυτικά έργα που έχουν εγκριθεί ή εκκρεμεί η έγκρισή τους, αυτές λαμβάνονται υπόψη για την τεκμηρίωση της θετικής ρευστότητας της επιχείρησης. ii) τα φορολογηθέντα αυτά αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

γ. με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων ελεύθερων αποθεματικών και κερδών εις νέον, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση έξι ετών, ανεξαρτήτως μεγέθους επιχείρησης, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται θετική ρευστότητα της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση των προβλεπόμενων αναγκαίων κεφαλαίων για ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών ή/και κερδών εις νέον, όπως αυτή προσδιορίζεται στην τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση. Σε περίπτωση που υπάρχουν δεσμεύσεις κεφαλαίων (αποθεματικά ή/και κέρδη εις νέον) του φορέα της επένδυσης σε άλλα επενδυτικά έργα που έχουν εγκριθεί ή εκκρεμεί η έγκρισή τους, αυτές λαμβάνονται υπόψη για την τεκμηρίωση της επάρκειας της θετικής ρευστότητας της επιχείρησης. ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

B. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με εξωτερική χρηματοδότηση:

α. με τραπεζικό δάνειο από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) και έχουν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις το δικαίωμα αυτό ή λοιπές επιχειρήσεις αδειοδοτούμενες και εποπτευόμενες από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφόσον δύναται να χορηγούν δάνεια ή ομολογιακό δάνειο, τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά και μόνο για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

β. Δάνειο με την εγγύηση ή τη συγχρηματοδότηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας. Τα δάνεια δύναται να είναι μακροπρόθεσμα και χορηγούνται είτε από το Ταμείο Εγγυοδοσίας (Development Law Guarantee Fund (DeLFI GF)) είτε από άλλο ενισχυόμενο χρηματοδοτικό εργαλείο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας. Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω δάνεια περιέχουν ενίσχυση το Ακαθάριστο Ισοδύναμο (ΑΙΕ) της οποίας προστίθεται στην ενίσχυση που λαμβάνει η επένδυση, μειώνοντας το τελικώς καταβλητέο ποσό ενίσχυσης, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των ορίων σώρευσης του ΓΑΚ και της απαίτησης για ίδια συμμετοχή χωρίς δημόσια στήριξη στις δαπάνες του άρθρου 14 κατά τουλάχιστον 25 %.

γ. Δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Τα επενδυτικά σχέδια που έχουν λάβει απόφαση υπαγωγής στο παρόν καθεστώς, είτε ανήκουν σε μεγάλες, είτε σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δύνανται να υποβάλλουν αίτηση δανειοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), προκειμένου να λάβουν δάνειο με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Η ΕΤΕπ αξιολογεί την επενδυτική πρόταση με τα δικά της κριτήρια και διαδικασίες. Το ανωτέρω κίνητρο εμπεριέχει κρατική ενίσχυση, το ύψος της οποίας προστίθεται στην ενίσχυση που λαμβάνει η επένδυση, μειώνοντας το τελικώς καταβλητέο ποσό ενίσχυσης.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να ισχύει η προϋπόθεση ότι η σώρευση των ενισχύσεων δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην επένδυση αυτή δυνάμει του κανονιστικού πλαισίου με το οποίο χορηγείται η ενίσχυση.

Στο Παράρτημα Α' ορίζονται τα αποδεκτά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

4. Για την περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο παρέχεται επιδότηση μισθολογικού κόστους επί των δαπανών της δημιουργούμενης απασχόλησης, η κάλυψη του μη ενισχυόμενου τμήματος αυτών μπορεί να γίνεται με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση που δεν περιορίζονται στους ανωτέρω περιγραφόμενους τρόπους των περιπτώσεων Α και Β.

Άρθρο 15

Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

Στο παρόν καθεστώς υπάγονται επενδυτικά σχέδια για τα οποία ο προϋπολογισμός του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών είναι μεγαλύτερος των δεκαπέντε εκατομμυρίων ευρώ (€15.000.000).

Άρθρο 16

Προϋποθέσεις για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα

1. Τα επενδυτικά σχέδια τα οποία υπάγονται στο παρόν καθεστώς για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και ειδικότερα αφορούν επένδυση για ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού και να πληρούν μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Δημιουργία νέας εγκατάστασης (μονάδας),

β. Επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης (μονάδας),

γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν με τον όρο, ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τουλάχιστον τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου,

δ. Θεμελιώδης αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία των προϊόντων ή στη συνολική παροχή των υπηρεσιών που αφορά η επένδυση στην εγκατάσταση. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις για την υλοποίηση θεμελιώδους αλλαγής στην παραγωγική διαδικασία, οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με την προς εκσυγχρονισμό δραστηριότητα κατά τα τρία προηγούμενα οικονομικά έτη. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις, θεωρείται ότι δεν πληρούται η ως άνω προϋπόθεση. Επισημαίνεται ότι όταν χρησιμοποιείται το άρθρο 14 του Γ.Α.Κ. δεν είναι επιλέξιμες οι επενδύσεις αντικατάστασης μονάδας παραγωγής ή εξοπλισμού καθώς δεν συνιστούν αρχική επένδυση.

2. Κατά την εξέταση των ανωτέρω προϋποθέσεων εφαρμόζεται η έννοια του ενιαίου επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4 της παρούσης.

3. Σε περίπτωση επενδυτικών σχεδίων που έχουν ως κύριο τόπο εγκατάστασης περιοχή που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης (συγκεκριμένες περιφερειακές ενότητες της Περιφέρειας Αττικής), οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα. Η απλή απόκτηση των μετοχών μιας επιχείρησης δεν χαρακτηρίζεται ως αρχική επένδυση που δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 17

Υποβολή αίτησης

1. Η αίτηση για τη χορήγηση ενίσχυσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. Την επωνυμία και το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή, πολύ μικρή),
- β. Την περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων ημερομηνιών έναρξης και λήξης,
- γ. Τον τόπο εκτέλεσης του έργου,
- δ. Τον κατάλογο των δαπανών του έργου,
- ε. Τα είδη και το ποσό ενίσχυσης,
- στ. Το χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου και
- ζ. Το παράβολο του Άρθρου 28 της παρούσας και το αποδεικτικό καταβολής του παραβόλου το οποίο

ορίζεται στο ένα τοις χιλίοις (0,001) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Η αίτηση υπαγωγής στο παρόν μέτρο ενίσχυσης, εφόσον γίνει η σχετική επιλογή από τον δυνητικό δικαιούχο, θεωρείται ταυτόχρονα και εκδήλωση πρόθεσης χρήσης χρηματοδοτικού εργαλείου μέσω Ταμείου ή Ταμείου Χαρτοφυλακίου, το οποίο ενέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, ανεξάρτητα αν τελικώς αυτή χρησιμοποιηθεί.

2. Η αίτηση υπαγωγής και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων (ΠΣ-Αν), όπως προβλέπεται στο άρθρο 126 του ν. 4887/2022, και ο φορέας ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή και καταχώρισή τους. Όλα τα ανωτέρω τηρούνται ηλεκτρονικά στην αρμόδια υπηρεσία παραλαβής, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 17. Το περιεχόμενο της αίτησης και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθορίζονται στο Παράρτημα Α της παρούσας Προκήρυξης.

3. Οι αιτήσεις για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

4. Με την υποβολή της αίτησης πραγματοποιείται ο έλεγχος της πληρότητας της αίτησης και των συνημμένων δικαιολογητικών, με βάση τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας.

5. Κάθε φορέας δύναται να υποβάλει αίτηση υπαγωγής του ίδιου επενδυτικού σχεδίου σε πέραν του ενός καθεστώτα ενίσχυσης, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Με την υπαγωγή του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου στον οριστικό πίνακα ενός καθεστώτος αυτοδίκαια απορρίπτονται όλες οι υπόλοιπες αιτήσεις υπαγωγής για το εν λόγω επενδυτικό σχέδιο. Ίδιο επενδυτικό σχέδιο νοείται αυτό που είναι στον ίδιο τόπο εγκατάστασης, με το ίδιο φυσικό αντικείμενο και τα λοιπά τεχνικά χαρακτηριστικά και υπάρχει αλληλοεπικάλυψη δαπανών.

6. Σε όσες περιπτώσεις ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου πρόκειται να λάβει δάνειο, σύμφωνα με την παρ. 3β του άρθρου 14 για την υλοποίηση του επενδυτικού του σχεδίου, στην αίτηση υπαγωγής υποχρεωτικά υποβάλλεται η πράξη προέγκρισης του δανείου. Το πρότυπο - υπόδειγμα του εγγράφου της προέγκρισης δανείου έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>

Ο φορέας πρέπει να δηλώνει ρητά κάθε τυχόν χρηματοδότηση που περιλαμβάνει κρατική στήριξη.

7. Δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης υπαγωγής: για επενδυτικό σχέδιο το οποίο, είτε στο σύνολό του είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης.

Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε παράβολο του άρθρου 28 δεν επιστρέφεται.

Άρθρο 18

Περιεχόμενο αξιολόγησης

Για την υπαγωγή στο παρόν καθεστώς απαιτείται η διενέργεια αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων, η οποία περιλαμβάνει έλεγχο και την αξιολόγηση νομιμότητας, καθώς και αξιολόγηση εύλογου κόστους και των δεικτών βαθμολογίας:

α. Ο έλεγχος και η αξιολόγηση νομιμότητας, για κάθε επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει με ποινή αποκλεισμού τα εξής:

αα. Πλήρη συμμόρφωση της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τις διατάξεις του ν. 4887/2022 και τους όρους της παρούσας προκήρυξης,

αβ. τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, με την προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών, ιδίως φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και κάθε άλλου εγγράφου που ορίζεται στην παρούσα προκήρυξη,

αγ. τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου μέσω ιδίων κεφαλαίων ή με εξωτερική χρηματοδότηση, σύμφωνα με τους τρόπους που ορίζονται στην οικεία απόφαση προκήρυξης των καθεστώτων ενίσχυσης.

β. Η αξιολόγηση του εύλογου κόστους και ο έλεγχος δεικτών πραγματοποιείται επί τη βάση:

βα. εκτίμησης του εύλογου κόστους των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου,

ββ. εκτίμησης της υποβληθείσας ανάλυσης βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου,

βγ. Ο έλεγχος δεικτών βαθμολογίας πραγματοποιείται επί τη βάση κριτηρίων που εξειδικεύονται με τη χρήση συγκεκριμένων δεικτών οι οποίοι βαθμολογούνται με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου ή του επενδυτικού φορέα. Ως νέος επενδυτικός φορέας νοείται αυτός, ο οποίος δεν έχει μια κλεισμένη 12μήνη διαχειριστική χρήση κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Οι τιμές των δεικτών, με τη μορφή που αποτυπώνονται στις σχετικές κλίμακες βαθμολογίας, καθώς και η αποδιδόμενη βαθμολογία, υπολογίζονται με στρογγυλοποίηση σε δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Τα κριτήρια αποτυπώνονται στο Παράρτημα Γ' και διακρίνονται σε τέσσερις (4) Ομάδες:

i. Ομάδα Κριτηρίων Ωριμότητας επενδυτικού σχεδίου με εύρος βαθμολογίας 0 έως 45.

ii. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων του Φορέα με εύρος βαθμολογίας 0 έως 25.

iii. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης της Βιώσιμης Ανάπτυξης με εύρος βαθμολογίας 0 έως 15.

iv. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης Αύξησης της Απασχόλησης βαθμολογίας 0 έως 15.

Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε επενδυτικό σχέδιο προκειμένου να μπορεί να συμπεριληφθεί στους πίνακες κατάταξης ανέρχεται σε 50 βαθμούς.

Άρθρο 19

Όργανα και διαδικασία αξιολόγησης

1. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από την Επιτροπή Αξιολόγησης του άρθρου 118 του ν. 4887/2022 Εάν απαιτούνται διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του φακέλου, ή υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή δικαιολογητικών που δεν υποβλήθηκαν, εφόσον συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την έκδοσή τους κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, τάσσεται προθεσμία έως επτά (7) εργάσιμων ημερών στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να τις παράσχει ή να τα υποβάλει. Η δυνατότητα αξιοποιείται άπαξ. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται στο σύνολό της.

2. Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων εκκινεί από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων υπαγωγής στο σχετικό καθεστώς και ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών.

Αν για λόγους τεχνικής φύσεως, οι οποίοι αφορούν στη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων (Π.Σ.-Αν.), δεν είναι εφικτή η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Π.Σ.-Αν., η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται εντός ενενήντα (90) ημερών από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης λειτουργίας του συστήματος από τον Γενικό Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων. Στις περιπτώσεις υπέρβασης των ως άνω ορίων, ο έλεγχος αξιολόγησης ανατίθεται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης, σε ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή από το Μητρώο Ορκωτών - Λογιστών της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 117 του ν. 4887/2022. Ο ορκωτός ελεγκτής οφείλει, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την ανάθεση, να ολοκληρώσει την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων.

3. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταρτίζεται Προσωρινός Πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα αξιολογηθέντα επενδυτικά σχέδια σε δύο κατηγορίες: με θετικό και αρνητικό αποτέλεσμα αξιολόγησης

4. Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δύναται να υποβάλει ένσταση κατά του Προσωρινού Πίνακα αποτελεσμάτων αξιολόγησης της παρ. 3, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ανάρτησή του στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

5. Οι ενστάσεις αυτές υποβάλλονται μέσω του πληροφοριακού συστήματος (ΠΣ-Αν), ενώπιον των Επιτροπών Ενστάσεων του άρθρου 119 του ν. 4887/2022 και αποτελούν ενδικοφανείς προσφυγές. Η Επιτροπή αποφαινεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

α. Τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να ενημερώνουν εγκαίρως την αρμόδια υπηρεσία αν συντρέχει στο πρόσωπο τους κώλυμα στην περίπτωση που έχουν ήδη εξετάσει το επενδυτικό σχέδιο που αφορά η ένσταση

ή στην περίπτωση που στο μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση του επενδυτικού φορέα συμμετέχει σύζυγος ή συγγενείς τους μέχρι β' βαθμού.

β. Η ένσταση εξετάζεται με βάση τα στοιχεία που είχε υποβάλει ο φορέας στο αίτημα υπαγωγής, τα οποία δεν μπορούν να διαφοροποιηθούν.

γ. Το έργο της Επιτροπής συνδράμει γραμματέας που ορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία και είναι αρμόδιος για την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων και για κάθε γραμματειακή υποστήριξη που απαιτείται για την ομαλή λειτουργία της Επιτροπής. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνται εντός ή πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, μετά από πρόσκληση των μελών της από τον Πρόεδρο τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η ημερήσια διάταξη, που εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, κοινοποιείται στα μέλη με μέριμνα του γραμματέα, τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η αποστολή της πρόσκλησης, και κάθε άλλης ενημέρωσης γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της. Σε περίπτωση που μέλος της Επιτροπής έχει εξαιρεθεί από την εξέταση ένστασης λόγω των προαναφερθέντων κωλυμάτων, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.

δ. Η Επιτροπή εξετάζει την ένσταση και βάσει του πορίσματος της διαμορφώνει και υποβάλλει το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης και την παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης στο ΠΣ-Αν. Η απόφαση της Επιτροπής επί της ένστασης κοινοποιείται στον επενδυτή μέσω του ΠΣ-Αν στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει και την οποία ο επενδυτής οφείλει να παρακολουθεί.

6. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων, καταρτίζεται «Τελικός Πίνακας» αξιολόγησης, κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα επενδυτικά σχέδια με θετικό αποτέλεσμα αξιολόγησης κατόπιν εξέτασης και των ενστάσεων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, τα επενδυτικά σχέδια κατατάσσονται με κριτήριο το μικρότερο ύψος ενίσχυσης. Ο «Τελικός Πίνακας» κατάταξης δεν αποτελεί απόφαση υπαγωγής. Τα επενδυτικά σχέδια που λαμβάνουν απόφαση υπαγωγής, περιλαμβάνονται στον «Οριστικό Πίνακα», που συντάσσεται μετά την έκδοση της απόφασης κατανομής, της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4887/2022, ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

7. Οδηγός Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων αναρτάται στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και περιλαμβάνει τις μεθόδους ελέγχου των προϋποθέσεων νομιμότητας και τις μεθόδους αξιολόγησης και τα πρότυπα κόστη ανά είδος επενδυτικών σχεδίων και λοιπές οδηγίες για την ορθή εκτέλεση του έργου της αξιολόγησης.

Άρθρο 20

Αποφάσεις ένταξης

1. Εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση «Οριστικού Πίνακα» κατάταξης, ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου πρέπει να υποβάλει επικαιροποιημένα στοιχεία όπως αυτά θα αναφέρονται στον αναρτημένο «Οριστικό Πίνακα» κατάταξης άλλως το επενδυτικό σχέδιο τίθεται εκτός «Οριστικού Πίνακα» και εκδίδεται απορριπτική απόφαση της παρ. 3. Τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρούσας προκήρυξης εντάσσονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων, κατόπιν έκδοσης ατομικής απόφασης υπαγωγής από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 17 της παρούσης.

2. Περίληψη της απόφασης υπαγωγής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

3. Στις περιπτώσεις μη έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου εκδίδεται απορριπτική απόφαση από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 17, η οποία κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 21

Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων

1. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ελέγχονται κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, κατά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

2. Ο έλεγχος μπορεί να είναι είτε διοικητικός έλεγχος (επί των εγγράφων του φακέλου) είτε επιτόπιος έλεγχος.
α. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται από την υπηρεσία.

β. Ο τακτικός επιτόπιος έλεγχος διενεργείται από Ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία που επιλέγεται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου από μέλη του Δημόσιου Μητρώου του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α' 7). Για όλα τα επενδυτικά σχέδια, ανεξαρτήτως ύψους, ο έκτακτος επιτόπιος έλεγχος διενεργείται από εντεταλμένο όργανο ελέγχου το οποίο συγκροτείται από μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.) του άρθρου 120 του ν. 4887/2022 ή διαφορετικά από την υπηρεσία.

3. Σκοπός των ελέγχων είναι η διαπίστωση:
- α. της συμμόρφωσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με τις διατάξεις του ν. 4887/2022, καθώς και της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων της προκήρυξης και της απόφασης υπαγωγής, και
  - β. της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
4. Ο έλεγχος διακρίνεται στον τακτικό και στον έκτακτο έλεγχο:
- α. Ο τακτικός έλεγχος διενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην παρούσα απόφαση προκήρυξης, προκειμένου να πιστοποιηθεί, με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμόδιων οργάνων της παρ. 3 του άρθρου 17, ότι:
    - αα. έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, ή εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) διαζευκτικά, κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24 της παρούσης.
    - αβ. έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24 της παρούσης.
    - β. Έκτακτος έλεγχος μπορεί να διενεργείται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο με απόφαση των αρμόδιων οργάνων της παρ. 3 του άρθρου 17 της παρούσης.
  5. Για την υποβολή αίτησης τακτικού ελέγχου από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου απαιτείται:
    - α. Η υποβολή συνοδευτικών δικαιολογητικών σύμφωνα με την προκήρυξη, τα οποία ελέγχονται από τα όργανα ελέγχου του άρθρου 120 του ν. 4887/2022,
    - β. Η κατάθεση παράβολου του άρθρου 28 της παρούσης.
  6. Μετά από την ολοκλήρωση του διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου το αρμόδιο όργανο συντάσσει έκθεση, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν).
  7. Η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί έλεγχο πληρότητας της έκθεσης ελέγχου και προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:
    - α. Αν η έκθεση ελέγχου είναι πλήρης, διαβιβάζει στο αρμόδιο τμήμα για την εξέταση του αιτήματος πιστοποίησης ή ολοκλήρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 24 της παρούσης.
    - β. Αν διαπιστώσει ελλείψεις, οι οποίες αφορούν είτε στην έκθεση ελέγχου, είτε στην επένδυση, παραγγέλλει την προσκόμιση συμπληρωματικής έκθεσης ελέγχου άπαξ.
  8. Δαπάνες ή άλλες πράξεις, οι οποίες διενεργούνται μετά από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνυπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.
  9. Αν, στο πλαίσιο πιστοποίησης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης σε ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), πενήντα τοις εκατό (50%) ή εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) τουλάχιστον, έχουν καταβληθεί και προκαταβολές έργου για το επενδυτικό σχέδιο, αναγνωρίζεται και πιστοποιείται κόστος προκαταβολών μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) ανά κατηγορία δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των ανωτέρω πιστοποιούμενων δαπανών για προκαταβολές δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.
  10. Οι δαπάνες για τις προκαταβολές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα παραστατικά, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, όπως εμβάσματα, ανοίγματα πιστώσεων ή αποδείξεις, και να συνοδεύονται από συμφωνητικό παραγγελίας, με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελθέντων ειδών και έργων. Σημειώνουμε ότι δεν παρέχεται προκαταβολή της οφειλόμενης ενίσχυσης.
  11. Προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση - αποπληρωμή του έργου.
- Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, καθώς και οι επιλέξιμες δαπάνες, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν κατά τον χρόνο εκείνο.».

Άρθρο 22

Τροποποιήσεις επενδυτικών σχεδίων

1. Η τροποποίηση στοιχείων και όρων της απόφασης υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης

του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου. Οι μεταβολές που αφορούν το πρόσωπο του φορέα επένδυσης υποβάλλονται μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης.

Μετά την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου και την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 25, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αφορούν προϋποθέσεις του ΓΑΚ.

2. Τα είδη τροποποιήσεων της απόφασης υπαγωγής ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης της παρ. 1 είναι τα κάτωθι:

α. τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου,
β. αλλαγή του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης,
γ. αλλαγή του τόπου εγκατάστασης,
δ. αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης,
ε. αλλαγή του είδους της ενίσχυσης από επιχορήγηση σε επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και αντίστροφα, εντός του εγκεκριμένου συνολικού ύψους της επένδυσης (μόνο για ΜμΕ),
στ. εφόσον το είδος της ενίσχυσης είναι φορολογική απαλλαγή, αλλαγή του είδους της επένδυσης από συμβατική σε χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και αντίστροφα εντός του εγκεκριμένου συνολικού ύψους της επένδυσης,

ζ. παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, για λόγους ανωτέρας βίας,

η. εκμίσθωση της ενισχυθείσας επένδυσης.

3. Τα αιτήματα τροποποιήσεων ή εγκρίσεων μεταβολών της παρ. 2 γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

α. Εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της εγκριτικής απόφασης,

β. εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,

γ. δεν διαφοροποιούνται κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην απόφαση προκήρυξης,

δ. δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών. Στην περίπτωση αλλαγής του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση μετασχηματισμού, δεν επιτρέπεται να επέρχεται υπέρβαση των ορίων που τίθενται από το άρθρο 4 του ΓΑΚ, ούτε να καταστρατηγείται η έννοια του μεγάλου επενδυτικού έργου.

ε. πληρούνται οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις της παρ. 4, για κάθε περίπτωση τροποποίησης ή μεταβολής στοιχείων, που ορίζονται στην παρούσα προκήρυξη.

στ. δεν επέρχεται μείωση της βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου με την οποία εντάχθηκε στο παρόν καθεστώς.

ζ. εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κεφ. Ι και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου ειδικού άρθρου του ΓΑΚ.

4. Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις έγκρισης αιτημάτων τροποποίησης ή μεταβολής στοιχείων ανά περίπτωση:

α) Αιτήματα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποβάλλονται στις κάτωθι περιπτώσεις:
(i) προσθήκης νέας κατηγορίας ενισχυόμενης δαπάνης ή/και (ii) ουσιαστών διαφοροποιήσεων επί του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή/και (iii) μείωσης της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου μεγαλύτερης του 10% της εγκεκριμένης ή/και (v) μεταβολής των παγίων στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου σε περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περ. 1.γ. του άρθρου 16 της παρούσας).

Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις της παρ. 3 καθώς και οι παρακάτω ειδικοί όροι και προϋποθέσεις:

i. Η μεταφορά επιλέξιμων δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών εντός της ίδιας ομάδας δαπανών είναι δυνατή υπό τις προϋποθέσεις ότι η αύξηση του επιλέξιμου κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 20% του συνόλου του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της αντίστοιχης ομάδας δαπανών και το 100% του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της κατηγορίας. Η τελευταία προϋπόθεση δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση προσθήκης νέας κατηγορίας δαπάνης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να επέρχεται αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου και ενισχυόμενου κόστους της ομάδας δαπανών. Τυχόν υπερβάλλον κόστος δεν ενισχύεται.

ii. Δεν είναι δυνατή η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών ομάδων δαπανών (δαπάνες περιφερειακών και μη περιφερειακών ενισχύσεων) των άρθρων 6 και 7 της παρούσης ήτοι, α) δαπανών για περιφερειακές

ενισχύσεις β) δαπανών για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.) γ) δαπανών για επαγγελματική κατάρτιση (άρθρο 31 ΓΑΚ), δ) δαπανών για καινοτομία στις ΜμΕ (άρθρο 28 ΓΑΚ), όπως αυτές προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής, ε) δαπανών για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ (άρθρο 29 ΓΑΚ), στ) δαπανών για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (άρθρο 38 ΓΑΚ), ζ) δαπανών για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ (άρθρο 41 ΓΑΚ η) δαπανών για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης ή/και τηλεψύξης (άρθρο 46 ΓΑΚ), θ) δαπανών για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, (άρθρο 45 ΓΑΚ), ι) δαπανών για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία (άρθρο 47 ΓΑΚ), ια) δαπανών για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και εργαζομένων με αναπηρία (άρθρα 32,33, ΓΑΚ) ιβ) δαπανών για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις (άρθρο 19 ΓΑΚ), ιγ) δαπανών έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25 ΓΑΚ), ιδ) δαπανών για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜμΕ (άρθρο 17 ΓΑΚ)

iii. Δεν επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 6 και 7 της παρούσας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος αφαιρείται από το ενισχυόμενο, προκειμένου να πληρούνται τα εκάστοτε όρια.

iv. Δεν επέρχεται μείωση της δυναμικότητας μεγαλύτερη του 25% της εγκεκριμένης συνολικά, εκτός περιπτώσεων που επιβάλλονται από αλλαγές του θεσμικού πλαισίου αδειοδοτήσεων για την επένδυση που επήλθαν μετά την έκδοση της προκήρυξης του καθεστώτος, οπότε η απόφαση υπαγωγής τροποποιείται ανεξαρτήτως του ποσοστού μείωσης, με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή του κόστους της επένδυσης. Σε άλλη περίπτωση, το αίτημα τροποποίησης απορρίπτεται. Για μείωση της δυναμικότητας έως ποσοστού 10% της εγκεκριμένης, δεν απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης και το επενδυτικό σχέδιο δύναται να ολοκληρώνεται με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του κόστους της επένδυσης. Σημειώνουμε ότι εξετάζεται κατά περίπτωση εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής για το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης ήτοι να πληρείται η υποχρέωση του οι ενισχυόμενες δαπάνες να υπερβαίνουν 200% της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος που προηγείται της απόφασης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου ή οι επιλέξιμες δαπάνες να μην υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με την προς εκσυγχρονισμό δραστηριότητα κατά τα τρία προηγούμενα οικονομικά έτη.

v. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

β) Αιτήματα αλλαγής του φορέα της επένδυσης κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο φορέα.

ii. Καθολική διαδοχή του φορέα από τον νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση διάσπασης, κατ'ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.

iii. Κατά την εξέταση του αιτήματος εξετάζονται επιπλέον, το μέγεθος του νέου φορέα και η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις, και εφόσον απαιτείται, μειώνεται το ποσοστό ή το ποσό ενίσχυσης προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.

iv. Το αίτημα τροποποίησης συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

v. Εφόσον το αίτημα αλλαγής φορέα υποβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, γίνεται αποδεκτό υπό τον όρο συνέχισης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο αντικείμενο, καθ'όλο το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα συνοδεύεται από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που αναφέρονται για την περίπτωση αυτή στο Παράρτημα Δ' και εκδίδεται απόφαση έγκρισης της μεταβολής

vi. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.

γ) Αιτήματα αλλαγής τόπου εγκατάστασης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η επένδυση διατηρείται στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2) εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και δεν επέρχεται μεταβολή του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών

ii. Το αίτημα τροποποίησης συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

iii. Αν η αλλαγή τύπου εγκατάστασης επισύρει ουσιώδεις διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου, υποβάλλεται και αίτημα τροποποίησης φυσικού αντικείμενου.

δ) Αιτήματα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

Η αιτούμενη αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης. Το αίτημα τροποποίησης συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

ε) Αιτήματα αλλαγής του είδους της ενίσχυσης από επιχορήγηση σε επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και αντίστροφα, εντός του εγκεκριμένου συνολικού ύψους της επένδυσης (μόνο για ΜμΕ), εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

Η αιτούμενη αλλαγή του είδους της ενίσχυσης από επιχορήγηση σε επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), γίνεται αποδεκτή εφόσον δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στο αίτημα μέχρι την υποβολή του και το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

στ) Αιτήματα αλλαγής του είδους της επένδυσης από συμβατική σε χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και αντίστροφα με την προϋπόθεση ότι το είδος της ενίσχυσης είναι φορολογική απαλλαγή, εντός του εγκεκριμένου συνολικού ύψους της επένδυσης.

στα) Η αιτούμενη αλλαγή του είδους της επένδυσης από συμβατική σε χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) γίνεται αποδεκτή εφόσον δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στο αίτημα μέχρι την υποβολή του και το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

στβ) Η αιτούμενη αλλαγή του είδους της επένδυσης από χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) σε συμβατική γίνεται αποδεκτή εφόσον: i) δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στο αίτημα μέχρι την υποβολή του ii) είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης και iii) το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

ζ) Αιτήματα παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, για λόγους ανωτέρας βίας. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής ή, ύστερα από έγκριση παράτασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24 της παρούσας προκήρυξης, μπορεί, επίσης, να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μέσα στη νέα προθεσμία. Το αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται πριν από τη λήξη της εγκεκριμένης ημερομηνίας ολοκλήρωσης. Το αίτημα παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης για λόγους ανωτέρας βίας συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

η) Αιτήματα εκμίσθωσης της ενισχυόμενης επένδυσης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γζ' του άρθρου 26.

ii. Τεκμηριώνεται η φερεγγυότητα του μισθωτή και συνέχιση της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο.

iii. Το αίτημα εκμίσθωσης της ενισχυόμενης επένδυσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Δ'.

Εφόσον τα ως άνω αιτήματα συνοδεύονται από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς τους, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να απαντήσει μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4887/2022 από την υποβολή του αιτήματος σε αυτή. Αν η υπηρεσία αποδεχθεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εισηγείται σχετικά προς το όργανο που εξέδωσε κατά περίπτωση την απόφαση υπαγωγής, για την τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής ή την έκδοση απόφασης έγκρισης της μεταβολής αντίστοιχα. Στην αντίθετη περίπτωση, εκδίδει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον φορέα, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την οποία έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του στο Πληροφοριακό Σύστημα του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν.). Νέο αίτημα του ίδιου φορέα για τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής με το ίδιο περιεχόμενο δεν εξετάζεται στην ουσία του και αρχειοθετείται.

5. α) Η τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής μπορεί να διενεργηθεί και αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία, εφόσον διαπιστωθεί μεταβολή των όρων της απόφασης υπαγωγής στις περιπτώσεις αλλαγής επωνυμίας ή/και νομικής μορφής του φορέα της επένδυσης, οι οποίες διαπιστώνονται κατά τη διαδικασία γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων του φορέα σύμφωνα με τις παρ. γθ και δ του άρθρου 26 της παρούσας. Για την έκδοση τροποποιητικής απόφασης, κατά την γνωστοποίηση της μεταβολής συνυποβάλλεται υποχρεωτικά ισχύον καταστατικό της επιχείρησης και βεβαίωση της μεταβολής στο ΓΕΜΗ.

β) Εφόσον κατά τη γνωστοποίηση μεταβολής της εταιρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. γθ και δ του άρθρου 26 της παρούσας, προδήλως διαπιστώνεται ότι, λόγω αυτής ο φορέας έπαυσε να είναι πολύ μικρή ή μικρή επιχείρηση, ή επίκειται έκδοση διοικητικής πράξης καταβολής ενισχύσεων, η υπηρεσία προβαίνει αυτεπάγγελτα σε ανάκληση της απόφασης υπαγωγής, εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής. Κατά την εξέταση της γνωστοποίησης της μεταβολής της εταιρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.

6. Τα αιτήματα τροποποίησης που υποβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα, δύναται να εξετάζονται κατά το στάδιο της ολοκλήρωσης ή της πιστοποίησης του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε (65%) της επένδυσης, σε όσες περιπτώσεις, κατ' επιλογήν του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, αυτός υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, περί πλήρωσης όλων των νόμιμων προϋποθέσεων τροποποίησης της απόφασης, όπως ορίζονται στο νόμο 4887/2022 και στην παρούσα προκήρυξη. Το παρόν εφαρμόζεται διαζευκτικά σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην παρ. 4.

7. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. Ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής,

β. υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Η ανωτέρω προθεσμία ολοκλήρωσης συμπεριλαμβάνει και τυχόν οριζόντιες εκ του νόμου παρατάσεις.

8. Για την υποβολή αιτημάτων τροποποιήσεων της παρ. 1 απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο 0,7 τοις χιλίοις (0,0007) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

9. Τα ανωτέρω αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων του παρόντος άρθρου υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ-Αν).

Άρθρο 23

Πιστοποίηση υλοποίησης 10% του επενδυτικού σχεδίου

Η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται σε περίπτωση μη υλοποίησης ποσοστού τουλάχιστον 10% του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό εγκρίθηκε με την απόφαση υπαγωγής, εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την δημοσίευση της περίληψης της απόφασης υπαγωγής.

Τα δικαιολογητικά, όπως περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε', για την τεκμηρίωση της ανωτέρω υποχρέωσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν) στην ενέργεια «Πιστοποίηση 10%».

Άρθρο 24

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας

1. Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ελέγχου ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν) για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο εντός (4) τεσσάρων μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 κατωτέρω.

Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλει την αίτηση του πρώτου εδαφίου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 29 της παρούσας.

2. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης υπαγωγής. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 17, εντός προθεσμίας (4)

τεσσάρων μηνών από την υποβολή της έκθεσης τελικού ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και τεκμηριώνεται η λειτουργία της μονάδας, ιδίως με την πώληση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών και με την έκδοση όλων των νομιμοποιητικών αδειών.

3. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης καθορίζονται ο χρόνος ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και το τελικό ποσό ενίσχυσης. Ως χρόνος ολοκλήρωσης νοείται ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και όχι ο χρόνος δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης.

4. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, ούτε του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί αρχικά στην απόφαση υπαγωγής.

5. Σε περίπτωση όπου υφίστανται ήσσονος σημασίας διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου το επενδυτικό σχέδιο δύναται να ολοκληρωθεί υπό την προϋπόθεση ότι η αύξηση του επιλέξιμου κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 10% του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της εν λόγω κατηγορίας, όπως αυτή έχει εγκριθεί με την αρχική απόφαση υπαγωγής και εφόσον δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

6. Μετά από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 26 της παρούσης.

Άρθρο 25

Περιεχόμενο και καταβολή ενισχύσεων

Η καταβολή της ενίσχυσης ή η χρήση της ωφέλειας από τον δικαιούχο μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ, με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου, είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των περ. 1 έως 6. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί στην απόφαση υπαγωγής.

1. Φορολογική απαλλαγή

α. Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου με την έκδοση απόφασης εντός (4) τεσσάρων μηνών από την υποβολή της έκθεσης ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων. Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας με τους ακόλουθους περιορισμούς που ισχύουν σωρευτικά:

αα. Η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το ένα δεύτερο (1/2) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών.

Στην περίπτωση αυτή, εναπομένει ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ανωτέρω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης.

αβ. Η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει το ένα δεύτερο (1/2) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

β. Το ποσό της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα του εξοπλισμού του επενδυτικού σχεδίου, που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος ως ποσοστό επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους.

γ. Το κατ' έτος αναλωθέν ποσό της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται σε ειδικό αποθεματικό και αντίστοιχο λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης, που σχηματίζεται από τον φόρο εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβλήθηκε λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

2. Επιχορήγηση

α. Ποσό που ανέρχεται μέχρι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) ή πενήντα τοις εκατό (50%) ή το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ύστερα από αίτημά του και μετά από την πιστοποίηση της υλοποίησης έργου συνολικού ύψους ίσου τουλάχιστον με το

είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο, μέσω επιτόπιου ή διοικητικού ελέγχου. Η πιστοποίηση πραγματοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 17, εντός προθεσμίας (4) τεσσάρων μηνών από την υποβολή της έκθεσης ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων.

β. Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της περ. α', καταβάλλεται μετά από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

γ. Τα ποσά της επιχορήγησης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών, προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

δ. Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης σε τραπεζικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Στις περιπτώσεις αυτές, η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στο τραπεζικό ίδρυμα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης της απαίτησης ή στον φορέα στον οποίον το τραπεζικό ίδρυμα εκχώρησε την απαίτηση, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

3. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)

α. Η έναρξη της καταβολής της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) μπορεί να πραγματοποιείται μετά από την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της εγκατάστασης στη μονάδα του συνόλου του μισθωμένου εξοπλισμού, σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά από την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος εκ μέρους του φορέα της επένδυσης. Το ποσό που καταβάλλεται υπολογίζεται επί της αξίας απόκτησης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ποσοστά ενισχύσεων και με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου.

γ. Είναι δυνατή η προεξόφληση των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) από τον φορέα της επένδυσης μόνο για τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες της σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτή έχει εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία.

δ. Τα ποσά της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών, προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

4. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

α. Η έναρξη της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης μπορεί να πραγματοποιείται μετά από την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της δημιουργίας των συνδεόμενων με το επενδυτικό σχέδιο θέσεων εργασίας. Κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης διατηρείται στην οικεία περιοχή για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία πλήρωσης της θέσης για πρώτη φορά ή τριών ετών στην περίπτωση των ΜΜΕ.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά από την εκάστοτε πληρωμή του μισθολογικού κόστους εκ μέρους του φορέα της επένδυσης, με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

5. Οι επιχορηγήσεις, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και οι επιδοτήσεις του μισθολογικού κόστους που προβλέπονται στον ν. 4887/2022 καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από εθνικούς πόρους ή Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (Ε.Δ.Ε.Τ.) ή από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

6. Τα ποσά της ληφθείσας επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στην περ. β' του άρθρου 26, επιστρέφονται ή και ανακτώνται και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ν. 5104/2024 (Α' 58).

Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του αποθεματικού μετά από την παρέλευση του ως άνω διαστήματος, προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στο φορολογικό

έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Άρθρο 26

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων

Στα ενισχυόμενα επενδυτικά σχέδια εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α. Οι φορείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στο παρόν καθεστώς, οφείλουν, πλέον όσων ορίζονται στο άρθρο 13, να τηρούν, από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

β. Το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων μετά από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του ορίζεται στα έξι (6) έτη. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), το παραπάνω διάστημα παρατείνεται για όσα επιπλέον έτη διαρκεί η σύμβαση μίσθωσης. Σε περιπτώσεις δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, το παραπάνω διάστημα ορίζεται σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 6 της παρούσης.

γ. Οι φορείς, μετά από την υπαγωγή τους στον ν. 4887/2022 και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, οφείλουν:

γα. Να τηρούν τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

γβ. Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης.

γγ. Να μην διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης.

γδ. Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της οικείας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

γε. Να μην μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, και δυναμικότητας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο φορέας υπέχει υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. δ'.

γστ. Να μην μεταβάλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη αίτηση, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 24 και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια περιφέρεια, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση, και της μη μεταβολής του είδους και του ποσοστού αυτής.

γζ. Να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης μετά από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι τη λήξη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς προηγούμενη αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 22 και την παρ. 6 του άρθρου 24 και υπό τους όρους της φερεγγυότητας του μισθωτή και της συνέχισης της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο. Την ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής υπέχει ο εκμισθωτής. Η υποχρέωση προηγούμενης τροποποίησης ισχύει και στην περίπτωση εκμίσθωσης της επένδυσης πριν από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά από την ολοκλήρωση της επένδυσης. Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρούνται οι συμβάσεις μίσθωσης των φορέων επενδυτικών σχεδίων στον τομέα του τουρισμού, οι οποίες αφορούν σε εμπορικά καταστήματα και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός της ενισχυόμενης επένδυσης και συνάπτονται είτε μετά από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου είτε πριν από αυτήν, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά από την ολοκλήρωση της επένδυσης και μέχρι τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

γη. Να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρεία, ή αποσχίσουν κλάδο στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, χωρίς προηγούμενη αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 22 και την παρ. 6 του άρθρου 24. Η αίτηση γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι ο φορέας που προκύπτει κατά τα ανωτέρω δεν είναι προβληματική επιχείρηση κατά τους ορισμούς του Γ.Α.Κ. και υπό τους όρους της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, καθώς και υπό τον όρο ανάληψης από τον νέο φορέα του συνόλου των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής καθώς και υπό τον όρο της μη καταστρατήγησης του όρου περί ενιαίου επενδυτικού σχεδίου όπως αναφέρεται στην παρ. 13 του άρθρου 14 του ΓΑΚ.

γι. Να γνωστοποιούν κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής τους σύνθεσης. Εάν διαπιστωθεί, κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης, ότι, λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης, ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, επέρχεται οι συνέπειες για το είδος και το ποσό της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 9, 10 και 11.

γι. Να διατηρούν τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση υπαγωγής και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

για. Να αναρτούν στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης πινακίδα που θα περιέχει την αναφορά της ένταξης της επένδυσης στο Ειδικό Καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου.

γιβ. Να υποβάλλουν Δήλωση Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.), μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν) στις οριζόμενες προθεσμίες υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, από το πρώτο έτος χρήσης της ωφέλειας και κάθε έτος μέχρι την εξάντληση του δικαιούμενου ποσού, ή μέχρι την παρέλευση των δεκαπέντε (15) ετών από τη θεμελίωση του δικαιώματος έναρξης χρήσης της ωφέλειας. Τα δηλωθέντα στη Δ.Φ.Α. στοιχεία διασταυρώνονται από την αρμόδια υπηρεσία με τα αντίστοιχα της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Η υποχρέωση αυτή ισχύει αποκλειστικά για τους φορείς που κάνουν χρήση της φορολογικής απαλλαγής.

γιγ. Να διατηρούν τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες, βάσει των οποίων έτυχαν ειδικής αντιμετώπισης στην αξιολόγηση και στις παρεχόμενες ενισχύσεις, σύμφωνα με τις περιπτώσεις που περιλαμβάνονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του Μέρους Β.

δ. Η γνωστοποίηση των μεταβολών των υποπερ. γε' και γθ' της περ. γ, με τα σχετικά δικαιολογητικά, πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν) εντός διμήνου από τη συντέλεσή τους.

ε. Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στο παρόν, διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση όλων των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής, ώστε να ανταποκρίνονται σε ελέγχους που διενεργούνται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ανωτέρω φάκελοι φυλάσσονται για δέκα (10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης.

στ. Σε περίπτωση αιτημάτων τροποποίησης που υποβάλλονται μετά την έκδοση απόφασης ολοκλήρωσης, η προθεσμία εξέτασης αυτών ορίζεται σε τέσσερις (4) μήνες.

ζ. Στην περίπτωση ένταξης επενδυτικών σχεδίων του παρόντος καθεστώτος σε καθεστώς συγχρηματοδότησης οι πρόσθετες υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο για την χορήγηση των ενισχύσεων και για τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων θα οριστούν με τροποποίηση του παρόντος για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν και εντάχθηκαν σε καθεστώς συγχρηματοδότησης.

η. Η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στο παρόν καθεστώς, εφόσον δεν έχει υλοποιηθεί το δέκα τοις εκατό (10%) του επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, εντός είκοσι τεσσάρων μηνών (24) από τη δημοσίευση της περίληψης της απόφασης υπαγωγής

Άρθρο 27

Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1. Η παρακολούθηση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται ετησίως με την αποστολή στοιχείων από τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων, στην αρμόδια υπηρεσία της παρ. 3 του άρθρου 17, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, βάσει της ημερομηνίας ολοκλήρωσης, και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Τα στοιχεία υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν) και αφορούν στα εξής:

α. Τεκμηρίωση της νόμιμης λειτουργίας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,

β. πιστοποίηση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,

γ. τεκμηρίωση της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης,

δ. τεκμηρίωση των θέσεων απασχόλησης,

ε. τεκμηρίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων,

στ. ειδικότερα στοιχεία που ορίζονται με την απόφαση προκήρυξης.

ζ. Για τα επενδυτικά σχέδια ύψους άνω του ποσού των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ, πλέον των ανωτέρω στοιχείων, υποβάλλεται έκθεση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή από το Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α' 171), στην οποία πιστοποιείται η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

2. Ο έλεγχος των στοιχείων διενεργείται ετησίως σε τυχαίο δείγμα, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλουν στοιχεία, σύμφωνα με την παρ. 1. Ο έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 21.

3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί 10 έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

Άρθρο 28

Παράβολα

1. Κατά την υποβολή αίτησης υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο ένα τοις χιλίοις (0,001) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

2. Κατά τον έλεγχο υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων, απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο ένα τοις χιλίοις (0,001) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Ειδικώς κατά τον έλεγχο υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο 0,5 τοις χιλίοις (0,0005%) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση που ο έλεγχος διενεργείται από όργανο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 120 (ορκωτοί ελεγκτές - ελεγκτική εταιρεία), δεν απαιτείται παράβολο.

3. Για την υποβολή αιτημάτων τροποποιήσεων της παρ. 1 του άρθρου 22 απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο 0,7 τοις χιλίοις (0,0007) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

4. Τα παράβολα δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 29

Ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής - Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις παραβάσεων των υποπερ. γβ' (ήτοι παύση λειτουργίας της επιχείρησης), γγ' (ήτοι διακοπή παραγωγικής δραστηριότητας της επένδυσης), γδ' (ήτοι απόκτηση κυριότητας εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση μετά τη λήξη), γε' (ήτοι μεταβίβαση ενισχυόμενων παγίων), και γι' (ήτοι διατήρηση ετήσιων μονάδων εργασίας) της περ. γ του άρθρου 26, ή εν γένει παραβάσεων των όρων συμβατότητας με τον Γ.Α.Κ., ανακαλείται από το αρμόδιο όργανο της παρ. 3 του άρθρου 17 η απόφαση υπαγωγής και ανακτάται, με τη διαδικασία είσπραξης δημόσιων εσόδων, το σύνολο της ενίσχυσης, προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία.

2. Στις λοιπές περιπτώσεις του άρθρου 26 μπορεί να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να ανακτηθεί η ενίσχυση, ή να παρακρατηθεί ή ανακτηθεί μέρος αυτής, προσαυξημένη κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή.

Όταν η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, επιβάλλεται ολική ή μερική απώλεια του φορολογικού οφέλους, ή καταβολή του συνόλου ή μέρους μη αποδοθέντος φόρου, προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

3. Αν δεν τηρηθούν οι όροι υπαγωγής, όπως καθορίζονται στο παρόν καθεστώς επιστρέφεται το πρόσθετο ποσό ενίσχυσης, προσαυξημένο κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

4. Αν διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στο παρόν καθεστώς, ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

α. Εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και η χορηγηθείσα ενίσχυση επιστρέφεται, προσαυξημένη κατά ποσοστό 10%,

β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης, προσαυξημένη κατά ποσοστό 10%.

5. Οι συνέπειες των παρ. 1, 2 και 3 επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση της παράβασης γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

6. Σε περίπτωση μη υποβολής στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπερ. γιβ' της περ. γ και στην περ. δ του άρθρου 26 επιβάλλεται στον φορέα πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5 τοις εκατό (0,5%) έως τρία τοις εκατό (3%) της ενίσχυσης, που έχει εγκριθεί, για κάθε έτος μη τήρησης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων, λαμβανομένων υπόψη των ειδικότερων περιστάσεων κάθε υπόθεσης. Σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση παραβίασης της ως άνω υποχρέωσης διατάσσεται αμέσως έλεγχος σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. β της παρ. 5 του άρθρου 21 και επιβάλλονται οι αντίστοιχες κυρώσεις του παρόντος.

7. Για την επέλευση των αποτελεσμάτων των παρ. 2 και 3 εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρείας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν,

καθώς και ο βαθμός αναίρεσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής. Η επιβολή μερικής επιστροφής της εγκριθείσας ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5 τοις εκατό (0,5%) και τριάντα τοις εκατό (30%), βάσει των παραπάνω αναφερόμενων κριτηρίων.

8. Δεν ανακαλούνται οι αποφάσεις, ούτε επιβάλλονται κυρώσεις, όταν ο φορέας υποβάλει αίτηση τροποποίησης της απόφασης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, λόγω μεταβολών, οι οποίες οφείλονται σε έκδοση μεταγενέστερου νόμου ή απόφασης δημόσιας αρχής, και ο φορέας αναγκάστηκε να τροποποιήσει το επενδυτικό σχέδιο εξαιτίας της συμμόρφωσης με το πλαίσιο αυτό.

Άρθρο 30

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Της προκήρυξης στο Καθεστώς Ενισχύσεων «Μεγάλες Επενδύσεις» του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022, όπως ισχύει.

✓ **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Καθορισμός των απαιτούμενων στοιχείων της υποβαλλόμενης αίτησης, των συνοδευτικών εγγράφων, των δικαιολογητικών τεκμηρίωσης των στοιχείων της αίτησης, καθώς και των τεχνοοικονομικών στοιχείων και δικαιολογητικών του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης

- ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ
- ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ
- ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

✓ **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'**

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

- ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης δεσμεύσεων, όρων και περιορισμών
- ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Οικονομοτεχνικής μελέτης
- ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Πίνακα οικονομικών στοιχείων (υπόδειγμα κατάρτισης ισολογισμού για επιχειρήσεις με απλογραφικό σύστημα βιβλίων)

✓ **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'**

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΩΝ

Καθορισμός βαθμολογίας των κριτηρίων αξιολόγησης και υπολογισμός των τιμών των δεικτών

✓ **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ'**

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Καθορισμός των δικαιολογητικών για τροποποιήσεις των επενδυτικών σχεδίων

✓ **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε'**

Καθορισμός των δικαιολογητικών για Πιστοποίηση υλοποίησης 10% των επενδυτικών σχεδίων

✓ **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ'**

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΕΩΝ

Καθορισμός των δικαιολογητικών και των προϋποθέσεων για τις εκταμιεύσεις ενισχύσεων κατά την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων

- ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ 25%
- ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
- ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ, ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Καθορισμός των απαιτούμενων στοιχείων της υποβαλλόμενης αίτησης, των συνοδευτικών εγγράφων, των δικαιολογητικών τεκμηρίωσης των στοιχείων της αίτησης, καθώς και των τεχνοοικονομικών στοιχείων και δικαιολογητικών του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης, στο Καθεστώς Ενισχύσεων «Μεγάλες Επενδύσεις» του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022, όπως ισχύει.

Η αίτηση υπαγωγής και όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά του ηλεκτρονικού φακέλου της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν.).

Τα απαιτούμενα στοιχεία, έγγραφα και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της αίτησης υπαγωγής καθορίζονται ως ακολούθως:

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Τα στοιχεία της αίτησης υπαγωγής καταχωρούνται ηλεκτρονικά στα υπό συμπλήρωση πεδία του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.-Αν.), στα Βήματα I έως IV και περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

1.1 Στοιχεία του φορέα της επένδυσης:

Τα στοιχεία του φορέα της επένδυσης που καταχωρούνται στο ΠΣ-Αν αφορούν: Επωνυμία και διακριτικό τίτλο του φορέα, στοιχεία νόμιμης υπόστασης, νομική μορφή, Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ. που υπάγεται ο φορέας, ημερομηνία ίδρυσης του φορέα, κατηγορία βιβλίων, αριθμό κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων που έχει συμπληρώσει ο φορέας με λειτουργία, μέγεθος του φορέα, διεύθυνση έδρας κατά την υποβολή του αιτήματος, στοιχεία νομίμου εκπροσώπου, κλάδοι υφιστάμενης δραστηριότητας του φορέα (κατά ΚΑΔ 2008), στοιχεία εταίρων/μετόχων και εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο, συμμετοχές του φορέα σε άλλες επιχειρήσεις, συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, υφιστάμενη απασχόληση (τελευταίου δωδεκαμήνου) στον φορέα, στοιχεία διευθύνοντος συμβούλου, διοικητικό συμβούλιο του φορέα και είδος ενίσχυσης που αιτείται ο φορέας. Τα στοιχεία του φορέα του επενδυτικού σχεδίου καταχωρούνται κατά την σύνταξη της αίτησης, στο «**ΒΗΜΑ Ι**» του πληροφοριακού συστήματος ΠΣ-Αν.

1.2 Στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου:

Τα στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου που καταχωρούνται στο ΠΣ-Αν αφορούν: Σύντομη περιγραφή και χαρακτήρας «αρχικής επένδυσης» του επενδυτικού

σχεδίου, Κλάδοι Δραστηριότητας του Επενδυτικού Σχεδίου (κατά ΚΑΔ 2025), Διεύθυνση Τόπου Εγκατάστασης της επένδυσης, τυχόν Ειδικά Χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου (ειδικές περιοχές υλοποίησης κ.λπ.), ειδικές περιπτώσεις επενδύσεων, χρόνος υλοποίησης της επένδυσης, Δυναμικότητα και ισχύς (πριν και μετά την υλοποίηση της επένδυσης) και Νέες Θέσεις Απασχόλησης που δημιουργούνται από την επένδυση.

Τα στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου καταχωρούνται κατά την σύνταξη της αίτησης, στο «**ΒΗΜΑ I & II - Ενότητα «1»**» του επενδυτικού σχεδίου, του πληροφοριακού συστήματος ΠΣ-Αν.

1.3 Στοιχεία δαπανών και του χρηματοδοτικού σχήματος του επενδυτικού σχεδίου:

Τα στοιχεία δαπανών και του χρηματοδοτικού σχήματος που καταχωρούνται στο ΠΣ-Αν αφορούν: Προσφορές για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, ανάλυση δαπανών περιφερειακών (ή/και μη) ενισχύσεων, *(σημειώνουμε ότι η ύπαρξη περιφερειακών ενισχύσεων είναι υποχρεωτική)*, ποσοστά και ποσά ενίσχυσης περιφερειακών (ή/και μη) ενισχύσεων, (αυτόματος υπολογισμός), σύνολα δαπανών του επενδυτικού σχεδίου περιφερειακών (ή/και μη) ενισχύσεων (αυτόματοι υπολογισμοί), άλλα επενδυτικά σχέδια του φορέα στον ν.4887/2022, υπολογισμός τελικών ποσών ενίσχυσης επενδυτικού σχεδίου (αυτόματοι υπολογισμοί), ανάλυση χρηματοδοτικού σχήματος, δανειοδοτούσες τράπεζες ή χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing). Τα στοιχεία του προϋπολογισμού δαπανών και του χρηματοδοτικού σχήματος του επενδυτικού σχεδίου καταχωρούνται κατά την σύνταξη της αίτησης, στο «**ΒΗΜΑ II & III**» *(οι προσφορές καταχωρούνται στο ΒΗΜΑ II)* του πληροφοριακού συστήματος ΠΣ-Αν.

1.4 Στοιχεία βαθμολόγησης του επενδυτικού σχεδίου:

Τα στοιχεία βαθμολόγησης που καταχωρούνται στο ΠΣ-Αν αφορούν: Την ωριμότητα του επενδυτικού σχεδίου, οικονομικά στοιχεία του φορέα, στοιχεία βιώσιμης ανάπτυξης και στοιχεία ειδικών χαρακτηριστικών του επενδυτικού σχεδίου. Τα στοιχεία της βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου καταχωρούνται κατά την σύνταξη της αίτησης, στο «**ΒΗΜΑ IV**» του πληροφοριακού συστήματος ΠΣ-Αν.

2. ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Τα έγγραφα που συνοδεύουν την ηλεκτρονική αίτηση υπαγωγής και αναρτώνται στο «ΒΗΜΑ IV» στο ΠΣ-Αν είναι τα εξής:

- i. Η Αίτηση- Ερωτηματολόγιο και Παράβολο
- ii. Η Υπεύθυνη Δήλωση
- iii. Η Οικονομοτεχνική μελέτη και Προσαρτήματα: Προσάρτημα 1 της οικονομοτεχνικής μελέτης: Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα, και Προσάρτημα 2 της οικονομοτεχνικής μελέτης: Σχέδια αποτύπωσης των υφιστάμενων και των νέων εγκαταστάσεων του επενδυτικού σχεδίου

Αναλυτικότερα:

2.1 Αίτηση-Ερωτηματολόγιο:

Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία καταχώρησης των στοιχείων της αίτησης και αναρτηθούν τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά του επενδυτικού σχεδίου γίνεται η ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣ-Αν (προσωρινή υποβολή) της αίτησης. Ακολουθεί η εξαγωγή-εκτύπωση του εντύπου «Αίτηση- Ερωτηματολόγιο» (σε μορφή αρχείου pdf), το οποίο υπογράφεται με ηλεκτρονική υπογραφή από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα της επένδυσης.

Η ψηφιακά υπογεγραμμένη «Αίτηση- Ερωτηματολόγιο», αναρτάται στο ΠΣ-Αν και ακολουθεί η οριστική ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης από τον φορέα της επένδυσης. Με την υποβολή της αίτησης παρέχεται στον φορέα της επένδυσης από το ΠΣ-Αν:

- α. ο κωδικός υποβολής της αίτησης και
- β. ο κωδικός του επενδυτικού σχεδίου και
- γ. η ημερομηνία και η ώρα οριστικής υποβολής τα οποία αποτελούν το στοιχείο θεμελίωσης της σειράς προτεραιότητας μέχρι την έκδοση της διοικητικής πράξης αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η αίτηση παραλαμβάνεται ηλεκτρονικά από την αρμόδια Υπηρεσία και λαμβάνει, υποχρεωτικά κατά τη σειρά προτεραιότητας της οριστικής υποβολής, αριθμό πρωτοκόλλου.

Παράβολο υποβολής αίτησης υπαγωγής:

Υποβάλλεται μέσω του ΠΣ-Αν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οικεία προκήρυξη (Άρθρο 28). Η εξόφληση του παραβόλου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί **πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής** και να τεκμηριώνεται με την διαλειτουργικότητα του ΠΣ-Αν. Επισημαίνεται ότι το απαιτούμενο παράβολο υπολογίζεται ως ποσοστό επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και όχι επί του ενισχυόμενου τμήματος αυτού.

2.2 Υπεύθυνη Δήλωση:

Η Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 (Υ.Δ.), συντάσσεται βάσει του Υποδείγματος που παρατίθεται στο Παράρτημα Β' του παρόντος. Η Υπεύθυνη Δήλωση υπογράφεται ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα, και αναρτάται στο ΠΣ-Αν.

2.3 Οικονομοτεχνική μελέτη:

Η Οικονομοτεχνική μελέτη συντάσσεται, βάσει του Υποδείγματος που παρατίθεται Παράρτημα Β' του παρόντος.

Η Οικονομοτεχνική μελέτη αποτελεί κατ' ουσία μια μελέτη σκοπιμότητας/βιωσιμότητας του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και περιλαμβάνει στοιχεία και πληροφορίες με βάση τα οποία τεκμηριώνεται ότι η επιχειρηματική ιδέα της νέας επένδυσης είναι βιώσιμη.

Όλα τα αναφερόμενα στοιχεία στην Οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να είναι σε πλήρη συμφωνία με τα αντίστοιχα στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί στην αίτηση υπαγωγής στο Π.Σ.-Αν., με τα στοιχεία των Πινάκων Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων, καθώς και με τα υποβληθέντα σχέδια των εγκαταστάσεων της επένδυσης

Η Οικονομοτεχνική μελέτη είναι υποχρεωτικά ψηφιακά υπογεγραμμένη από τον συντάκτη/ες της. Η Οικονομοτεχνική μελέτη υποβάλλεται υποχρεωτικά σε μορφή pdf (ψηφιακά υπογεγραμμένη) και σε μορφή.doc ή .docx.

2.4 Προσάρτημα 1 της οικονομοτεχνικής μελέτης: **Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα:**

Οι Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα (αρχείο xls) συμπληρώνονται βάσει του Υποδείγματος που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου. Είναι αρχείο xls στο οποίο θα πρέπει να εμφανίζονται και οι συναρτήσεις υπολογισμού των τιμών.

2.5 Προσάρτημα 2 της οικονομοτεχνικής μελέτης: **Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων της επένδυσης:**

Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου ανά περίπτωση: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

Σε περίπτωση όπου στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση που θα πραγματοποιηθούν επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α' 33) είτε του ν. 4178/2013 (Α' 174) είτε

του ν. 4495/2017 (Α' 167) κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής αναφορικά με τα αρχιτεκτονικά σχέδια υποβάλλονται:

- α) Βεβαίωση οριστικής υπαγωγής συνοδευόμενη από την αντίστοιχη βεβαίωση μηχανικού
- β) Σειρά σχεδίων που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΚΑ για την υπαγωγή στο νόμο των αυθαιρέτων (υπογεγραμμένα και σφραγισμένα από τον μηχανικό)
- γ) Υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ότι τα σχέδια που έχουν προσκομισθεί είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΚΑ και συνοδεύουν την δήλωση για την υπαγωγή στον νόμο των αυθαιρέτων με αναφορά στον αριθμό της δήλωσης.

Ή

Υπεύθυνη Δήλωση υπογεγραμμένη από αρμόδιο Μηχανικό ότι οι συμπεριλαμβανόμενες δαπάνες προς ενίσχυση δεν θα πραγματοποιηθούν επί κατασκευών που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν.1337/1983 (Α'33) είτε του ν.4178/2013 (Α'174) είτε του ν.4495/2017 (Α'167) είτε λοιπές διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών.

3. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των στοιχείων της αίτησης υπαγωγής που **αναρτώνται στο «ΒΗΜΑ IV»** στο ΠΣ-Αν, ανά περίπτωση επενδυτικού σχεδίου, είναι:

3.1 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης του φορέα:

- i. Γενικό πιστοποιητικό καταχώρησης στο ΓΕΜΗ. Για τους φορείς της παρ. 1γ του άρθρου 13 πιστοποιητικό καταχώρησης στο οικείο Μητρώο, όπως αυτό ορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους (Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για τις Κοιν.Σ.Επ, κ.λπ.). Ως χρόνος ίδρυσης του φορέα νοείται ο χρόνος ίδρυσης που αναγράφεται στο πιστοποιητικό καταχώρησης του φορέα στο οικείο μητρώο. Για επιχειρήσεις που προέρχονται από μετατροπή, ως χρόνος ίδρυσης νοείται αυτός της αρχικής σύστασής τους.
- ii. Καταστατικό φορέα (ισχύον) (υποβάλλεται για κάθε μορφής εταιρεία)
- iii. Δήλωση μεταβολών, από την αρμόδια ΔΟΥ ή Εκτύπωση «Προσωποποιημένης Πληροφόρησης» από το myaade.gr (Πλήρη Βεβαίωση της Τρέχουσας Εικόνας Δραστηριοτήτων Οντότητας / Επιχείρησης) όπου αναφέρονται οι κωδικοί αριθμοί (ΚΑΔ) δραστηριότητας του φορέα για την έδρα και τα υποκαταστήματα (εάν υπάρχουν).

- iv. Στοιχεία μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης του φορέα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής (δεν αφορά εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά και προσωπικές εταιρείες), ήτοι: Πρακτικά τελευταίας Γενικής Συνέλευσης Μετόχων / εταίρων/μελών του φορέα. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ. και μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων ή Μελών, για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή.
- v. Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων με τα στοιχεία των φυσικών προσώπων (πραγματικών δικαιούχων) που ελέγχουν το νομικό πρόσωπο (φορέα της επένδυσης) εφόσον το νομικό πρόσωπο έχει έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, (σύμφωνα με τον ν. 4557/2018).
- vi. Νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης.

Τα νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης εξαρτώνται από την νομική μορφή της επιχείρησης. Ενδεικτικά αναφέρονται: το ισχύον καταστατικό του φορέα, το πρακτικό της Γενικής συνέλευσης που ορίζεται η εκπροσώπηση, (ή το ΦΕΚ αυτής), Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ με επισυναπτόμενο πρακτικό ΔΣ σχετικά με την εκπροσώπηση, κλπ.).

Σε περίπτωση φορέα που έχει την έδρα του στο εξωτερικό και υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια, τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται για την αλλοδαπή εταιρεία-φορέα ενώ για το υποκατάστημα υποβάλλονται Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών στο ΓΕΜΗ, και Πλήρης Βεβαίωση Τρέχουσας Εικόνας Δραστηριοτήτων Οντότητας / Επιχείρησης), Στοιχεία πιστοποίησης της Μετοχικής σύνθεσης.

Σημείωση: Σε περίπτωση που στη χώρα εγκατάστασης της αλλοδαπής εταιρείας δεν εκδίδονται ίσης νομικής βαρύτητας δικαιολογητικά, υποβάλλεται βεβαίωση της Ελληνικής προξενικής αρχής. Τα άνω έγγραφα φέρουν, εφ' όσον προβλέπεται, τη σφραγίδα της Χάγης, και συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Διευκρινίζεται ότι τα ξενόγλωσσα δικαιολογητικά που εκδίδονται στην αλλοδαπή, πρέπει να έχουν θεώρηση Apostille (για τις χώρες στη Συνθήκη της Χάγης) ή Προξενικής αρχής και να είναι επίσημα μεταφρασμένα στην Ελληνική γλώσσα. Η μετάφραση των ξενόγλωσσων δικαιολογητικών γίνεται ή από τη μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών ή από πιστοποιημένο δικηγόρο/μεταφραστή.

Ωστόσο, ειδικά για έγγραφα στην αγγλική γλώσσα δύναται να γίνουν αποδεκτά χωρίς την επίσημη μετάφραση.

3.2 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της φερεγγυότητας του φορέα:

- i. Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο (φορολογική ενημερότητα) σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής
- ii. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής
- iii. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας από Πρωτοδικείο περί μη πτώχευσης, μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση. Το πιστοποιητικό πρέπει να έχει εκδοθεί εντός του μήνα ή του προηγούμενου μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής

Σημείωση: Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου σε περίπτωση όπου στο Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας δεν υπάρχει σχετική αναφορά περί μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

Σημείωση: : Σε περίπτωση φορέα που έχει την έδρα του στο εξωτερικό και υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια, τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται για το υποκατάστημα. Σε περίπτωση που στη χώρα εγκατάστασης της αλλοδαπής εταιρείας δεν εκδίδονται ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας δικαιολογητικά, υποβάλλεται σχετική Βεβαίωση της Ελληνικής προξενικής αρχής. Τα έγγραφα φέρουν, εφ' όσον προβλέπεται, τη σφραγίδα της Χάγης και συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Διευκρινίζεται ότι τα ξενόγλωσσα δικαιολογητικά που εκδίδονται στην αλλοδαπή, πρέπει να έχουν θεώρηση Apostille (για τις χώρες στη Συνθήκη της Χάγης) ή Προξενικής αρχής και να είναι επίσημα μεταφρασμένα στην Ελληνική γλώσσα. Η μετάφραση των ξενόγλωσσων δικαιολογητικών γίνεται ή από τη μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών ή από πιστοποιημένο δικηγόρο/μεταφραστή. Ωστόσο ειδικά για έγγραφα στην αγγλική γλώσσα δύναται να γίνουν αποδεκτά χωρίς επίσημη μετάφραση.

3.3 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των οικονομικών στοιχείων του φορέα:

Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των οικονομικών στοιχείων του φορέα επενδυτικού σχεδίου, υποβάλλονται όπως αυτά τηρούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.

- i. Οικονομικές καταστάσεις των τριών (3) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή, όταν η εταιρία επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές. Οι φορείς που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας) υποβάλλουν για τρία (3) έτη συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον

λογιστή της επιχείρησης, Πίνακα οικονομικών στοιχείων, σύμφωνα με το Υπόδειγμα, (Υπόδειγμα κατάρτισης ισολογισμού για επιχειρήσεις με απλογραφικό σύστημα βιβλίων), που παρατίθεται στο Παράρτημα Β' του παρόντος.

- ii. Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και νομικών οντοτήτων (Έντυπο Ν) των τριών (3) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων
- iii. Κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Έντυπο Ε3) των τριών (3) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων
- iv. Οριστικό ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, υπογεγραμμένο από Λογιστή.
- v. Ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπογεγραμμένο από Λογιστή.

Σε περίπτωση φορέα που έχει την έδρα στο εξωτερικό και υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια, τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται για το υποκατάστημα ενώ για την αλλοδαπή εταιρεία - φορέα υποβάλλεται το στοιχείο i.

3.4 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του μεγέθους και των συμμετοχών του φορέα:

Η υποβολή διαγράμματος συμμετοχών είναι υποχρεωτική ανεξαρτήτως αν υπάρχουν συμμετοχές του φορέα σε άλλες επιχειρήσεις ή συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

α. Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του «μεγέθους» του φορέα ως ΜμΕ.

Εφόσον ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δηλώνει ότι το «μέγεθος» είναι «πολύ μικρή», «μικρή» ή «μεσαία» επιχείρηση υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- i. Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ) σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και το Υπόδειγμα 2003/C 118/03, υπογεγραμμένη (ψηφιακά) από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα. Η Δήλωση ΜμΕ συμπληρώνεται με βάση τη μετοχική/εταιρική σύνθεση του φορέα **κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου**, όπως δηλώνεται στο αίτημα υπαγωγής.
- ii. Υπεύθυνη Δήλωση την οποία υποβάλλουν οι μέτοχοι/εταίροι του φορέα που είναι φυσικά πρόσωπα καθώς και οι ασκούντες διοίκηση στο φορέα (πρόεδρος Δ.Σ. και λοιπά εκτελεστικά μέλη) στην οποία δηλώνονται όλες οι τυχόν επιχειρήσεις που είναι ιδιοκτήτες ή συμμετέχουν σε αυτές ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής τους, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, ή/εάν στις επιχειρήσεις αυτές ασκούν κυρίαρχη επιρροή ή αν οι επιχειρήσεις αυτές δεν

δραστηριοποιούνται σε ίδια ή όμορη αγορά με τον φορέα της επένδυσης, οι οποίες ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Στις επιχειρήσεις αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι οικογενειακές επιχειρήσεις, οι συμπράξεις, οι σύλλογοι καθώς και οι προσωπικές εταιρείες και οι ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα (οικονομική δραστηριότητα συνιστά «η πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένη τιμή, σε μια δεδομένη αγορά»).

- iii. Διάγραμμα συμμετοχών. Στο διάγραμμα συμμετοχών απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας, ανεξαρτήτως ποσοστού συμμετοχής και μέτοχοι του φορέα, (νομικά και φυσικά πρόσωπα) καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων. Σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα (μέτοχοι-εταίροι ή ασκούντες διοίκηση στο φορέα ή σε κάποια από τις παραπάνω εταιρείες) συμμετέχουν ή ασκούν διοίκηση και σε άλλες πέραν των προαναφερθεισών επιχειρήσεων, αυτές πρέπει επίσης να απεικονίζονται στο παραπάνω διάγραμμα, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε όμορη αγορά ή ακόμη αν οι επιχειρήσεις αυτές δεν δραστηριοποιούνται σε ίδια ή όμορη αγορά με τον φορέα της επένδυσης.

Το διάγραμμα συμμετοχών υποβάλλεται από όλους του φορείς επενδυτικών σχεδίων με σχετική αναφορά αν δεν υπάρχουν συμμετοχές κατά τα παραπάνω οριζόμενα.

Επιπροσθέτως, για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση του φορέα κατά τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υποβάλλονται:

Πρακτικό τελευταίας Γενικής Συνέλευσης μετόχων/εταίρων/μελών του φορέα στο οποίο αποτυπώνεται η μετοχική-εταιρική σύνθεση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο (3.1.iv) της παρούσας καθώς και η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. (Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ. και μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλεται το απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων ή Μελών, για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή).

- iv. Οικονομικές καταστάσεις των 3 τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων (για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' κατηγορίας) ή αντίστοιχα έντυπα Ε3 (για επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας). Για επιχειρήσεις τα αποτελέσματα των οποίων ενοποιούνται στα αποτελέσματα ομίλου επιχειρήσεων, υποβάλλονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου, με απόσπασμα του παραρτήματός τους όπου εμφανίζονται οι συμμετοχές.
- v. Οι ΑΠΔ των 3 τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων, για το φορέα της επένδυσης και για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρησή του

συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης ή εναλλακτικά Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της κάθε επιχείρησης (του φορέα της επένδυσης και της κάθε συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης του) που δηλώνει τις θέσεις απασχόλησης της επιχείρησης εκφρασμένες σε ΕΜΕ για κάθε μία από τις 3 τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις πριν την αίτηση υπαγωγής. Κάθε μία υπεύθυνη δήλωση ανά επιχείρηση θα συνοδεύεται από αρχείο xls (Πίνακας απασχόλησης) για κάθε μία από τις 3 τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις της επιχείρησης πριν την αίτηση υπαγωγής, συμπληρωμένο με την ονομαστική κατάσταση των εργαζομένων της επιχείρησης (βάσει Υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου).

Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έχει προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών, τα ανωτέρω δικαιολογητικά τεκμηρίωσης μεγέθους ΜμΕ υποβάλλονται ξεχωριστά για καθεμία από τις υποκείμενες εταιρείες.

β. Δικαιολογητικά συμμετοχών μεγάλης επιχείρησης.

Εφόσον ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δηλώνει ότι το «μέγεθος» είναι «μεγάλη επιχείρηση», υποβάλλει:

- i. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα στην οποία δηλώνονται όλα τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων στις οποίες συμμετέχει ή είναι συνδεδεμένος ο φορέας της επένδυσης τα οποία έχουν υπαχθεί ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις υπαγωγή για τις οποίες εκκρεμεί το τελικό αποτέλεσμα, στον αναπτυξιακό νόμο 4887/2022.
- ii. Διάγραμμα συμμετοχών όπου απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας και μέτοχοι του φορέα (νομικά και φυσικά πρόσωπα), καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων.

Το διάγραμμα συμμετοχών υποβάλλεται από όλους του φορείς επενδυτικών σχεδίων με σχετική αναφορά αν δεν υπάρχουν συμμετοχές κατά τα παραπάνω οριζόμενα.

3.5 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης «χαρακτήρα αρχικής επένδυσης»:

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.4887/22 όταν το επενδυτικό σχέδιο αφορά «χαρακτήρα αρχικής επένδυσης»: α) επέκταση δυναμικότητας, β) διαφοροποίηση παραγωγής και γ) θεμελιώδης αλλαγή της παραγωγικής διαδικασίας, (περιπτώσεις β, γ και δ της παρ. 1 του άρθρου 16 της

οικείας προκήρυξης), υφιστάμενης μονάδας, απαιτείται να υποβληθούν τα ακόλουθα, ανά περίπτωση, δικαιολογητικά:

α) Σε περίπτωση επέκτασης δυναμικότητας, υποβάλλονται:

i. Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας.

Σε περίπτωση που η άδεια περιλαμβάνει συμπληρωματικές εγκρίσεις που αποτελούν προϋπόθεση της ισχύος αυτής, υποβάλλονται οι σχετικές εγκρίσεις ή Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα, ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων αυτών.

ii. Στοιχεία τεκμηρίωσης της υφιστάμενης δυναμικότητας ή Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας ή αρμόδιου μηχανολόγου της μονάδας με βάση την οποία πιστοποιείται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτής

iii. Δήλωση μεταβολών της ΔΟΥ του φορέα.

Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας, ως αποτέλεσμα του επενδυτικού σχεδίου, τεκμηριώνεται εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα πιστοποιείται από επίσημα δικαιολογητικά (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην υφιστάμενη παραγωγική δυναμικότητα) ή, σε περίπτωση που δεν πιστοποιείται από επίσημα δικαιολογητικά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας ή αρμόδιου μηχανικού της μονάδας με βάση την οποία πιστοποιείται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτής.

β) Σε περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής, υποβάλλονται:

i. Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας.

Σε περίπτωση που η άδεια περιλαμβάνει συμπληρωματικές εγκρίσεις που αποτελούν προϋπόθεση της ισχύος αυτής, υποβάλλονται οι σχετικές εγκρίσεις ή Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα, ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων αυτών.

ii. Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων του φορέα, της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.

Το μητρώο πρέπει να είναι υπογεγραμμένο από το λογιστή του φορέα και να περιλαμβάνει την αναπόσβεστη αξία όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος πριν το αίτημα υπαγωγής, των στοιχείων ενεργητικού που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου για την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου, σε πλήρη συμφωνία με την περιγραφή τους στην Ενότητα Β της οικονομοτεχνικής μελέτης.

γ) Σε περίπτωση θεμελιώδους αλλαγής της παραγωγικής διαδικασίας, υποβάλλονται:

i. Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας.

Σε περίπτωση που η άδεια περιλαμβάνει συμπληρωματικές εγκρίσεις που αποτελούν προϋπόθεση της ισχύος αυτής, υποβάλλονται οι σχετικές εγκρίσεις ή Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα, ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων αυτών.

ii. Αποσπάσματα των Μητρώων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων του φορέα, που περιλαμβάνουν τα πάγια στοιχεία της εγκατάστασης που θα πραγματοποιηθεί θεμελιώδης αλλαγή της παραγωγικής διαδικασίας καθώς και τις ετήσιες αποσβέσεις τους, για τα τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.

Τα αποσπάσματα των μητρώων πρέπει να είναι υπογεγραμμένα από το λογιστή του φορέα και να είναι σε πλήρη συμφωνία με την περιγραφή τους στην ενότητα Β' της οικονομοτεχνικής μελέτης. Σε περίπτωση που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεδόμενες με την δραστηριότητα αποσβέσεις για τα τρία τελευταία έτη, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

3.6 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας δαπανών αγοράς παγίων στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της:

Στην περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχονται δαπάνες αγοράς μέρους των στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής εγκατάστασης που έχει κλείσει υποβάλλονται (ανά περίπτωση όπου απαιτείται):

i. Βεβαιώσεις αρμόδιων αρχών ή / και λοιπά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής (ενδεικτικά, βεβαίωση ΓΕΜΗ ή δήλωση μεταβολών ΔΟΥ για την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης ή τη θέση σε εκκαθάριση ή συγκεντρωτικές καταστάσεις μισθοδοσίας, λογαριασμοί καταναλώσεων, των τελευταίων περιόδων παραγωγικής και μη παραγωγικής λειτουργίας)

ii. Πιστοποίηση από ανεξάρτητο εκτιμητή μηχανικό ή από επίσημο φορέα (π.χ. Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος) στο οποίο θα αναφέρεται η εμπορική αξία των ακινήτων (κτίρια) αφαιρουμένης της αξίας του γηπέδου επί του οποίου έχουν ανεγερθεί και θα βεβαιώνεται ότι η κατασκευή τους είναι σύμφωνη με την πολεοδομική και λοιπή νομοθεσία αναφέροντας τα άρθρα του θεσμικού πλαισίου. Σε περίπτωση που τμήμα των κτιριακών εγκαταστάσεων έχει

ρυθμιστεί με τον Ν.4495/2017 ή προγενέστερο νόμο, το πιστοποιητικό θα πρέπει να περιλαμβάνει επιμέρους εκτίμηση του κόστους αυτών.

- iii. Έκθεση πραγματογνώμονα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ή άλλου επίσημου φορέα για την εμπορική αξία και την κατάσταση του εξοπλισμού καθώς και την δυνατότητα επαναλειτουργίας του. Στην έκθεση θα βεβαιώνεται η παλαιότητα του εξοπλισμού με βάση την ημερομηνία κτήσης του όπως προκύπτει από το μητρώο παγίων της επιχείρησης που προέβη στην πώληση.
- iv. Υπεύθυνη Δήλωση του πωλητή ψηφιακά υπογεγραμμένη στην οποία θα αναφέρονται:
  - ο Οι κρατικές ενισχύσεις που τυχόν έχει λάβει η επιχειρηματική μονάδα και αναλυτική περιγραφή των παγίων που έχουν ενισχυθεί, και
  - ο ότι ο πωλητής (ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο) δεν σχετίζεται με τον φορέα της επένδυσης, δηλαδή δεν κατέχει/ελέγχει την πλειοψηφία των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου και δεν ασκεί κυρίαρχη επιρροή στο φορέα της επένδυσης μέσω εταιριών ή μέσω ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (π.χ. μέλη της ίδιας οικογένειας), η οποία αποκτάται από έναν υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3^{ου} βαθμού με τον ιδιοκτήτη της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο/μετοχές του εταιρικού/μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών.

Η συμπλήρωση της ανωτέρω παραγράφου στην Υπεύθυνη Δήλωση του πωλητή δεν απαιτείται, στην περίπτωση που η επιχείρηση είναι μικρή.

3.7 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου μέσω Ιδίων Κεφαλαίων:

Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό ενισχυόμενο κόστος που προκύπτει μετά την εφαρμογή των ορίων και περιορισμών του νόμου 4887/2022 (π.χ. περιορισμοί άρθρου 6) και της οικείας απόφασης προκήρυξης, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα.

Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου μέσω ιδίων κεφαλαίων περιλαμβάνουν τις παρακάτω αποδεκτές περιπτώσεις:

- α) Αύξηση του κεφαλαίου με Νέες Εισφορές των εταίρων/μετόχων του φορέα όταν αυτή πραγματοποιείται ΠΡΙΝ την υποβολή της αίτησης υπαγωγής,
- β) Αύξηση του κεφαλαίου με Νέες Εισφορές των εταίρων/μετόχων του φορέα όταν αυτή πραγματοποιείται ΜΕΤΑ την υποβολή της αίτησης υπαγωγής,
- γ) Κεφαλαιοποίηση ή Ανάλωση Φορολογηθέντων Αποθεματικών,
- δ) Κεφαλαιοποίηση ή Ανάλωση Κερδών εις νέον του φορέα της επένδυσης.

Ειδικότερα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων,, ανά περίπτωση χρηματοδότησης των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, είναι:

3.7.1 Αύξηση κεφαλαίου με εισφορές των εταίρων/μετόχων **ΠΡΙΝ την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.**

Σε περίπτωση που η αύξηση του κεφαλαίου για το επενδυτικό σχέδιο έχει πραγματοποιηθεί πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλονται:

α) Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της καταβολής και αύξησης του κεφαλαίου, ήτοι:

αα) Σε περίπτωση κεφαλαιουχικών εταιρειών:

- i. Απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) για την αύξηση του κεφαλαίου για το σκοπό της προτεινόμενης επένδυσης.
- ii. Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ καταχώρησης της απόφασης της Γ.Σ. της αύξησης του κεφαλαίου
- iii. Καταθετήρια, τραπεζικά εμβάσματα και extrait πιστώσεως του τραπεζικού λογαριασμού του φορέα με το εισφερόμενο ποσό των εταίρων/μετόχων όπου θα αναγράφεται η αιτιολογία εισφοράς
- iv. Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ της πιστοποίησης καταβολής της αύξησης ή αντίγραφο της σχετικής καταχώρησης στο ΓΕΜΗ.

αβ) Σε περίπτωση προσωπικών εταιρειών:

- i. Πράξη τροποποίησης καταστατικού, κατατεθειμένη στο ΓΕΜΗ και το αντίστοιχο πιστοποιητικό ΓΕΜΗ της εν λόγω καταχώρησης, αναφορικά με την πραγματοποιηθείσα αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, όπου θα αναγράφεται ο σκοπός της.
- ii. Καταθετήρια, τραπεζικά εμβάσματα και extrait πιστώσεως του τραπεζικού λογαριασμού του φορέα με το εισφερόμενο ποσό των εταίρων/μετόχων όπου θα αναγράφεται η αιτιολογία εισφοράς.

β) Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του κεφαλαίου για την χρηματοδότηση της επένδυσης, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής, ήτοι:

- i. Βεβαίωση τράπεζας μέσου υπολοίπου τραπεζικού λογαριασμού, στον οποίο κατατέθηκε η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, προηγούμενου μηνός από τον μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής, καθώς και
- ii. Ισοζύγιο (τουλάχιστον 4θμιας ανάλυσης) προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο οποίο εμφανίζονται τα υπόλοιπα των εν λόγω λογαριασμών.
- iii. Υπεύθυνη Δήλωση νόμιμου εκπροσώπου για τυχόν δεσμεύσεις ιδίων κεφαλαίων του φορέα της επένδυσης σε άλλα επενδυτικά έργα που έχουν εγκριθεί ή εκκρεμεί η έγκρισή τους.

Εφόσον η αύξηση του κεφαλαίου πραγματοποιείται με εισφορές εντός του ιδίου μηνός της υποβολής της αίτησης υπαγωγής, αντί των ανωτέρω δικαιολογητικών τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του κεφαλαίου, υποβάλλονται:

- i. Βεβαίωση μέσου υπολοίπου τραπεζικού λογαριασμού ή έντυπο κινήσεων της τράπεζας (Extrait) του τραπεζικού λογαριασμού όψεως (το οποίο περιέχει τις κινήσεις του εταιρικού λογαριασμού του φορέα και έχει σφραγίδα και υπογραφή από την τράπεζα), με περίοδο αναφοράς από την ημερομηνία κατάθεσης των εισφορών των εταίρων/μετόχων που προορίζονται για την αύξηση του κεφαλαίου, έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής.
- ii. Για επιχειρήσεις με Γ' κατηγορίας βιβλία: απόσπασμα ισοζυγίου 4θμιας ανάλυσης (αναλυτικό καθολικό) του μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής (έως την ημερομηνία υποβολής) του φορέα στο οποίο εμφανίζονται τα υπόλοιπα (κινήσεις) των λογαριασμών: Χρηματικών Διαθεσίμων (ταμείο - καταθέσεις όψεως λογ/σμός 38.00), Ποσά Προορισμένα για Αύξηση Κεφαλαίου (καταθέσεις μετόχων/εταίρων, λογ/σμός 43.00 - εφόσον η καταβολή του κεφαλαίου είναι τμηματική και έχει κινηθεί ο εν λόγω λογαριασμός) και Κεφαλαίου (καταβεβλημένο μετοχικό/εταιρικό, λογ/σμός 40.00), ήτοι τις κινήσεις των καταθέσεων των εισφορών και του κεφαλαίου στους λογαριασμούς της λογιστικής του φορέα.

Κατά τα λοιπά και στην περίπτωση όπου η αύξηση του κεφαλαίου πραγματοποιείται εντός του ιδίου μηνός της υποβολής της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλονται όλα τα

απαιτούμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της καταβολής και αύξησης του κεφαλαίου όπως αυτά αναφέρονται παραπάνω στις παρ. αα και αβ.

Σημειώνεται ότι για όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, ως χρόνος της αύξησης του κεφαλαίου του φορέα της επένδυσης θεωρείται:

α) για τις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση πιστοποίησης της καταβολής: η ημερομηνία ανακοίνωσης από το Γ.Ε.Μ.Η (ή το οικείο μητρώο) της καταχώρησης πιστοποίησης της καταβολής του ποσού της αύξησης. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας από το ΓΕΜΗ να υποβάλλονται το υπογεγραμμένο Πρακτικό του ΔΣ για την πιστοποίηση της ΑΜΚ και τα συνοδευτικά δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν στο ΓΕΜΗ και λαμβάνεται ως ημερομηνία πιστοποίησης η ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο ΓΕΜΗ.

β) για τις λοιπές επιχειρήσεις: η ημερομηνία ανακοίνωσης από το Γ.Ε.Μ.Η (ή το οικείο μητρώο) της καταχώρησης της τροποποίησης του καταστατικού.

3.7.2 Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές των εταίρων/μετόχων **ΜΕΤΑ την υποβολή της αίτησης υπαγωγής**

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με αύξηση κεφαλαίου του φορέα από νέες εισφορές με χρηματικά διαθέσιμα των μετόχων/εταίρων η οποία θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλεται:

ι. Απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.), για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο Ν.4887/2022 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.

Επιπρόσθετα, ανά περίπτωση, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αν οι μέτοχοι-εταίροι στο φορέα είναι Φυσικά Πρόσωπα η δυνατότητα καταβολής του απαιτούμενου χρηματικού ποσού είναι δυνατό να τεκμηριώνεται με:

- i. Βεβαιώσεις τραπεζών στις οποίες αναφέρονται τα ημερήσια διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
- ii. Βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους και η μέση αξία του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Οι βεβαιώσεις θα πρέπει να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθεσίμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών.

Σε περίπτωση που ο φορέας της επένδυσης είναι **συνεταιρισμός** και εφόσον η συμμετοχή κάθε μέλους στην αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου για τους

σκοπούς της επένδυσης, δεν υπερβαίνει τις 5.000 €, είναι δυνατό, αντί των παραπάνω δικαιολογητικών να υποβληθεί μόνο απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Συνεταιρισμού.

β) Αν οι μέτοχοι-εταίροι του φορέα είναι **Νομικά πρόσωπα** υποβάλλονται για κάθε ένα νομικό πρόσωπο:

βα) Για μέτοχο/εταίρο που τηρεί βιβλία Γ' Κατηγορίας:

- i. Οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης του μετόχου/εταίρου και
- ii. Οριστικό ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης του μετόχου/εταίρου (εκτός αν έχουν ήδη υποβληθεί με τη Δήλωση ΜμΕ για τον υπολογισμό του μεγέθους, οπότε δεν απαιτείται εκ νέου υποβολή), και
- iii. Ισοζύγιο λογαριασμών του προηγούμενου μήνα, πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπογεγραμμένα από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο

iv. ββ) Για μέτοχο/εταίρο που τηρεί βιβλία Β' Κατηγορίας:

- i. Πίνακας οικονομικών στοιχείων (Ισολογισμός και αποτελέσματα) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης του μετόχου/εταίρου, (σύμφωνα με το Υπόδειγμα για επιχειρήσεις με απλογραφικό σύστημα βιβλίων, που παρατίθεται στο Παράρτημα Β' του παρόντος) και
- ii. Ισοζύγιο λογαριασμών του προηγούμενου μήνα, πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπογεγραμμένα από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας, του Μετόχου/Εταίρου

Σε περίπτωση που ο μέτοχος/εταίρος του φορέα είναι προβληματική επιχείρηση [όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 18 του άρθρου 2 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (Γ.Α.Κ.)], δεν γίνεται αποδεκτή η συμμετοχή του στην αύξηση του κεφαλαίου του φορέα.

Σε περίπτωση που η συμμετοχή του εταίρου/μετόχου - νομικού προσώπου στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, δεν προέλθει από υφιστάμενα διαθέσιμα του, αλλά απαιτείται για το σκοπό αυτό προηγούμενη αύξηση του κεφαλαίου του με νέες εισφορές των εταίρων/μετόχων του, υποβάλλονται:

- i. Απόφαση Γ.Σ. του μετόχου-νομικού προσώπου ή του Δημοτικού Συμβουλίου (εφόσον ο φορέας της επένδυσης είναι δημοτική επιχείρηση), για τη συμμετοχή της στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα για τους σκοπούς της επένδυσης.
- ii. Τα κατά περίπτωση (για φυσικό ή νομικό πρόσωπο), δικαιολογητικά των προηγούμενων εδαφίων.

Σημείωση: Σε περίπτωση επενδυτικών φορέων εισηγμένων σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, αντί των ανωτέρω δικαιολογητικών υποβάλλεται η απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου.

3.7.3 **Κεφαλαιοποίηση ή Ανάλωση Φορολογηθέντων αποθεματικών του φορέα της επένδυσης**

(για φορείς που τηρούν απλογραφικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας), αυτός ο τρόπος κάλυψης ιδίων κεφαλαίων δεν γίνεται αποδεκτός).

Σημείωση: Στην περίπτωση αυτή περιλαμβάνονται και αφορολόγητα αποθεματικά τα οποία προέρχονται από κίνητρα επενδύσεων διαφόρων αναπτυξιακών νόμων και για τα οποία έχει παρέλθει ο χρόνος διατήρησης τους (πέρασ χρόνου μακροχρόνιων υποχρεώσεων), τα οποία κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του φορέα και ο φορέας προτίθεται, αφού φορολογηθούν, να προβεί σε αύξηση του κεφαλαίου του ή ανάλωση, για την χρηματοδότηση της επένδυσης.

Η κεφαλαιοποίηση/ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών γίνεται αποδεκτή για την κάλυψη των απαιτούμενων Ιδίων Κεφαλαίων εφόσον τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με κεφαλαιοποίηση φορολογηθέντων αποθεματικών υποβάλλονται:

- i. Απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.), για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο Ν.4887/2022 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.
- ii. Αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων του φορέα για τα έτη στα οποία σχηματίστηκαν αποθεματικά από την διανομή κερδών.
- iii. Οικονομικές καταστάσεις για τα έτη στα οποία σχηματίστηκαν τα αποθεματικά (και προσαρτήματα των ισολογισμών αυτών, εφόσον απαιτείται για την παροχή πρόσθετων ή επεξηγηματικών πληροφοριών σχηματισμού των αποθεματικών). Το προσάρτημα του ισολογισμού, στο στοιχείο (12) «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», υποχρεωτικά πρέπει να έχει ανάλυση κάθε αποθεματικού, με σύντομη περιγραφή του σκοπού του και της κίνησης που παρουσίασε στην περίοδο (Μόνο για μικρές, μεσαίες, μεγάλες – όχι για πολύ μικρές βάσει κριτηρίων ΕΛΠ).

- Ο αριθμός (12) και η περιγραφή «Στοιχεία Καθαρής Θέσης» στο προσάρτημα είναι ενδεικτικός και μπορεί να διαφέρει αριθμητικά ή λεκτικά, ανάλογα με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις κάθε οντότητας. Ωστόσο, σίγουρα θα υπάρχει σχετική αναφορά καθώς είναι υποχρέωση του Άρθρου 29 του Ν.4308/14.
- iv. Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης, για τα έτη στα οποία σχηματίστηκαν αποθεματικά, όπου φαίνονται αναλυτικά το αρχικό-τελικό υπόλοιπο και οι μεταβολές στην κάθε χρήση των αποθεματικών (Μόνο για Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις βάσει κριτηρίων ΕΛΠ).
  - v. Οριστικό Ισοζύγιο για το έτος/έτη σχηματισμών αποθεματικών, λογαριασμών: ΕΛΠ:46 (Αποθεματικά νόμων) και 48 (Αποθεματικά καταστατικού και λοιπά αποθεματικά). Σε περίπτωση που οι χρήσεις αναφέρονται σε ΕΓΛΣ: 41.03, 41.04, 41.05.
  - vi. Οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή όταν η εταιρεία επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές
  - vii. Οριστικό ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης
  - viii. Υπεύθυνη Δήλωση νόμιμου εκπροσώπου για τυχόν δεσμεύσεις ιδίων κεφαλαίων του φορέα της επένδυσης σε άλλα επενδυτικά έργα που έχουν εγκριθεί ή εκκρεμεί η έγκρισή τους.

Η επάρκεια των διαθεσίμων του φορέα, (κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση φορολογηθέντων αποθεματικών), για την κάλυψη της χρηματοδότησης της επένδυσης, τεκμηριώνεται, με βάση τη θετική ρευστότητα της επιχείρησης όπως προσδιορίζεται στον καταρτισθέντα Ισολογισμό της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μετά την αφαίρεση του εν λόγω ποσού).

3.7.4 **Κεφαλαιοποίηση ή Ανάλωση Κερδών εις νέον** του φορέα της επένδυσης

(για φορείς που τηρούν απλογραφικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας), αυτός ο τρόπος κάλυψης ιδίων κεφαλαίων δεν γίνεται αποδεκτός).

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση κερδών εις νέον, υποβάλλονται:

- i. Απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.), για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο Ν.4887/2022 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.
- ii. Οικονομικές καταστάσεις για τα έτη στα οποία σχηματίστηκαν τα κέρδη εις νέον (και προσαρτήματα των ισολογισμών αυτών, εφόσον απαιτείται για την παροχή

πρόσθετων ή επεξηγηματικών πληροφοριών). Το προσάρτημα του ισολογισμού, στο στοιχείο (12) «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», υποχρεωτικά πρέπει να έχει ανάλυση, με σύντομη περιγραφή του σκοπού του και της κίνησης που παρουσίασε στην περίοδο (Μόνο για μικρές, μεσαίες, μεγάλες – όχι για πολύ μικρές βάσει κριτηρίων ΕΛΠ).

- iii. Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης, για τα έτη στα οποία σχηματίστηκαν τα κέρδη εις νέον, όπου φαίνονται αναλυτικά το αρχικό-τελικό υπόλοιπο και οι μεταβολές στην κάθε χρήση (Μόνο για Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις βάσει κριτηρίων ΕΛΠ).
- iv. Οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή όταν η εταιρεία επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές
- v. Οριστικό ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης

Για υφιστάμενες εταιρείες με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας), τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καλύπτονται από τα Οικονομικά στοιχεία του φορέα που υποβάλλονται σύμφωνα με το εδάφιο 6 της παρούσας (Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση).

- vi. Υπεύθυνη Δήλωση νόμιμου εκπροσώπου για τυχόν δεσμεύσεις ιδίων κεφαλαίων του φορέα της επένδυσης σε άλλα επενδυτικά έργα που έχουν εγκριθεί ή εκκρεμεί η έγκρισή τους.

Η επάρκεια των διαθεσίμων του φορέα, (για κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση κερδών εις νέον), για την κάλυψη της χρηματοδότησης της επένδυσης, τεκμηριώνεται, με βάση τη θετική ρευστότητα της επιχείρησης όπως προσδιορίζεται στον καταρτισθέντα Ισολογισμό της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μετά την αφαίρεση του εν λόγω ποσού),

3.8 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου με εξωτερική χρηματοδότηση:

Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό ενισχυόμενο κόστος που προκύπτει μετά την εφαρμογή των ορίων και περιορισμών του νόμου 4887/22) και της οικείας προκήρυξης καθεστώτος.

Στις περιπτώσεις χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου με δάνειο, απαιτείται Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.), για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο ν.4887/2022 στην οποία επίσης θα αναφέρεται και ο τρόπος εξωτερικής χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.

Σημειώνεται ότι ειδικά οι ΜμΕ, δύναται να αιτηθούν τη λήψη μακροπρόθεσμου δανείου, μέσω τράπεζας, το οποίο περιλαμβάνεται σε χρηματοδοτικό εργαλείο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να αιτηθούν και να λάβουν δάνειο με την εγγύηση του DeLFI (Development Law Financial Instrument) είτε από άλλο ενισχυόμενο χρηματοδοτικό εργαλείο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας. Τα ανωτέρω δάνεια εμπεριέχουν ενίσχυση, οπότε δεν μπορούν να συνυπολογιστούν στην χρηματοδότηση του επενδυτικού σχεδίου ποσά που υπερβαίνουν το ποσοστό του 25% των απαιτούμενων κεφαλαίων, χωρίς ενίσχυση ή στήριξη που επιβάλλει ο ΓΑΚ. Η επιχείρηση στην αίτηση υπαγωγής δηλώνει την πρόθεσή της για τη πρόθεση λήψης των ανωτέρω δανείων, στο ΠΣ-Αν. Ο φορέας απευθύνεται στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, προκειμένου να εκδηλώσει το ενδιαφέρον της (www.hdb.gr) και στο Τραπεζικό σύστημα προκειμένου να λάβει την τεκμηρίωση της δανειοδότησης.

Η δυνατότητα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τη λήψη δανείου, τεκμηριώνεται, ανά περίπτωση, με την υποβολή ενός εκ των παρακάτω δικαιολογητικών:

α) Σε περίπτωση χορήγησης δανείου από πιστωτικό ίδρυμα (τράπεζες εσωτερικού ή εξωτερικού) ή χρηματοδοτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), υποβάλλεται (σύμφωνα με το υπόδειγμα που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας του Υπουργείου Ανάπτυξης:

<https://ependyseis.mindev.gov.gr/el/idiotikes/ypostiriktiko-yliko/anaptiksiakos>), επιστολή προέγκρισης χορήγησης δανείου, στην οποία αναγράφονται: το αντικείμενο της επένδυσης, ο τόπος υλοποίησης και το συνολικό κόστος του επενδυτικού σχεδίου, το ύψος του δανείου, ο σκοπός, η μορφή του δανείου (τοκοχρεωλυτικό, ομολογιακό κ.λπ.), η διάρκεια, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος οι εξασφαλίσεις για την χορήγηση του δανείου και λοιποί όροι του δανείου. Η επιστολή φέρει ημερομηνία έκδοσης, σφραγίδα καθώς και τα στοιχεία των εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων της τράπεζας ή του χρηματοδοτικού οργανισμού, που την υπογράφουν.

β) Σε περίπτωση χορήγησης δανείου από λοιπές επιχειρήσεις αδειοδοτημένες και εποπτευόμενες από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφόσον δύνανται να χορηγούν δάνεια ή ομολογιακό δάνειο υποβάλλονται τα εξής:

- i. Επιστολή προέγκρισης χορήγησης δανείου σύμφωνα με το ανωτέρω υπόδειγμα.
- ii. Άδεια λειτουργίας του χρηματοδοτικού οργανισμού ή του επενδυτικού ταμείου (Fund) από την αρμόδια εποπτική αρχή του κράτους ή την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που έχει την έδρα του, από το οποίο τεκμαίρεται η δυνατότητα παροχής επιχειρηματικών δανείων επενδύσεων.

Σημειώνουμε ότι στις περιπτώσεις όπου η εξασφάλιση του δανείου παρέχεται με την ενεχυρίαση μετρητών, τα μετρητά αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια του χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης.

3.9 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης:

Υποβάλλονται:

- i. Οι ΑΠΔ για τους τελευταίους 12 ημερολογιακούς μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης ή
- ii. εναλλακτικά Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα της επένδυσης ψηφιακά υπογεγραμμένη που δηλώνει τις θέσεις απασχόλησης της επιχείρησης εκφρασμένες σε ΕΜΕ για τους τελευταίους 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, και Πίνακα υφιστάμενης απασχόλησης - αρχείο xls με την ονομαστική κατάσταση των εργαζομένων για το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν την αίτηση υπαγωγής (βάσει υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου), ή σχετική εκτυπωμένη αναφορά πληροφοριακού συστήματος της επιχείρησης που περιέχει τα στοιχεία του υποδείγματος

3.10 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης:

Τα ακόλουθα δικαιολογητικά αφορούν επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο).

Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλονται:

- i. Τίτλος κυριότητας (κτήσης), και
- ii. Πιστοποιητικό μεταγραφής στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ή/και Υποθηκοφυλακείο.

Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλεται:

- iii. Σύμβαση μίσθωσης και δήλωση της μίσθωσης στην ΑΑΔΕ
ή εναλλακτικά:

- iv. Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης, στην οποία θα αναφέρονται και οι όροι αυτής (κόστος, διάρκεια, κα).

Η διάρκεια της μίσθωσης θα πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής, με πρόβλεψη μονομερούς δικαιώματος ανανέωσης εκ μέρους του φορέα, ώστε η συνολική διάρκεια να μπορεί να επεκταθεί τουλάχιστον έως 10 έτη ή σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες ανέγερσης, ή επέκτασης κτιριακών εγκαταστάσεων, θα πρέπει στους όρους της μίσθωσης να περιλαμβάνεται διάρκεια κατ' ελάχιστον τεσσάρων (4) ετών μετά από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η οποία υπολογίζεται με βάση την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου που έχει δηλώσει ο φορέας στην αίτηση υπαγωγής.

- v. Βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του ειδικού φορέα υποδοχής: Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.).
- vi. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί σε **τμήμα** ορεινής περιοχής, σύμφωνα με τη κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., όπου ο φορέας αιτείται αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων σύμφωνα με την παρ. 3 α του άρθρου 10 της οικείας προκήρυξης, υποβάλλεται βεβαίωση της αρμόδιας Δημοτικής ή Περιφερειακής Αρχής ότι ο τόπος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου εμπίπτει στην ανωτέρω περιοχή. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί σε κτήριο χαρακτηρισμένο ως διατηρητέο, όπου ο φορέας αιτείται αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων σύμφωνα με την παρ. 3 δ του άρθρου 10 της οικείας προκήρυξης υποβάλλεται το αντίστοιχο ΦΕΚ δημοσίευσης της πράξης χαρακτηρισμού του ως διατηρητέου κτιρίου.

3.11 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού:

Υποβάλλεται:

Σχέδιο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία αναφέρονται το είδος και το κόστος του εξοπλισμού, η διάρκεια της μίσθωσης, το επιτόκιο, οι όροι για την απόκτηση της κυριότητας του εξοπλισμού με τη λήξη της μίσθωσης και λοιποί όροι.

3.12 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης για την επαναλειτουργία βιομηχανικής μονάδας:

Για την επαναλειτουργία βιομηχανικής μονάδας που έχει παύσει την λειτουργία της δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- i. Βεβαιώσεις αρμόδιων αρχών ή και λοιπά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι η βιομηχανική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής (ενδεικτικά, βεβαίωση ΓΕΜΗ ή δήλωση μεταβολών ΔΟΥ για την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης ή τη θέση σε εκκαθάριση ή συγκεντρωτικές καταστάσεις μισθοδοσίας και λογαριασμοί καταναλώσεων, των τελευταίων περιόδων παραγωγικής και μη παραγωγικής λειτουργίας)
- ii. Πιστοποιητικό από ανεξάρτητο εκτιμητή μηχανικό ή από επίσημο φορέα (π.χ. Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος) στο οποίο θα αναφέρεται η εμπορική αξία των ακινήτων (κτίρια) αφαιρουμένης της αξίας του γηπέδου επί του οποίου έχουν ανεγερθεί και θα βεβαιώνεται ότι η κατασκευή τους είναι σύμφωνη με την πολεοδομική και λοιπή νομοθεσία. Σε περίπτωση που τμήμα των κτιριακών εγκαταστάσεων έχει ρυθμιστεί με τον Ν.4495/2017 ή προγενέστερο νόμο, το πιστοποιητικό θα πρέπει να περιλαμβάνει επιμέρους εκτίμηση του κόστους αυτών.
- iii. Έκθεση από πραγματογνώμονα Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος ή άλλου επίσημου φορέα για την εμπορική αξία και την κατάσταση του εξοπλισμού καθώς και την δυνατότητα επαναλειτουργίας του. Στην έκθεση θα βεβαιώνεται η παλαιότητα του εξοπλισμού με βάση την ημερομηνία κτήσης του όπως προκύπτει από το μητρώο παγίων της επιχείρησης.

3.13 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης «χαρακτήρα κινήτρου»:

Για υφιστάμενους φορείς με βιβλία Γ' κατηγορίας (βάσει ΕΓΛΣ), υποβάλλεται:

- i. Λογαριασμός λογιστικής 15 «Ακινήτοποιήσεις υπό Εκτέλεση», με υπογραφή του λογιστή, βάσει των υποβληθέντων ισοζυγίων:
  - α) του οριστικού της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, και
  - β) του ισοζυγίου του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

Σε περίπτωση που εμφανίζονται χρεωστικά υπόλοιπα, υποβάλλεται αναλυτική περιγραφή των δαπανών και των έργων στα οποίες αφορούν οι δαπάνες και σχετική τεκμηρίωση (π.χ. παραστατικά δαπανών, δελτία αποστολής, συμβάσεις έργου, κ.α.) προκειμένου να τεκμηριώνεται ότι δεν υπάρχει έναρξη εργασιών του υπό εξέταση επενδυτικού σχεδίου πριν την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής.

3.14 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης Βαθμολογίας:

Ομάδα Α: Δικαιολογητικά αξιολόγησης Ωριμότητας Επενδυτικού Σχεδίου:

Άμεση διαθεσιμότητα Τόπου εγκατάστασης:

- i. Για εγκατάσταση σε ιδιόκτητο χώρο, ο τίτλος κυριότητας του τόπου εγκατάστασης με βεβαίωση μεταγραφής (στο Κτηματολόγιο ή / και Υποθηκοφυλακείο) ή κτηματολογική μερίδα
- ii. Για εγκατάσταση σε μη ιδιόκτητο χώρο, ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης (σύμβαση μίσθωσης) ή συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης, και δήλωση της μίσθωσης στην ΑΑΔΕ.

Αίτηση έκδοσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης:

- i. Αίτηση για την Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων της νέας επένδυσης (π.χ. ΑΕΠΟ, ΠΠΔ, κ.λπ.)
- ii. Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας σε περίπτωση που δεν απαιτείται έγκριση περιβαλλοντικών όρων,

Αίτηση έκδοσης Οικοδομικής Άδειας ή αίτηση αναθεώρησης Οικοδομικής Άδειας:

- i. Αίτηση έκδοσης Οικοδομικής άδειας (έγκρισης δόμησης) ή αίτηση αναθεώρησης υφιστάμενης οικοδομικής άδειας (σε ισχύ) για την νέα επένδυση, συνοδευόμενη από:
- ii. Υπεύθυνη Δήλωση του Μηχανικού η οποία πιστοποιεί την πληρότητα του φακέλου που υποβλήθηκε με την αίτηση (τίτλος ιδιοκτησίας, αρχιτεκτονική μελέτη, στατική μελέτη και διαχείρισης αποβλήτων, λοιπές μελέτες, κ.λπ.).
- iii. Υπεύθυνη Δήλωση Μηχανικού σε περίπτωση που δεν απαιτείται έκδοση Οικοδομικής Άδειας ή αναθεώρηση υφιστάμενης για την νέα επένδυση, στην οποία τεκμηριώνονται (βάσει ΓΟΚ ή/και άλλων διατάξεων) οι λόγοι για τους οποίους δεν απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας ή αναθεώρηση υφιστάμενης οικοδομικής άδειας.

Σημείωση 1: Άδεια εργασιών μικρής κλίμακας για οικοδομικές εργασίες δεν αξιολογείται.

Σημείωση 2: Εφόσον για το επενδυτικό σχέδιο έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια υποβάλλεται.

Αίτηση για έκδοση Άδειας Εγκατάστασης:

- i. Αίτηση για την έκδοση Άδειας εγκατάστασης για την νέα επένδυση.

- ii. Βεβαίωση αρμόδιας υπηρεσίας σε περίπτωση που δεν απαιτείται έκδοση άδειας εγκατάστασης.

Εγκατάσταση σε οργανωμένους χώρους υποδοχής:

- i. Τίτλος κυριότητας του τόπου εγκατάστασης με βεβαίωση μεταγραφής ή κτηματολογική μερίδα, ή Ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης (σύμβαση μίσθωσης) ή συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης, και δήλωση της μίσθωσης στην ΑΑΔΕ.
- ii. Βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του Ειδικού Φορέα διαχείρισης του οργανωμένου χώρου υποδοχής

Εγκατάσταση της επένδυσης εκτός οργανωμένου χώρου υποδοχής:

σε περιοχή που έχουν καθορισθεί χρήσεις γης βιομηχανίας ή βιοτεχνίας με βάση τον πολεοδομικό σχεδιασμό:

- i. Τίτλος κυριότητας του τόπου εγκατάστασης με βεβαίωση μεταγραφής ή κτηματολογική μερίδα, ή Ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης (σύμβαση μίσθωσης) ή συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης, και δήλωση της μίσθωσης στην ΑΑΔΕ.
- ii. Άδεια λειτουργίας της επιχειρηματικής εγκατάστασης (μονάδας) που πρόκειται να υλοποιηθεί η επένδυση, σε ισχύ,
- iii. Βεβαίωση χρήσης γης από την αρμόδια υπηρεσία δόμησης με επισυναπτόμενη αίτηση και το τοπογραφικό/σκαρίφημα προσδιορισμού της έκτασης που συνοδεύει αυτήν.

Ομάδα Β: Δικαιολογητικά αξιολόγησης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Φορέα

Τα δικαιολογητικά για τους υφιστάμενους φορείς, είναι:

- i. Οι Οικονομικές καταστάσεις **των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων** με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή, όταν ο φορέας επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές. Οι φορείς που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας) υποβάλλουν για δύο (2) έτη συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της επιχείρησης, Πίνακα οικονομικών στοιχείων, σύμφωνα με το Υπόδειγμα, (Υπόδειγμα κατάρτισης ισολογισμού και αποτελεσμάτων για επιχειρήσεις με απλογραφικό σύστημα βιβλίων, που παρατίθεται στο Παράρτημα Β' του παρόντος).

Επισημαίνεται ότι για να βαθμολογηθεί το επενδυτικό σχέδιο, ο φορέας θα πρέπει να έχει στα αποτελέσματα του κύκλο εργασιών άνω των 100.000,00 ευρώ τουλάχιστον σε μία (1) κλεισμένη διαχειριστική χρήση από τις εξεταζόμενες.

Τα δικαιολογητικά για τους νέους φορείς, (που δεν έχουν κλείσει 12μηνη διαχειριστική χρήση μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής) είναι:

- ii. Οι οικονομικές καταστάσεις των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων) των εταιρειών που είναι μέτοχοι/εταίροι του φορέα της επένδυσης (νομικά πρόσωπα), εφόσον έχουν ποσοστό συμμετοχής στον φορέα της επένδυσης άνω του 25%, ή/και των εταιρειών που μετέχουν οι μέτοχοι /εταίροι του φορέα της επένδυσης - φυσικά πρόσωπα - εφόσον έχουν ποσοστό συμμετοχής στον φορέα της επένδυσης άνω του 25% και ποσοστό συμμετοχής στις άλλες εταιρείες άνω του 25%, ή/και των εταιρειών που μέτοχοι /εταίροι του φορέα της επένδυσης - φυσικά πρόσωπα - έχουν αφενός ποσοστό συμμετοχής στον φορέα της επένδυσης άνω του 25% και αφετέρου συμμετέχουν αποδεδειγμένα για τουλάχιστον έξη (6) μήνες για κάθε έτος που λαμβάνεται υπόψη στους υπολογισμούς των αριθμοδεικτών στην Διοίκηση αυτών των εταιρειών, με την ιδιότητα του εκτελεστικού μέλους (εκτελεστικός Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος Δ/νων Σύμβουλος ή αναπληρωτής Δ/νων Σύμβουλος).
- iii. Υπεύθυνη Δήλωση των μετόχων/εταίρων του φορέα της επένδυσης, στην οποία δηλώνονται όλες οι εταιρείες που συμμετέχουν με ποσοστό άνω του 25% καθώς και οι εταιρείες στην οποία ασκούσαν Διοίκηση με την ιδιότητα του εκτελεστικού μέλους (εκτελεστικός Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Δ/νων Σύμβουλος ή αναπληρωτής Δ/νων Σύμβουλος).
- iv. Καταχώρηση στο ΓΕΜΗ ανάληψης θέσης στην Διοίκηση άλλων εταιρειών, με την ιδιότητα του εκτελεστικού μέλους (εκτελεστικός Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Δ/νων Σύμβουλος ή αναπληρωτής Δ/νων Σύμβουλος).

Επισημαίνεται ότι για να βαθμολογηθεί το επενδυτικό σχέδιο, οι εταιρείες που είναι μέτοχοι/εταίροι του φορέα της επένδυσης (νομικά πρόσωπα), ή/και οι εταιρείες στην οποία ασκούσαν Διοίκηση οι μέτοχοι/εταίροι, θα πρέπει να έχουν στα αποτελέσματά τους κύκλο εργασιών άνω των 100.000,00 ευρώ, τουλάχιστον σε μία (1) κλεισμένη διαχειριστική χρήση από τις εξεταζόμενες.

Για τον υπολογισμό των δεικτών, **λαμβάνεται υπόψη η μέση τιμή** των οικονομικών μεγεθών που αποτυπώνονται στις δύο (2) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.

Ειδικότερα για το υπολογισμό του Δείκτη Ταμειακών ροών (OCF) από την βασική λειτουργία (Operating Cash Flow) χρησιμοποιούνται τα εξής δικαιολογητικά:

- i. Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως και Ισολογισμός των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων
- ii. Κατάσταση Ταμειακών Ροών (εφόσον συντάσσεται και περιλαμβάνεται στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις) σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ ή το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (ΕΓΛΣ), (των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων)

Δικαιολογητικά αξιολόγησης στοιχείων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Φορέα

Δείκτης STEP Seal (Strategic Technologies for Europe Platform (STEP))

Πιστοποιητικό ή Βεβαίωση STEP Seal για το εξεταζόμενο επενδυτικό σχέδιο, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Δείκτης: Ταμειακές Ροές από την βασική λειτουργία (OCF):

- i. Υποβάλλεται συμπληρωμένο το excel «Πρότυπο Υπολογισμού OCF και έλεγχος Αξιολογητή», στην περίπτωση που οι Ταμειακές Ροές δεν υπολογίζονται στις υποβληθείσες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (Έκθεση Ορκωτού) του φορέα της επένδυσης.

Δείκτης: Εξωστρέφειας:

Πέραν των οικονομικών καταστάσεων δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων, επιπρόσθετα υποβάλλονται:

- i. Πίνακας Φ4 για τις ενδοκοινοτικές παραδόσεις αγαθών (για όλους τους μήνες των ετών αναφοράς), ή/και
- ii. Έντυπο E3 (με συμπληρωμένο τον πίνακα πωλήσεων εξωτερικού) ή Διασαφήσεις εξαγωγών αγαθών, (για τα έτη αναφοράς), όπως έχουν δηλωθεί στην τελωνειακή αρχή, για τις εξαγωγές σε χώρες εκτός ΕΕ. Στην περίπτωση υποβολής διασαφήσεων θα υποβάλλεται και αρχείο excel στο οποίο θα απεικονίζονται ανά διασάφηση οι εξαγωγές.

3.15 Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του κόστους της επένδυσης

Ο φορέας της επένδυσης οφείλει να τεκμηριώνει το κόστος υλοποίησης της επένδυσης με την υποβολή στο αίτημα υπαγωγής, προσφορών που περιλαμβάνουν προμετρήσεις ή εμπορικούς τιμοκαταλόγους, ανάλογα με την κατηγορία της δαπάνης ή της επένδυσης.

Υποχρεωτικά με την αίτηση υπαγωγής υποβάλλονται προσφορές οι οποίες πρέπει να είναι αναλυτικές, σαφείς, πραγματικές και ειδικότερα να περιλαμβάνουν:

α) τα φορολογικά και εμπορικά στοιχεία του προμηθευτή και τα στοιχεία επικοινωνίας του,

β) την περιγραφή του επενδυτικού αγαθού, τα τεχνικά χαρακτηριστικά, την ποσότητα και τη μονάδα μέτρησης,

γ) τη συνολική προσφερόμενη τιμή, την τιμή μονάδας ή τις επί μέρους τιμές, όταν η προσφορά περιλαμβάνει διακριτά μέρη τα οποία πρόκειται να τιμολογηθούν χωριστά και οποιοδήποτε άλλο σχετικό κόστος το οποίο περιλαμβάνεται στη συνολική προσφερόμενη τιμή (π.χ. εργασίες προετοιμασίας, υπηρεσίες μεταφοράς και εγκατάστασης κ.λπ.)

δ) τον αναλογούντα Φ.Π.Α. και τις τυχόν λοιπές επιβαρύνσεις και

Επιπροσθέτως, προς τεκμηρίωση των επενδυτικών δαπανών, ο φορέας δύναται να υποβάλλει (κυρίως για επενδυτικές δαπάνες εξοπλισμού υψηλού κόστους) και το σχετικό τεχνικό φυλλάδιο (prospectus) καθώς και κάθε άλλη τεχνική πληροφορία που κατά την κρίση του φορέα είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση του εύλογου του κόστους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ**

Τα Υποδείγματα των εγγράφων που παρατίθενται στην συνέχεια, συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής και είναι **υποχρεωτικό να ακολουθούνται** από τους αιτούντες φορείς επενδύσεων. Τα έγγραφα αυτά αναρτώνται στο ΠΣ-Αν και είναι:

- i. Η Υπεύθυνη Δήλωση όρων και περιορισμών, που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο και τον φορέα.
- ii. Η Οικονομοτεχνική μελέτη του επενδυτικού σχεδίου
- iii. Ο Πίνακας Οικονομικών Στοιχείων (υπόδειγμα κατάρτισης ισολογισμού για επιχειρήσεις με απλογραφικό σύστημα βιβλίων), του φορέα.

Αναλυτικά, τα υποδείγματα των εγγράφων που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής είναι:

A. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ

Παρατίθεται το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 για το καθεστώς ενίσχυσης "Μεγάλες Επενδύσεις" του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022, ως εξής:

«Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας «.....» ή δηλώνω ότι:

1. Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή.

2. Ανώτατο ποσό χορηγούμενης ενίσχυσης

Έχω λάβει γνώση ότι:

α. το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 20.000.000,00€

β. το συνολικό ποσό ενίσχυσης για μεμονωμένη επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 20.000.000,00€, και

γ. το συνολικό ποσό ενίσχυσης για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 50.000.000,00€.

Σημείωση.

Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο παρόν καθεστώς και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την υποβολή της αίτησης του φορέα για υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου του. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά

υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, λαμβάνεται υπόψη το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής.

Τα ανώτατα όρια της περ. β και γ προσαυξάνονται κατά 50% στις περιπτώσεις που η ενίσχυση δίδεται με τη μορφή της φορολογικής απαλλαγής.

3. Σώρευση ενισχύσεων [επιλέγεται (α και β) ή (β και γ)]

α. Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση υπαγωγής σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων του νόμου 4887/2022, ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.

β. Το παρόν επενδυτικό σχέδιο (σύνολο ή τμήμα) δεν έχει υπαχθεί στο ίδιο ή σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων του νόμων 4887/2022 ή προγενέστερων αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης.

γ. Για το παρόν επενδυτικό σχέδιο («ίδιο», σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην προκήρυξη) έχει υποβληθεί αίτηση υπαγωγής με αρ. φακέλου ..... στο καθεστώς ενισχύσεων ..... του νόμου 4887/2022.

Σημείωση. Δύναται να γίνει η υποβολή ή η υπαγωγή σε καθεστώς ενίσχυσης «ήσσονος σημασίας» (*de minimis*) ή η δανειοδότηση του με δάνεια που ενέχουν στοιχεία κρατικής στήριξης, όπως του Ταμείου Ανάκαμψης, της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας κ.λπ.

Στην περίπτωση αυτή οι ενισχύσεις του παρόντος και οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει άλλων καθεστώτων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν σωρευθούν δεν οδηγούν σε υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 10 του νόμου 4887/2022 ή των ποσών της ενίσχυσης που ορίζονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Γ.Α.Κ.), στους Κανονισμούς «ήσσονος σημασίας» (*de minimis*) ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ενδεικτικά αναφέρεται :

Πρόγραμμα, καθεστώς ενίσχυσης, Δάνειο που ενέχει στοιχεία κρατικής στήριξης ....

Είδος και κόστος δαπανών που ενισχύονται από το Πρόγραμμα ....

Ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης (ποσοστό ενίσχυσης) .....

γ. Σώρευση – Ενιαίο σχέδιο.

Η ημερομηνία έναρξης του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου θα είναι μεταγενέστερη των τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης οποιασδήποτε άλλης ενισχυόμενης αρχικής επένδυσης του ίδιου δικαιούχου

(σε επίπεδο ομίλου, περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων) στην ίδια περιφέρεια (NUTS 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕL 154) ανεξαρτήτως καθεστώτος

ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση γνωρίζω ότι τα επενδυτικά σχέδια θεωρούνται ως ένα ενιαίο σχέδιο και σε περίπτωση που αθροιστικά το επιλέξιμο κόστος τους υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000 €) θα γίνει εφαρμογή των διατάξεων της περ. ε της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του ν. 4887/2022. Για το λόγο αυτό παραθέτω τα κάτωθι στοιχεία των υπολοίπων επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στον ανωτέρω περιορισμό της τριετίας:»:

Ενδεικτικά αναφέρονται για κάθε επενδυτικό σχέδιο:

- Περιοχή υλοποίησης κατά NUTS 3
- Επωνυμία και ΑΦΜ επιχείρησης
- Αρ. φακέλου επενδυτικού σχεδίου
- Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Αίτησης Υπαγωγής
- Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Υπαγωγής/Ένταξης σε Καθεστώς
- Ημερομηνία έναρξης εργασιών:
- αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Ολοκλήρωσης:
- Συνολικό επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου και συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο (βάσει είτε της υποβληθείσας αίτησης υπαγωγής, είτε της τελευταίας τροποποιημένης απόφασης υπαγωγής είτε της δημοσιευμένης απόφασης ολοκλήρωσης - παρατίθενται τα στοιχεία ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο).

Υποβάλλω τα ανωτέρω στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις υπαγωγής, για λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων στις παρεχόμενες ενισχύσεις προηγούμενου αναπτυξιακού νόμου

4. Χαρακτήρας κινήτρου – Έναρξη Εργασιών

Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 4 της προκήρυξης.

5. Αρχή deggendorf

Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

6. Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου:

- δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως ορίζεται στην παρ. 18 του άρθρου 2 ΓΑΚ (τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων (σε περίπτωση υποχρέωσης δημοσίευσης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων)).
- δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί.
- δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α του τροποποιημένου Γ.Α.Κ. με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 - στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής και δεν θα το πράξει εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση
- δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
- (α) δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, (β) δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών και (γ) δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων (μόνο σε περίπτωση που ο φορέας είναι δημόσια ή δημοτική επιχείρηση ή θυγατρική αυτών).

7. Κανόνας μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία

Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

8. Ελάχιστο, μη ενισχυόμενο, ποσό χρηματοδότησης

Το 25%, τουλάχιστον του ποσού χρηματοδότησης (μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερικής χρηματοδότησης) του επιλέξιμου κόστους του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

9. Νομική μορφή του φορέα κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου

Κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου η δικαιούχος επιχείρηση θα έχει αποκτήσει την νομική μορφή, την εταιρική σύνθεση, την κατηγορία βιβλίων και την έδρα (ή το υποκατάστημα της επιχείρησης στην ελληνική επικράτεια), όπως αυτά δηλώνονται στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης υπαγωγής στο ΠΣ-Αν.

10. Προϋποθέσεις αναγνώρισης άυλων στοιχείων ενεργητικού

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού, η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο: (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση, (γ) αγοράζονται από πωλητή μεταξύ του οποίου και του φορέα της επένδυσης δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού) και δ) θα παραμείνουν συνδεδεμένα με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη (τρία έτη για τις ΜΜΕ), και θα περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

11. Προϋποθέσεις αναγνώρισης δαπανών πάγιων στοιχείων από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει

Δεν υφίσταται σχέση (όπως ορίζεται στην προκήρυξη) μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει).

12. Προϋποθέσεις για τις επιδοτούμενες νέες θέσεις απασχόλησης

Οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση (έχει εφαρμογή μόνο για την περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει την ενίσχυση της επιδότησης κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης).

13. Προϋποθέσεις επενδυτικού σχεδίου για μεγάλες επιχειρήσεις

Το επενδυτικό σχέδιο αφορά νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή (NUTS 3). Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα. (αφορά μόνο μεγάλες επιχειρήσεις και εφόσον ο τόπος εγκατάστασης του επενδυτικού σχεδίου πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης).

14. Δεν εκκρεμεί, στον φορέα της επένδυσης κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, ανάκτηση ενισχύσεων, κατόπιν έκδοσης απόφασης επιβολής κυρώσεων ή απόφασης ανάκλησης της υπαγωγής επενδυτικού τους σχεδίου σε αναπτυξιακό νόμο και

ιδίως στους νόμους 4887/2022 (Α' 16), 4399/2016 (Α' 117), 3908/2011 (Α' 8), 3299/2004 (Α' 261), 1892/1990 (Α' 101), 1262/1982 (Α' 70) και 1116/1981 (Α' 8).

15. Δεν έχει επιβληθεί στο φορέα της επένδυσης, κυρώσεις για παραβιάσεις του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137), περί αποκλεισμού δυνητικών δικαιούχων από καθεστώς ενίσχυσης.

16. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα των αρμόδιων κατά περίπτωση δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία: .....20.....

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος – Ψηφιακή υπογραφή»

Β. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το υπόδειγμα της Οικονομοτεχνικής μελέτης περιλαμβάνει την εισαγωγή και έξι διακριτές ενότητες. **Η διατήρηση της δομής** του υποδείγματος και **η συμπλήρωση όλων των ενότητων της Οικονομοτεχνικής μελέτης, είναι υποχρεωτική** για τους αιτούντες φορείς επενδύσεων της παρούσας προκήρυξης.

Η δομή της Οικονομοτεχνικής μελέτης είναι ως ακολούθως:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου (σύντομη περιγραφή του φορέα και του αντικειμένου και των χαρακτηριστικών του επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικές δαπάνες, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση της επένδυσης καθώς και τεκμηρίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. Σύσταση και επωνυμία φορέα, έδρα, διάρκεια, καταστατικός σκοπός, Κ.Α.Δ. και αντικείμενο δραστηριοτήτων, σύντομο ιστορικό ανάπτυξης.

2. Μετοχική/Εταιρική σύνθεση:

Η εταιρική/μετοχική σύνθεση θα πρέπει να αποτυπώνεται:

- κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής, και
- κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου

3. Μετοχικό/Εταιρικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής).

4. Στοιχεία μετόχων/εταίρων και διοίκησης του φορέα:

Σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών μετόχων/εταίρων του φορέα της επένδυσης (φυσικών και νομικών προσώπων) καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή στον φορέα (κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής και κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου).

5. Δραστηριότητα του φορέα:

Παρουσίαση της υφιστάμενης δραστηριότητας που ασκεί ο φορέας.

6. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου:

Αναφορά στο μέγεθος του φορέα. Το μέγεθος του φορέα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ορισμό της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, με βάση την **εταιρική σύνθεση** που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει **κατά το χρόνο έναρξης**

εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και όχι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύντομη περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).

1. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας αυτού.

Ανάλυση του επενδυτικού σχεδίου, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπος κατασκευής, επιφάνειες και χρήσεις χώρων, περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού ανά κατηγορία δαπανών (σε αντιστοιχία με τον Πίνακα Ανάλυσης Κόστους του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.-Αν.)), με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια).

Αναφορά έργων ή/και εγκαταστάσεων νέων είτε υφιστάμενων που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Ειδικά και μόνο για τα επενδυτικά σχέδια παραγωγής φαρμακευτικής κάνναβης η περιγραφή τους στην μελέτη θα διαχωρίζεται σε δύο ενότητες: α) στην ενότητα καλλιέργειας του φυτού της κάνναβης (πρωτογενής τομέας) που είναι μη επιλέξιμος προς ενίσχυση στο παρόν καθεστώς και β) στην ενότητα της μεταποίησης της κάνναβης προς παραγωγή φαρμακευτικού προϊόντος που είναι επιλέξιμη δραστηριότητα προς ενίσχυση στο παρόν καθεστώς. Αντίθετα στο Π.Σ.-Αν. θα δηλώνεται μόνο η επιλέξιμη δραστηριότητα στο βήμα II στο μέρος που αφορά στο επιλέξιμο κόστος του επενδυτικού σχεδίου.

Ανάλυση και τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων και των δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων.

- ο Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται για το μισθολογικό κόστος απαιτείται να περιγράφεται το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου κατά τα ανωτέρω και να αναλύονται οι επιλέξιμες δαπάνες αυτού, καθώς επίσης να αναλύεται και να τεκμηριώνεται ο τρόπος υπολογισμού του εκτιμώμενου μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

2. Δυναμικότητα – Ισχύς (υφιστάμενη και νέα):

Τεκμηρίωση της νέας δυναμικότητας και ισχύος του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή ή / και προσφορές).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών (ονομαστική και πραγματική).

Ειδικότερα:

α) Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου αρχικής επένδυσης «διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν».

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά τη διαφοροποίηση της παραγωγής. Περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που θα χρησιμοποιηθεί και μετά την επένδυση με αναφορά και στο τμήμα (%) κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις δραστηριότητες του επενδυτικού σχεδίου. (Ο προαναφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να είναι σε συμφωνία με το Μητρώο Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό).

β) Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου αρχικής επένδυσης «θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας»

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αναλυτική περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που συνδέεται με τη δραστηριότητα στην οποία αφορά η θεμελιώδης αλλαγή (Σε περίπτωση μεγάλης επιχείρησης ο προαναφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να είναι σε συμφωνία με το απόσπασμα Μητρώου Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό).

3. Δήλωση ενεργοποίησης ή όχι του κινήτρου ταχείας Αδειοδότησης

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (υφιστάμενης και νέας)

Παρουσίαση των υφιστάμενων και των νέων θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται από την υλοποίηση της επένδυσης, σε συμφωνία με τα στοιχεία που αναφέρονται στο σχετικό Πίνακα Απασχόλησης του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής μελέτης και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης. Ειδικότερα:

α) Αποτύπωση των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου σε ΕΜΕ κατά τους 12 τελευταίους μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής σε συμφωνία με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης

β) Καταγραφή των δημιουργούμενων με το επενδυτικό σχέδιο νέων θέσεων απασχόλησης και τεκμηρίωση του υπολογισμού αυτών σε ΕΜΕ. Η αποτύπωση των

δημιουργούμενων με το επενδυτικό σχέδιο νέων θέσεων απασχόλησης πρέπει να συνδέεται με τη φύση και το μέγεθος της επένδυσης, και να διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία της επένδυσης.

Μόνο στη περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται με τη μορφή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, σαφής προσδιορισμός των ειδικοτήτων και της εκπαιδευτικής βαθμίδας των απασχολούμενων στις θέσεις των οποίων το μισθολογικό κόστος ενισχύεται.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

α) Παρουσίαση αναλυτικού πίνακα δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης, ομάδα δαπάνης και χαρακτηρισμό αυτής ως δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων ή εκτός περιφερειακών ενισχύσεων σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα του Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.-Αν.).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται με τη μορφή **επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης**, ο φορέας παρέχει επαρκή τεκμηρίωση για τον προϋπολογισμό κόστους μισθοδοσίας ανά δημιουργούμενη θέση απασχόλησης (ενδεικτικά, παράθεση στοιχείων αγοράς, στοιχεία μισθοδοσίας υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης, συμβάσεις κ.α.)

β) Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα του Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.-Αν.).

γ) Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

Ιδιαίτερα αναλύονται:

- ο τρόπος κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων, σε συσχετισμό με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης,
- οι εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, με ειδική αναφορά στις περιπτώσεις που αυτές περιέχουν κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (π.χ. εγγυήσεις Δημοσίου, χαμηλότοκα δάνεια κ.λπ.).

Η κεφαλαιακή επάρκεια για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου αποτελεί κριτήριο απόρριψης της επενδυτικής πρότασης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει:

α) Ανάλυση των παραδοχών βιωσιμότητας και στοιχεία για την τεκμηρίωση αυτών (οικονομικά στοιχεία προηγούμενης λειτουργίας της επιχείρησης και του κλάδου, τεκμηρίωση της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων – υπηρεσιών του επενδυτικού σχεδίου στην ελληνική και ξένη αγορά κ.α.)

β) Τυχόν σχόλια και παρατηρήσεις επί των πινάκων του αρχείου xls (Προσάρτημα 1 της Οικονομοτεχνικής μελέτης).

γ) Υπολογισμός εσωτερικού συντελεστή απόδοσης (IRR). Η επένδυση οφείλει να παρουσιάζει θετικό IRR.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΕΙΚΤΩΝ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

Στην ενότητα αυτή τεκμηριώνεται η βαθμολόγηση των κριτηρίων (ανά ομάδα κριτηρίων) ως ακολούθως:

Ομάδα Α. Τεκμηρίωση Ωριμότητας του επενδυτικού σχεδίου:

Τεκμηριώνεται η καταλληλότητα και η επάρκεια των υποβληθέντων δικαιολογητικών για την βαθμολόγηση των κριτηρίων της ομάδας που έχει επιλέξει ο φορέας.

Κριτήρια αξιολόγησης Ωριμότητας Επενδυτικού Σχεδίου			
a/ α	Ονομασία Δικαιολογητικού	Περιγραφή Υποβληθέντος Δικαιολογητικού	Βαθμός
1	Άμεση διαθεσιμότητα Τόπου εγκατάστασης		
2	ΑΙΤΗΣΗ έκδοσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης		
3	ΑΙΤΗΣΗ έκδοσης Οικοδομικής άδειας ή αίτηση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας		
4	ΑΙΤΗΣΗ έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης		
5	Εγκατάσταση της επένδυσης σε οργανωμένο χώρο υποδοχής		
6	Εγκατάσταση της επένδυσης εκτός οργανωμένου χώρου υποδοχής		
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ			

Ομάδα Β. Τεκμηρίωση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Φορέα

Αναγράφονται τα οικονομικά μεγέθη που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του βαθμού για κάθε ένα από τα κριτήρια που έχει επιλέξει ο φορέας για βαθμολόγηση καθώς και η βάση υπολογισμού του βαθμού κάθε κριτηρίου σε σχέση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου. Επίσης αναγράφονται οι χρησιμοποιούμενες οικονομικές καταστάσεις (είδος οικονομικής κατάστασης και έτος αναφοράς). Στην περίπτωση χρήσης οικονομικών καταστάσεων φορέων της αλλοδαπής γίνεται αναλυτική περιγραφή των οικονομικών μεγεθών. Σε περίπτωση οικονομικών καταστάσεων της αλλοδαπής οι οποίες έχουν συνταχθεί σε νόμισμα εκτός ευρώ, γίνεται επιπλέον ισοτιμία σε ευρώ λαμβανομένης υπόψη της ισοτιμίας κατά τον χρόνο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.

Για τον υπολογισμό των κατωτέρω δεικτών, **λαμβάνεται υπόψη η μέση τιμή των οικονομικών στοιχείων που αποτυπώνονται στις δύο (2) τελευταίες κλεισμένες**

διαχειριστικές χρήσεις. Επισημαίνεται ότι για να μπορεί το επενδυτικό σχέδιο να βαθμολογηθεί, ο φορέας θα πρέπει να έχει Κύκλο Εργασιών άνω των 100.000,00 ευρώ κατά την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση.

Οι φορείς που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας), υποβάλουν συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της επιχείρησης, τον πίνακα οικονομικών στοιχείων, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Γ της παρούσας προκήρυξης, από τα στοιχεία του οποίου θα προκύπτει η βαθμολογία των κριτηρίων αυτής της Ομάδας.

Για τις νέες επιχειρήσεις, που δεν έχουν κλείσει 12μηνη χρήση βαθμολογούνται οι μέτοχοι φυσικά ή νομικά πρόσωπα (όπως αναλυτικά περιγράφεται στο Παράρτημα Γ', Ομάδα κριτηρίων Β' περ. β).

Κριτήρια αξιολόγησης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Φορέα			
a/a	Ονομασία Δείκτη	Οικονομικά μεγέθη που χρησιμοποιούνται και υπολογισμός τιμής Δείκτη	Βαθμός
1	Γενικής Ρευστότητας του φορέα		
2	Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους		
3	Διάρθρωσης Κεφαλαίων		
4	Συνολικής ικανότητας δανεισμού		
5	Ταμειακών ροών από βασική λειτουργία		
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ			

Ομάδα Γ. Τεκμηρίωση στοιχείων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Φορέα

Τεκμηριώνεται η καταλληλότητα και η επάρκεια των υποβληθέντων δικαιολογητικών για την βαθμολόγηση των κριτηρίων της ομάδας που έχει επιλέξει ο φορέας. Επίσης αναγράφονται τα οικονομικά μεγέθη όπου χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του βαθμού για κάθε ένα από τα κριτήρια που έχει επιλέξει ο φορέας για βαθμολόγηση καθώς και η βάση υπολογισμού του βαθμού του κριτηρίου σε σχέση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου.

Κριτήρια αξιολόγησης στοιχείων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Φορέα			
a/a	Ονομασία Δείκτη	Περιγραφή Υποβληθέντος Δικαιολογητικού ή Οικονομικά μεγέθη που χρησιμοποιούνται και υπολογισμός τιμής Δείκτη	Βαθμός
1	STEP Seal		
2	Εξωστρέφειας		
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ			

Ομάδα Δ. Τεκμηρίωση στοιχείων Αύξησης της Απασχόλησης

Αναγράφονται τα μεγέθη που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του βαθμού για κάθε ένα από τα κριτήρια που έχει επιλέξει ο φορέας για βαθμολόγηση. Επίσης υπολογίζεται η τιμή κάθε δείκτη και ο βαθμός.

Κριτήρια αξιολόγησης Αύξησης της Απασχόλησης του Φορέα			
a/a	Ονομασία Δείκτη	Μεγέθη που χρησιμοποιούνται και υπολογισμός τιμής Δείκτη	Βαθμός
1	Αύξηση της Απασχόλησης και ιδίως δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας μετά την υλοποίηση της επένδυσης		
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ			

Γ. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΙΝΑΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πίνακας οικονομικών στοιχείων (Ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσης) από τα στοιχεία του οποίου προκύπτει η βαθμολογία των κριτηρίων για επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα (Βιβλία Β' κατηγορίας).

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Κλεισμένη χρήση .....

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλεισμένης χρήσεως			ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Ποσά κλεισμένης χρήσεως
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ Ενσώματες ακινητοποιήσεις	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπ. αξία	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Κεφάλαιο Αποτελέσματα εις νέο	
Σύνολο Παγίου ενεργητικού				Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ Αποθέματα Απαιτήσεις Διαθέσιμα				ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
Σύνολο Κυκλοφορούντος ενεργητικού				Σύνολο Υποχρεώσεων	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
Ποσά κλεισμένης χρήσεως

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις):
Μείον : κόστος πωλήσεων:
Μικτό αποτέλεσμα:
Λοιπά Έσοδα:
Σύνολο Εσόδων:
ΜΕΙΟΝ :
Έξοδα διοίκησης, διάθεσης και λοιπά έξοδα:
Αποσβέσεις:
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα:
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα
Αποτέλεσμα προ φόρων
Φόρος εισοδήματος
Αποτέλεσμα μετά από φόρους
(Κέρδη/Ζημίες)

Ο
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

Ο
ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Καθορισμός βαθμολογίας των κριτηρίων αξιολόγησης και υπολογισμός των τιμών των δεικτών του Καθεστώτος «Μεγάλες Επενδύσεις» του νόμου 4887/2022.

Τα κριτήρια αξιολόγησης διακρίνονται σε τέσσερις (4) βαθμολογούμενες ομάδες:

Ομάδες κριτηρίων αξιολόγησης	Βαθμολογία
Ομάδα Α. Αξιολόγηση Ωριμότητας του επενδυτικού σχεδίου	0-45
Ομάδα Β. Αξιολόγηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Φορέα	0-25
Ομάδα Γ. Αξιολόγηση στοιχείων Βιώσιμης Ανάπτυξης	0-15
Ομάδα Δ. Αξιολόγηση Αύξησης της Απασχόλησης	0-15
Σύνολο βαθμολογίας:	100

Η **ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία** που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε αίτηση επενδυτικού σχεδίου προκειμένου αυτό να μπορεί να συμπεριληφθεί στους πίνακες κατάταξης, ανέρχεται σε **50** βαθμούς.

Οι ομάδες κριτηρίων και η βαθμολόγηση τους αναλύονται ως κατωτέρω:

Ομάδα Α: Κριτήρια αξιολόγησης Ωριμότητας Επενδυτικού Σχεδίου		Βαθμοί ομάδας Α: 45
α/α	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ
1	<p>Άμεση διαθεσιμότητα Τόπου εγκατάστασης:</p> <p>Υποβάλλονται δικαιολογητικά τεκμηρίωσης άμεσης διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, ως ακολούθως:</p> <ul style="list-style-type: none"> Σε περίπτωση εγκατάστασης σε <u>ιδιόκτητο χώρο</u> έχει υποβληθεί ο τίτλος κυριότητας του τόπου εγκατάστασης με βεβαίωση μεταγραφής ή Σε περίπτωση εγκατάστασης σε <u>μη ιδιόκτητο</u> χώρο έχει υποβληθεί Ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης, σύμβαση μίσθωσης ή συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης, και Δήλωση της μίσθωσης στην ΑΑΔΕ; <p>Η διάρκεια της μίσθωσης θα πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής, με πρόβλεψη μονομερούς δικαιώματος ανανέωσης εκ μέρους του φορέα, ώστε η συνολική διάρκεια να μπορεί να επεκταθεί τουλάχιστον έως 10 έτη.</p> <p>Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες ανέγερσης, ή επέκτασης κτηριακών εγκαταστάσεων, θα πρέπει στους όρους της μίσθωσης να περιλαμβάνεται διάρκεια κατ' ελάχιστον τεσσάρων (4) ετών μετά από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η οποία υπολογίζεται με βάση την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου που έχει δηλώσει ο φορέας στην αίτηση υπαγωγής.</p>	8

2	<p>ΑΙΤΗΣΗ έκδοσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης:</p> <p>Υποβάλλεται αίτηση για την έκδοση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης για την νέα επένδυση (π.χ. ΑΕΠΟ, ΠΠΔ, κ.λπ.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αν δεν απαιτείται Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για τη νέα επένδυση (με βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας) το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει όλη τη βαθμολογία. • Σε περίπτωση προγενέστερης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης η οποία αφορά την μονάδα εγκατάστασης της επένδυσης και η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία της νέας επένδυσης (δυναμικότητα, ισχύς κ.λπ.) το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει το βαθμό του κριτηρίου εφόσον τεκμηριώνεται επαρκώς από τον φορέα ότι δεν απαιτείται η έκδοση νέας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.	8
3	<p>ΑΙΤΗΣΗ έκδοσης Οικοδομικής άδειας ή αίτηση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας:</p> <p>Υποβάλλεται αίτηση έκδοσης Οικοδομικής Άδειας ή αίτηση αναθεώρησης υφιστάμενης οικοδομικής άδειας για την νέα επένδυση και Υπεύθυνη Δήλωση Μηχανικού στην οποία δηλώνεται η πληρότητα του φακέλου που υποβλήθηκε με την αίτηση έκδοσης της Οικοδομικής Άδειας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αν δεν απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας ή αναθεώρηση υφιστάμενης οικοδομικής άδειας για την νέα επένδυση, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση Μηχανικού στην οποία τεκμηριώνονται (βάσει ΓΟΚ ή/και άλλων διατάξεων) οι λόγοι για τους οποίους δεν απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας ή αναθεώρηση υφιστάμενης οικοδομικής άδειας. Στην περίπτωση αυτή το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει το βαθμό του κριτηρίου αυτού. <p><i>Σημείωση 1: Άδεια εργασιών μικρής κλίμακας για οικοδομικές εργασίες δεν αξιολογείται.</i></p>	7
4	<p>ΑΙΤΗΣΗ για έκδοση Άδειας Εγκατάστασης:</p> <p>Υποβάλλεται αίτηση έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης για τη νέα επένδυση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αν δεν απαιτείται έκδοση άδειας εγκατάστασης, υποβάλλεται Βεβαίωση της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής, ή εάν η εγκατάσταση του επενδυτικού σχεδίου είναι σε οργανωμένο χώρο υποδοχής, το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει το βαθμό του κριτηρίου αυτού.	2
5	<p>α) Εγκατάσταση της επένδυσης σε οργανωμένους χώρους υποδοχής (πχ. ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ., Β.Ε.ΠΕ., Τεχνολογικά Πάρκα, Ζώνες Καινοτομίας κ.λπ.)</p> <p>Υποβάλλονται δικαιολογητικά ανά περίπτωση, ως ακολούθως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε περίπτωση εγκατάστασης σε <u>ιδιόκτητο χώρο</u> υποβάλλεται ο τίτλος κυριότητας του τόπου εγκατάστασης με βεβαίωση μεταγραφής ή • Σε περίπτωση εγκατάστασης σε <u>μη ιδιόκτητο</u> χώρο υποβάλλεται Ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης, σύμβαση μίσθωσης ή συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης, και Δήλωση της μίσθωσης στην ΑΑΔΕ, για την εγκατάσταση της επένδυσης σε οργανωμένο χώρο υποδοχής, και • Βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του Ειδικού Φορέα διαχείρισης του οργανωμένου χώρου υποδοχής. <p><i>Σημείωση :</i> Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο ή μισθωμένο χώρο και εφόσον υποβάλλεται Δήλωση πρόθεσης μίσθωσης ή αγοράς του τόπου εγκατάστασης της επένδυσης το κριτήριο δεν λαμβάνει βαθμό.</p>	20
6	ή	

β) Εγκατάσταση της επένδυσης εκτός οργανωμένου χώρου υποδοχής (περίπτωση (α) ανωτέρω), σε περιοχή που έχουν καθορισθεί χρήσεις γης βιομηχανίας ή βιοτεχνίας με βάση τον πολεοδομικό σχεδιασμό

Σε περίπτωση που η υφιστάμενη επιχείρηση, υποβάλει επενδυτικό σχέδιο σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης, εκτός οργανωμένου χώρου υποδοχής, (περίπτωση (α) ανωτέρω) και η επένδυση θα υλοποιηθεί στις υφιστάμενες επιχειρηματικές εγκαταστάσεις του φορέα (ή σε όμορο γήπεδο), η επένδυση λαμβάνει τον βαθμό του κριτηρίου, εξαιρουμένης της περίπτωσης επενδυτικού σχεδίου με χαρακτήρα αρχικής επένδυσης «ίδρυση νέας μονάδας».

Υποβάλλονται δικαιολογητικά ανά περίπτωση, ως ακολούθως:

1. Σε περίπτωση εγκατάστασης της επένδυσης σε ιδιόκτητο χώρο υποβάλλεται ο τίτλος κυριότητας του τόπου εγκατάστασης της επένδυσης με βεβαίωση μεταγραφής ή
2. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο υποβάλλεται ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης ή σύμβαση μίσθωσης ή συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης, και Δήλωση της μίσθωσης στην ΑΑΔΕ, για την εγκατάσταση της επένδυσης στην συγκεκριμένη περιοχή
και επιπλέον τα κάτωθι δικαιολογητικά:
3. Άδεια λειτουργίας της επιχειρηματικής εγκατάστασης (μονάδας) που πρόκειται να υλοποιηθεί η επένδυση, σε ισχύ, και
4. Βεβαίωση χρήσης γης από την αρμόδια υπηρεσία δόμησης με επισυναπτόμενη αίτηση και το τοπογραφικό/σκαρίφημα προσδιορισμού της έκτασης που συνοδεύει αυτήν.

Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση επένδυσης:

- i) που αφορά σε «Επαναλειτουργία Βιομηχανικής Μονάδας που έχει παύσει την λειτουργία της», εφόσον καλύπτονται όλες οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις της προκήρυξης, ή
- ii) που εγκαθίσταται σε νησί όπου δεν υπάρχει οργανωμένος χώρος υποδοχής της ανωτέρω περίπτωσης (α) και η επένδυση αφορά χαρακτήρα αρχικής επένδυσης «ίδρυση νέας μονάδας»,

η επένδυση λαμβάνει τον βαθμό του κριτηρίου αυτού.

Σημείωση 1: Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο ή μισθωμένο χώρο και εφόσον υποβάλλεται Δήλωση πρόθεσης μίσθωσης ή αγοράς του τόπου εγκατάστασης της επένδυσης το κριτήριο δεν λαμβάνει βαθμό.

Ομάδα Β: Κριτήρια αξιολόγησης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Φορέα	Βαθμοί ομάδας Β:25
<p data-bbox="188 443 671 474"><u>α. Αξιολόγηση υφιστάμενου φορέα</u></p> <p data-bbox="188 488 1407 607">Για τους υφιστάμενους φορείς υπολογίζονται οι παρακάτω αριθμοδείκτες λαμβάνοντας υπόψη την μέση τιμή των οικονομικών μεγεθών που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων, του φορέα, πριν την αίτηση υπαγωγής.</p> <p data-bbox="188 620 1407 707">Στην περίπτωση όπου υπάρχει μόνο μία κλεισμένη διαχειριστική χρήση (τουλάχιστον 12μηνες διάρκειας) για τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές καταστάσεις αυτής της χρήσης.</p> <p data-bbox="188 721 1407 902">Οι υφιστάμενοι φορείς που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας), υποβάλουν συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή του φορέα, τον πίνακα οικονομικών στοιχείων (Ισολογισμό και αποτελέσματα), σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Β' της παρούσας προκήρυξης, από τα οικονομικά στοιχεία του οποίου υπολογίζονται οι παρακάτω αριθμοδείκτες και προκύπτει η βαθμολογία των επιμέρους κριτηρίων αυτής της Ομάδας.</p> <p data-bbox="188 916 1407 1151">Επισημαίνεται ότι, για να μπορεί το επενδυτικό σχέδιο να βαθμολογηθεί, ο υφιστάμενος φορέας θα πρέπει να έχει Κύκλο Εργασιών άνω των 100.000,00 ευρώ, τουλάχιστον σε μία εκ των δύο δυνάμει βαθμολογούμενων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών σε μία εκ των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων είναι κάτω των 100.000,00 ευρώ, ο φορέας βαθμολογείται με βάση την κλεισμένη διαχειριστική χρήση που ο κύκλος εργασιών είναι άνω των 100.000,00 ευρώ. Σε περίπτωση που σε καμία εκ των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ο κύκλος εργασιών δεν είναι των 100.000,00 ευρώ, ο φορέας δεν λαμβάνει βαθμολογία.</p> <p data-bbox="188 1180 954 1211"><u>β. Αξιολόγηση νέου φορέα μέσω των μετόχων/εταίρων:</u></p> <p data-bbox="188 1225 1407 1370">Για τους νέους φορείς (που δεν έχουν κλείσει 12μηνες διαχειριστική χρήση μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής), για τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών, λαμβάνεται υπόψη η μέση τιμή των οικονομικών μεγεθών που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις, των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ως κατωτέρω, κατά περίπτωση και σωρευτικά:</p> <p data-bbox="188 1384 1407 1444">α) Σε περίπτωση που οι μέτοχοι/εταίροι του φορέα της επένδυσης είναι νομικά πρόσωπα και εφόσον έχουν ποσοστό συμμετοχής στον φορέα της επένδυσης άνω του 25%,</p> <ul data-bbox="188 1458 1407 1545" style="list-style-type: none"> ▪ υπολογίζονται τα επιμέρους οικονομικά μεγέθη, αθροιστικά, όπως αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων των νομικών προσώπων, μετόχων/εταίρων του φορέα της επένδυσης. <p data-bbox="188 1559 1407 1646">β) Σε περίπτωση που οι μέτοχοι/εταίροι του φορέα της επένδυσης είναι φυσικά πρόσωπα και εφόσον έχουν ποσοστό συμμετοχής στον φορέα της επένδυσης άνω του 25% και ποσοστό συμμετοχής σε άλλα νομικά πρόσωπα άνω του 25%,</p> <ul data-bbox="188 1659 1407 1747" style="list-style-type: none"> ▪ υπολογίζονται τα επιμέρους οικονομικά μεγέθη, αθροιστικά, όπως αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων των νομικών προσώπων που μετέχουν οι μέτοχοι /εταίροι του φορέα της επένδυσης. <p data-bbox="188 1760 1407 1973">γ) Σε περίπτωση που οι μέτοχοι/εταίροι του φορέα της επένδυσης είναι φυσικά πρόσωπα και εφόσον έχουν ποσοστό συμμετοχής στον φορέα της επένδυσης άνω του 25% και δεν συμμετέχουν με ποσοστό άνω του 25% σε άλλα νομικά πρόσωπα, (περίπτωση (β) ανωτέρω) και ασκούσαν Διοίκηση, αποδεδειγμένα, με την ιδιότητα του εκτελεστικού μέλους της διοίκησης (εκτελεστικός Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος, Δ/νων Σύμβουλος ή αναπληρωτής Δ/νων Σύμβουλος) σε άλλα νομικά πρόσωπα, για τουλάχιστον έξη (6) μήνες ανά έτος (χωρίς απαραίτητα και στα δύο έτη), που λαμβάνεται υπόψη στους υπολογισμούς των αριθμοδεικτών (δύο τελευταίες κλεισμένες</p>	

διαχειριστικές χρήσεις πριν την αίτηση υπαγωγής),

- υπολογίζονται τα επιμέρους οικονομικά μεγέθη, αθροιστικά, όπως αυτά αποτυπώνονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων, των νομικών προσώπων που οι μέτοχοι/εταίροι ασκούσαν Διοίκηση.

Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η συμμετοχή σε άλλες εταιρείες θα πρέπει τα ως άνω αναφερόμενα ποσοστά στις άλλες εταιρείες να διατηρούνται για τουλάχιστον έξη (6) μήνες για κάθε έτος που λαμβάνεται υπόψη στους υπολογισμούς των αριθμοδεικτών.

Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η συμμετοχή στην Διοίκηση άλλων εταιρειών θα πρέπει ο χρόνος συμμετοχής στην Διοίκηση των άλλων εταιρειών να διατηρείται για τουλάχιστον έξη (6) μήνες για κάθε έτος που λαμβάνεται υπόψη στους υπολογισμούς των αριθμοδεικτών.

Σε περίπτωση που περισσότεροι του ενός μέτοχοι/εταίροι συμμετέχουν στην ίδια εταιρεία, τα οικονομικά μεγέθη της εν λόγω εταιρείας λαμβάνονται υπόψη στους υπολογισμούς μια φορά.

Για τις επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας), υποβάλλεται συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της επιχείρησης, ο πίνακας οικονομικών στοιχείων (Ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσης), σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Β' της παρούσας προκήρυξης, από τα οικονομικά μεγέθη του οποίου υπολογίζονται οι αριθμοδείκτες και προκύπτει η βαθμολογία των επιμέρους κριτηρίων αυτής της Ομάδας.

Επισημαίνεται ότι, για να μπορεί το επενδυτικό σχέδιο να βαθμολογηθεί, οι εξεταζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν Κύκλο Εργασιών άνω των 100.000,00 ευρώ, τουλάχιστον σε μία εκ των δύο δυνάμει βαθμολογούμενων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών σε μία εκ των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων είναι κάτω των 100.000,00 ευρώ, ο φορέας βαθμολογείται με βάση την κλεισμένη διαχειριστική χρήση που ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης είναι άνω των 100.000,00 ευρώ. Σε περίπτωση που σε καμία εκ των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ο κύκλος εργασιών δεν είναι των 100.000,00 ευρώ, ο φορέας δεν λαμβάνει βαθμολογία.

Σημείωση 1: «αθροιστικά» σημαίνει ότι για κάθε οικονομικό μέγεθος που θα υπολογιστεί (π.χ. κυκλοφορούν ενεργητικό) λαμβάνονται υπόψη και αθροίζονται όλα τα αντίστοιχα οικονομικά μεγέθη των εξεταζόμενων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων και το άθροισμα τους διαιρείται δια του πλήθους των εξεταζόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκειμένου να προκύψει ο μέση τιμή αυτού του οικονομικού μεγέθους (π.χ. κυκλοφορούν ενεργητικό) κ.ο.κ.

	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ
Δείκτης α.1	Αριθμοδεικτης Γενικής Ρευστότητας του φορέα: $\delta = \text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό} / \text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}$	
	$\delta \geq 1,5$	5
	$1 \leq \delta < 1,5$	$(\delta/1,5)*4$
	$\delta < 1$	0
Δείκτης α.2	Αριθμοδεικτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους: $\delta = (\text{Κέρδη προ φόρων} / \text{Κύκλος Εργασιών}) \times 100$	
	$\delta \geq 15$	5
	$7 \leq \delta < 15$	$(\delta/15)*4$
	$\delta < 7$	0
Δείκτης α.3	Αριθμοδεικτης Διάρθρωσης Κεφαλαίων: $\delta = \text{Ίδια Κεφάλαια} / \text{Σύνολο Υποχρεώσεων}$	
	$\delta \geq 1,5$	5
	$0,7 \leq \delta < 1,5$	$(\delta/1,5)*4$

	$\delta < 0,7$	0
Δείκτης α.4	Αριθμοδείκτης συνολικής ικανότητας δανεισμού: $\delta = \text{Σύνολο Υποχρεώσεων} / \text{Σύνολο Ενεργητικού}$	
	$\delta < 0,4$	5
	$0,4 \leq \delta < 0,6$	2
	$\delta \geq 0,6$	0
Δείκτης α.5	Ταμειακές Ροές από την βασική λειτουργία (OCF):	
	Ταμειακές ροές από βασική λειτουργία (Operating Cash Flow) >0	5
	Ταμειακές ροές από βασική λειτουργία (Operating Cash Flow) <0	0
	Υπολογισμός Ταμειακών Ροών από Βασική Λειτουργία (Operating Cash Flow)	
	Οι Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες (Operating Cash Flow – OCF) αποτυπώνουν τις καθαρές ταμειακές εισροές ή εκροές που προκύπτουν από τη βασική δραστηριότητα της επιχείρησης.	
	Ο δείκτης χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της λειτουργικής ρευστότητας και της ικανότητας αυτοχρηματοδότησης.	
	ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	
	Α. Όταν υπάρχει δημοσιευμένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών, όπως επιχειρήσεις που εφαρμόζουν ΔΠΧΠ ή σε επιχειρήσεις που εφαρμόζουν ΕΛΠ και περιλαμβάνεται Κατάσταση Ταμειακών Ροών στις δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις, χρησιμοποιείται αποκλειστικά το ποσό "Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες".	
	Β. Όταν ΔΕΝ υπάρχει δημοσιευμένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών, χρησιμοποιείται υποχρεωτικά η έμμεση μέθοδος βάσει των επίσημων δημοσιευμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων (υποχρεωτικά όταν υπάρχουν) ή των οριστικών ισοζυγίων. Συγκεκριμένα:	
	Ο υπολογισμός πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του, αναρτημένου https://ependyseis.mindev.gov.gr/el/idiotikes/ypostiriktiko-yliko/anaptiksiakos , αρχείου: OCF_template.xlsx	
Δεν γίνονται αποδεκτοί υπολογισμοί σε άλλο format		
Δεν επιτρέπεται τροποποίηση των τύπων		
Συμπληρώνονται μόνο τα πεδία εισαγωγής δεδομένων		
ΔΟΜΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΜΜΕΣΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ OCF		
Στοιχείο		Λογιστικοί Κωδικοί (ΕΓΛΣ / Ισοζύγιο)
Αποτέλεσμα περιόδου προ φόρου εισοδήματος		80.xx, 81.xx, 82.xx (Αποτελέσματα εκμετάλλευσης & χρήσης)
Μείον έσοδα ή κέρδη που δεν συνεπάγονται ταμειακή εισροή		81.01 (κέρδη από πώληση παγίων), 76.xx (λογιστικά έσοδα), 84.xx

Πλέον έξοδα ή ζημιές που δεν συνεπάγονται ταμειακή εκροή	66.xx (αποσβέσεις), 68.xx (προβλέψεις), 83.xx (ζημιές απομείωσης)
Μείον έσοδα ή κέρδη από χρηματοδοτικές ή επενδυτικές δραστηριότητες	76.01 (τόκοι εισπρακτέοι), 81.xx (κέρδη επενδύσεων)
Πλέον έξοδα ή ζημιές από χρηματοδοτικές ή επενδυτικές δραστηριότητες	65.xx (τόκοι πληρωτέοι), 82.xx
Πλέον δεδουλευμένοι χρεωστικοί τόκοι μείον πιστωτικοί	65.xx – 76.01
Μείον θετική μεταβολή αποθεμάτων	20.xx – 28.xx
Πλέον αρνητική μεταβολή αποθεμάτων	20.xx – 28.xx
Μείον θετική μεταβολή απαιτήσεων	30.xx – 38.xx
Πλέον αρνητική μεταβολή απαιτήσεων	30.xx – 38.xx
Πλέον θετική μεταβολή υποχρεώσεων	50.xx – 58.xx
Μείον αρνητική μεταβολή υποχρεώσεων	50.xx – 58.xx
Μείον πληρωμές χρεωστικών τόκων	65.xx (μόνο ταμειακές πληρωμές, όχι δεδουλευμένα)
Μείον πληρωμές φόρου εισοδήματος	54.00, 54.01 (λαμβάνεται μόνο ο πραγματικά καταβληθείς φόρος εισοδήματος)
Προκύπτουσα ταμειακή ροή από λειτουργικές δραστηριότητες (OCF)	

Επισημάνσεις και παραδοχές:**Κανόνες Απόρριψης**

Ο δείκτης δεν βαθμολογείται εφόσον:

- δεν χρησιμοποιηθεί το πρότυπο αρχείο
- υπάρχουν ασυμφωνίες με οικονομικά στοιχεία
- δεν τεκμηριώνονται τα ποσά, με παραπομπή και αναφορά σε συγκεκριμένο λογαριασμό λογιστικής από τον φορέα της επένδυσης
- υπάρχει εσφαλμένος υπολογισμός

Επιχειρήσεις με μία (1) κλεισμένη διαχειριστική χρήση:

- δεν υπολογίζονται μεταβολές
- ο δείκτης βασίζεται σε:
  - αποτέλεσμα
  - αποσβέσεις
  - μη ταμειακές προσαρμογές

•

Ομάδα Γ: Κριτήρια αξιολόγησης στοιχείων Βιώσιμης Ανάπτυξης		Βαθμοί Ομάδας Γ: 15
	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ
1	<p>Δείκτης STEP Seal: (Strategic Technologies for Europe Platform (STEP))</p> <p>Υποβάλλεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> Πιστοποιητικό ή Βεβαίωση STEP Seal που έχει απονεμηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στον φορέα της επένδυσης, για το εξεταζόμενο επενδυτικό σχέδιο.	1
2	<p>Δείκτης Εξωστρέφειας:</p> <p>Υποβάλλονται για τις αντίστοιχες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Πίνακας Φ4 για τις ενδοκοινοτικές παραδόσεις αγαθών (για όλους τους μήνες των ετών αναφοράς), και Έντυπο Ε3 (με συμπληρωμένο τον πίνακα πωλήσεων εξωτερικού) ή Διασαφήσεις εξαγωγών αγαθών, όπως έχουν δηλωθεί στην τελωνειακή αρχή, για τις εξαγωγές σε χώρες εκτός ΕΕ και συμπληρωμένο αρχείο Excel των διασαφήσεων. <p>δ = Μέσος όρος ποσοστού εξαγωγών των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.</p> <p>Υπολογίζονται:</p> <p>α) το ποσοστό εξαγωγών των δύο (2) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ανά έτος, (κύκλος εργασιών εξαγωγών / συνολικό κύκλο εργασιών του φορέα), και</p> <p>β) ο μέσος όρος των ποσοστών.</p> <p>Τα ποσοστά ανά έτος υπολογίζονται και σε περίπτωση έτους (εντός της διετίας) με μηδενικό κύκλο εργασιών εξαγωγών.</p> <p>Εφόσον ο φορέας έχει μία (1) κλεισμένη 12μηνη διαχειριστική χρήση, ο δείκτης υπολογίζεται στο έτος αυτό.</p>	
	$\delta \geq 80\%$	14
	$5\% \leq \delta < 80\%$	$(\delta/80) * 14$
	$\delta < 5\%$	0

Ομάδα Δ: Κριτήριο αξιολόγησης Αύξησης της Απασχόλησης		Βαθμοί ομάδας Δ: 15
	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ
1	<p>Υπολογίζεται ο βαθμός του δείκτη αύξησης της απασχόλησης λαμβάνοντας υπόψη την δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας μετά την υλοποίηση της επένδυσης, ως ακολούθως:</p> <p>ΔΑ = Ενισχυόμενο Κόστος Επένδυσης/Νέες Θέσεις Εργασίας</p> <p>Η βαθμολογία του δείκτη προκύπτει από τον αριθμό των νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας που θα δημιουργηθούν, σε σχέση με το συνολικό κόστος της επένδυσης, σε χιλιάδες ευρώ.</p>	
	Υπολογισμός δείκτη σε περίπτωση Ίδρυσης ή	Υπολογισμός δείκτη σε περίπτωση Θεμελιώδους αλλαγής της παραγωγικής

Επέκτασης μονάδας	διαδικασίας ή Διαφοροποίησης της παραγωγής σε νέα προϊόντα	
$\Delta A \leq 400$	$\Delta A \leq 800$	15
$400 < \Delta A \leq 600$	$800 < \Delta A \leq 900$	10
$600 < \Delta A \leq 800$	$900 < \Delta A \leq 1.000$	5
$\Delta A > 800$	$\Delta A > 1.000$	0

Σημαντική σημείωση: Τα επενδυτικά σχέδια που βαθμολογήθηκαν βάσει των ανωτέρω κριτηρίων, εφόσον διαπιστωθεί κατά τον έλεγχο ή/και κατά την ολοκλήρωση ότι έχουν μεταβάλλει, τα στοιχεία με βάση τα οποία βαθμολογήθηκαν, απεντάσσονται από το οικείο καθεστώς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σημείο (στ) της παρ. 3 του άρθρου 22 της παρούσας προκήρυξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄**ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ**

Καθορισμός των δικαιολογητικών για τροποποιήσεις των επενδυτικών σχεδίων του Καθεστώτος «Μεγάλες Επενδύσεις» του νόμου 4887/2022.

Σημείωση: Δεν γίνονται δεκτά αιτήματα τροποποιήσεων τα οποία επιφέρουν μείωση της βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου που υπήχθη στο παρόν καθεστώς.

Στο παράρτημα αυτό παρατίθενται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τις τροποποιήσεις των επενδυτικών σχεδίων. Με τα αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων της παρ. 1 του άρθρου 22 της παρούσης, μαζί με το προβλεπόμενο εξοφλημένο παράβολο του άρθρου 28, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α. Δικαιολογητικά τροποποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ)

Το αίτημα του φορέα υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα και συνοδεύεται υποχρεωτικά από:

- i. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς της τροποποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή/και της μείωσης της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου καθώς και ανάλυση και τεκμηρίωση του κόστους σε σύγκριση με το εγκεκριμένο οικονομικό και φυσικό αντικείμενο (οι δαπάνες – εγκεκριμένες και νέες – υποβάλλονται σε αντιπαραβολή και σε αρχείο excel)
- ii. Προσφορές προμηθευτών (με σφραγίδα και υπογραφή του προμηθευτή) ή/και υπογεγραμμένες συμβάσεις ανάθεσης έργου, του κόστους των τροποποιήσεων,
- iii. Αναλυτική τεχνική περιγραφή των τροποποιήσεων σε αντιπαραβολή με το εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο
- iv. Αρχιτεκτονικά ή άλλα σχέδια, όπου απαιτείται
- v. Σχέδια διάταξης εξοπλισμού (layout), όπου απαιτείται

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν ο φορέας πρέπει να υποβάλει επιπλέον:

- vi. Υπεύθυνη Δήλωση ότι τα υφιστάμενα κατά την αίτηση υπαγωγής πάγια στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου στην επένδυση, δεν μεταβάλλονται λόγω της τροποποίησης. Σε διαφορετική περίπτωση, προκειμένου να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του σχεδίου και μετά την

αιτούμενη τροποποίηση, πρέπει να υποβληθεί νέα κατάσταση των εν λόγω παγίων, συνοδευόμενη με απόσπασμα του Μητρώου Παγίων με την αναπόσβεστη αξία τους κατά το χρόνο της αίτησης τροποποίησης.

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας και εφόσον ο φορέας είναι «μεγάλη» επιχείρηση, πρέπει να υποβάλει επιπλέον:

- vii. Υπεύθυνη Δήλωση ότι το ενισχυόμενο ύψος του επενδυτικού σχεδίου όπως διαμορφώνεται μετά την τροποποίηση υπερβαίνει τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με την παραγωγική διαδικασία που υφίσταται θεμελιώδη αλλαγή, κατά τα τρία προηγούμενα οικονομικά έτη πριν την αίτηση υπαγωγής. Σε διαφορετική περίπτωση, προκειμένου να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου, (μετά την αιτούμενη τροποποίηση), πρέπει να υποβληθούν αποσπάσματα των Μητρώων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων του φορέα, που περιλαμβάνουν τα πάγια στοιχεία της εγκατάστασης που θα πραγματοποιηθεί θεμελιώδης αλλαγή της παραγωγικής διαδικασίας περιλαμβάνοντας τις τροποποιήσεις καθώς και οι ετήσιες αποσβέσεις τους, για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις πριν την αίτηση υπαγωγής.

β. Δικαιολογητικά αλλαγής του φορέα της επένδυσης (ΑΦΜ) λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης

Το αίτημα του φορέα υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα και συνοδεύεται υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον από τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- i. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς αλλαγής του φορέα της επένδυσης,
- ii. Υπεύθυνη Δήλωση πρόθεσης ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο φορέα.
- iii. Καθολική διαδοχή του φορέα από τον νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση διάσπασης ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.
- iv. Σύντομο εταιρικό προφίλ της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης
- v. Διάγραμμα συμμετοχών του νέου φορέα
- vi. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης, με την οποία δηλώνονται τυχόν επενδυτικά σχέδια της επιχείρησης και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής που έχουν υπαχθεί στο ν. 4887/2022.

- vii. Δήλωση Μεγέθους για τις υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου και του φορέα της επένδυσης, συνοδευόμενη με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης (τα αντίστοιχα της υπαγωγής) που προβλέπονται στο Παράρτημα Α' της παρούσας, επίκαιρα κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος τροποποίησης
- viii. Τυχόν λοιπά δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του σημείου iii του άρθρου 22, παρ. 4, περ. β που αφορά στο μέγεθος του νέου φορέα και την σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις.

Σε περίπτωση που το αίτημα αλλαγής του φορέα της επένδυσης υποβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου απαιτείται να υποβληθούν τα ανωτέρω δικαιολογητικά των περιπτώσεων i, iv και viii.

γ. Δικαιολογητικά αλλαγής του τόπου εγκατάστασης:

Το αίτημα του φορέα συνοδεύεται υποχρεωτικά από:

- i. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς της αλλαγής του τόπου εγκατάστασης
- ii. Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα Α της παρούσας προκήρυξης,
- iii. Υπεύθυνη Δήλωση του φορέα ότι το επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

Αν η αλλαγή τόπου εγκατάστασης επιφέρει ουσιώδεις διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου, υποβάλλεται και αίτημα τροποποίησης φυσικού αντικείμενου σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις.

δ. Δικαιολογητικά αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης (Ίδια κεφάλαια, Εξωτερική χρηματοδότηση ή συνδυασμός αυτών)

Η αιτούμενη αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης.

Το αίτημα του φορέα συνοδεύεται κατ' ελάχιστον από:

- i. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς της αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης
- ii. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τον νέο τρόπο που αιτείται ο φορέας, όπως απαιτούνται για κάθε περίπτωση χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα Α της παρούσας προκήρυξης.

Τα στοιχεία τεκμηρίωσης θα πρέπει να αναφέρονται στον χρόνο υποβολής του αιτήματος τροποποίησης,

ε. Δικαιολογητικά αλλαγής του είδους της ενίσχυσης (επιχορήγηση, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης και συνδυασμός αυτών) ή του είδους της επένδυσης από συμβατική σε χρηματοδοτική μίσθωση & αντίστροφα

Το αίτημα του φορέα συνοδεύεται κατ' ελάχιστον από:

- i. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς της αλλαγής του του είδους της ενίσχυσης ή του είδους της επένδυσης

Σε περίπτωση αλλαγής του είδους της ενίσχυσης από επιχορήγηση σε leasing ή του είδους της επένδυσης από συμβατική σε χρηματοδοτική μίσθωση με είδος ενίσχυσης φορολογική απαλλαγή:

- i. Έγκριση Χρηματοδοτικής Μίσθωσης στην οποία αναφέρονται το είδος και το κόστος του εξοπλισμού, η διάρκεια της μίσθωσης, το επιτόκιο, οι όροι για την απόκτηση της κυριότητας του εξοπλισμού με τη λήξη της μίσθωσης και λοιποί όροι,
ή

- ii. Σχέδιο Σύμβασης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης που περιλαμβάνει όλα τα ανωτέρω

Σε περίπτωση αλλαγής του είδους της ενίσχυσης από leasing σε επιχορήγηση ή του είδους της επένδυσης από χρηματοδοτική μίσθωση σε συμβατική με είδος ενίσχυσης φορολογική απαλλαγή:

- iii. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τον νέο τρόπο που αιτείται ο φορέας, όπως απαιτούνται για κάθε περίπτωση χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα Α της παρούσας προκήρυξης.

Τα στοιχεία τεκμηρίωσης θα πρέπει να αναφέρονται στον χρόνο υποβολής του αιτήματος τροποποίησης,

στ. Δικαιολογητικά παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, για λόγους ανωτέρας βίας

Το αίτημα συνοδεύεται κατ' ελάχιστον από:

- i. Αιτιολόγηση της παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης για λόγους ανωτέρας βίας με εκτενή αναφορά και με χρονική σειρά τα γεγονότα που επέβαλαν τη διακοπή ή την καθυστέρηση των εργασιών υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και συνιστούν λόγους ανωτέρας βίας ,
- ii. Δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης των ανωτέρω,

- iii. Τεχνικό υπόμνημα για το υλοποιηθέν έργο και χρονοδιάγραμμα εργασιών για την ολοκλήρωση της επένδυσης ώστε να τεκμηριώνεται η δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου εντός της αιτούμενης προθεσμίας.

ζ. Δικαιολογητικά εκμίσθωσης της ενισχυόμενης επένδυσης.

Το αίτημα συνοδεύεται κατ' ελάχιστον από:

- i. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς εκμίσθωσης της ενισχυόμενης επένδυσης
- ii. Σχέδιο σύμβασης εκμίσθωσης της εγκατάστασης με αναφορά στη διάρκεια, μίσθωμα και λοιπούς όρους αυτής (με υπογραφή και από τα δύο μέρη)
- iii. Απόφαση του Γ.Σ. ή Δ.Σ. του φορέα του επενδυτικού σχεδίου - εκμισθωτή, ότι δεσμεύεται και έχει την ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, και αυτή θα παραμείνει στον φορέα για όλο το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα των μακροχρονίων υποχρεώσεων του νόμου 4887/20223
- iv. Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του μισθωτή, ότι δεσμεύεται για την συνέχιση της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο για όλο το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα μακροχρονίων υποχρεώσεων του ν.4887/2022
- v. Εταιρική εικόνα (προφίλ) του μισθωτή και τελευταίο κωδικοποιημένο καταστατικού του μισθωτή,
- vi. Ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα του μισθωτή.
- vii. Τεκμηρίωση περί μη προβληματικής επιχείρησης του μισθωτή (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα περί «μη προβληματικής» επιχείρησης στην παρούσα προκήρυξη,
- viii. Οικονομικές καταστάσεις τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης του μισθωτή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε'**ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 10%****Καθορισμός των δικαιολογητικών υλοποίησης της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον 10% εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών**

Ο φορέας της επένδυσης, προκειμένου να μην ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής, οφείλει να υλοποιήσει ποσοστό τουλάχιστον 10% του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό εγκρίθηκε με την απόφαση υπαγωγής, εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την δημοσίευση της περίληψης της απόφασης υπαγωγής.

Τα δικαιολογητικά, για την τεκμηρίωση της ανωτέρω υποχρέωσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν) στην ενέργεια «Πιστοποίηση 10%».

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανά περίπτωση είδους δαπάνης, είναι:

- i. Παραστατικά δαπανών της επένδυσης (εξοφλημένα) και αντίστοιχες συμβάσεις εφόσον εξοφλείται μέρος υπογραφείσας συμβάσεως
- ii. Παραστατικά εξοφλήσεων των δαπανών (τραπεζικά εμβάσματα, εξοφλημένες επιταγές, τραπεζικά extrait κ.λπ.)
- iii. Προκαταβολές δαπανών (τραπεζικά εμβάσματα, εξοφλημένες επιταγές και τραπεζικά extrait) σε προμηθευτές και αντίστοιχες συμβάσεις
- iv. Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης και βεβαίωση εγκατάστασης των μηχανημάτων (από Μηχανικό)
- v. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα στην οποία δηλώνεται ότι οι δαπάνες δεν έχουν πραγματοποιηθεί επί κατασκευών που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν.1337/1983 (Α'33) είτε του ν.4178/2013 (Α'174) είτε του ν.4495/2017 (Α'167) είτε λοιπές διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών. Σε αντίθετη περίπτωση, οι δαπάνες προς ενίσχυση έχουν πραγματοποιηθεί επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν.1337/1983 (Α'33) είτε του ν.4178/2013 (Α' 174) είτε του ν.4495/2017 (Α'167) είτε λοιπές διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών προ της αίτησης υπαγωγής του υπαγόμενου επενδυτικού σχεδίου στον Ν.4887/2022 και πλέον έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.
- vi. Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα στην οποία δηλώνεται ότι τα υποβληθέντα παραστατικά ή/και λοιπά στοιχεία και δικαιολογητικά αφορούν το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, ότι έχει υλοποιηθεί το 10% του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και ότι τα υποβληθέντα στοιχεία και δικαιολογητικά είναι αληθή και σε ισχύ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ'**ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΕΩΝ**

Καθορισμός των δικαιολογητικών και των προϋποθέσεων για τις εκταμιεύσεις ενισχύσεων κατά την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων

Στο παράρτημα αυτό παρατίθενται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και οι προϋποθέσεις για την εκταμίευση ενισχύσεων προς τους φορείς υλοποίησης επενδύσεων για τις τρεις παρακάτω αναφερόμενες περιπτώσεις:

Α. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**Αίτημα Τακτικού Ελέγχου**

Ο τακτικός έλεγχος διενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση προκήρυξης, προκειμένου να πιστοποιηθεί, με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμόδιων οργάνων της παρ. 3 του άρθρου 17, ότι:

α. Έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον ή εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) διαζευκτικά, κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 25 και, στην περίπτωση υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου σε ποσοστό 50% ή 65%, να καταστεί δυνατή η χορήγηση παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης [Η υποπερ. α της πρώτης περ. «Αίτημα Τακτικού Ελέγχου» της παρ. «Β. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ» του Παραρτήματος ΣΤ', αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 3 παρ.2 της ΥΑ 82708/2025 (Β 5709/27.10.2025)]

β. έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24.

Το αίτημα τακτικού ελέγχου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου περιλαμβάνει:

1. την Αίτηση Ελέγχου προς την αρμόδια υπηρεσία ψηφιακά υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

2. Το Ερωτηματολόγιο αίτησης ελέγχου, ψηφιακά υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο έχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του άρθρου 8. του ν. 1599/1986.
3. Τα κατά περίπτωση παραστατικά νόμιμης εκπροσώπησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

Δικαιολογητικά Τακτικού Ελέγχου

Τα δικαιολογητικά του Τακτικού Ελέγχου τα οποία συνοδεύουν το αίτημα ελέγχου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ανάλογα με το είδος του αιτήματος και την πορεία εξέλιξης του επενδυτικού σχεδίου, κατηγοριοποιούνται ως εξής:

1. Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης και μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

1.1 Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.)

α. Καταστατικό σύστασης της Εταιρείας και τυχόν τροποποιήσεις του, από το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου και μέχρι την υποβολή του αιτήματος ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν κωδικοποιημένης μορφής αυτού, καθώς και τις σχετικές ανακοινώσεις στο ΓΕΜΗ.

β. Αποσπάσματα των πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων Μετόχων/ Εταίρων από τα οποία να προκύπτουν τυχόν μεταβολές της μετοχικής/ εταιρικής σύνθεσης του φορέα μετά την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου και σε κάθε περίπτωση το σχετικό απόσπασμα της τελευταίας Γενικής Συνέλευσης καθώς και αντίγραφο των σελίδων του Βιβλίου Μετόχων/Εταίρων για την προαναφερόμενη περίοδο.

γ. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

δ. Δικαιολογητικά μεταβίβασης μετοχών (ιδιωτικά συμφωνητικά, συμβολαιογραφικές πράξεις κ.α.)

ε. Καρτέλα Προσωποποιημένης Πληροφόρησης (από taxis)

1.2 Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε. - Ε.Ε.)

α. Καταστατικό σύστασης της Εταιρείας και τυχόν τροποποιήσεις του, από το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου και μέχρι την υποβολή του αιτήματος ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν κωδικοποιημένης μορφής αυτού, καθώς και τις σχετικές ανακοινώσεις στο ΓΕΜΗ.

β. Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ.

γ. Καρτέλα Προσωποποιημένης Πληροφόρησης (από taxis)

1.3 Συνεταιρισμοί, ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.

α. Καταστατικό σύστασης της Εταιρείας και τυχόν τροποποιήσεις του, από το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του νόμου και

μέχρι την υποβολή του αιτήματος ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν κωδικοποιημένης μορφής αυτού.

β. Βεβαίωση εγγραφής στο οικείο Μητρώο (Μητρώο Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, Υπουργείο εργασίας κ.α.)

γ. Βεβαίωση μεταβολών από το οικείο Μητρώο.

δ. Καρτέλα Προσωποποιημένης Πληροφόρησης (από taxis)

2. Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της κάλυψης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με Ίδια Κεφάλαια

2.1 Αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με νέες εισφορές:

Στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων σε μετρητά, υποβάλλονται τα στοιχεία για τις αυξήσεις του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο.

Ειδικότερα τα υποβαλλόμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά είναι:

i. Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.)

α. Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με σαφή αναφορά του σκοπού της αύξησης και τις σχετικές ανακοινώσεις στο ΓΕΜΗ .

β. Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου (για τις Α.Ε.) για την πιστοποίηση της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και δημοσίευσής τους στο ΓΕΜΗ.

γ. Λογιστική απεικόνιση των πράξεων αύξησης κεφαλαίου.

δ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας,

ε. Κίνηση του τραπεζικού λογαριασμού

στ. Αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου στην αρμόδια ΔΟΥ.

ii. Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε. – Ε.Ε.)

α. Τροποποιήσεις του καταστατικού της εταιρείας για την αύξηση του κεφαλαίου με σαφή αναφορά του σκοπού της αύξησης.

β. Λογιστική απεικόνιση των πράξεων αύξησης κεφαλαίου.

γ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας,

δ. Κίνηση του τραπεζικού λογαριασμού

ε. Αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου στην αρμόδια ΔΟΥ.

iii. Συνεταιρισμοί.

α. Αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων για την αύξηση του κεφαλαίου με σαφή αναφορά του σκοπού της αύξησης.

- β. Λογιστική απεικόνιση των πράξεων αύξησης κεφαλαίου.
- γ. Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας,
- δ. Κίνηση του τραπεζικού λογαριασμού
- ε. Αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου στην αρμόδια ΔΟΥ.

2.2 Με κεφαλαιοποίηση φορολογηθέντων αποθεματικών ή/και κερδών εις νέον

- α. Απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα (Γενική Συνέλευση Μετόχων κ.λπ.) για τη δέσμευση του ποσού που θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη της ίδιας συμμετοχής από τα υπάρχοντα φορολογηθέντα αποθεματικά του φορέα.
- β. Καταχώρηση στο ΓΕΜΗ της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) του φορέα (ή άλλου αρμόδιου οργάνου) ανάλογα με την νομική μορφή του φορέα.
- γ. Λογιστική απεικόνιση των πράξεων δημιουργίας των αποθεματικών (ενδεικτικά αναφέρονται: καρτέλες, ισοζύγια, Ισολογισμοί, Οικονομικές καταστάσεις).

2.3 Με ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών και κερδών εις νέον:

- α. Αντίγραφο απόφασης του αρμοδίου οργάνου του φορέα (Γενική Συνέλευση Μετόχων κ.λπ.) για τη δέσμευση του ποσού που θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη της ίδιας συμμετοχής από τα υπάρχοντα αποθεματικά του φορέα η/και κερδών εις νέον.
- β. Καταχώρηση στο ΓΕΜΗ της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) του φορέα (ή άλλου αρμόδιου οργάνου) ανάλογα με την νομική μορφή του φορέα.
- γ. Λογιστική απεικόνιση (ενδεικτικά αναφέρονται: καρτέλες, ισοζύγια, Ισολογισμοί, Οικονομικές καταστάσεις).

3. Χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή.

3.1 Μακροπρόθεσμο Δάνειο

- α. Σύμβαση του δανείου και τροποποιήσεις αυτής από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης.
- β. Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το επενδυτικό δάνειο στην οποία θα αναφέρονται ο σκοπός και αναλυτικά, οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείου.
- γ. Λογιστική απεικόνιση του δανείου.
- δ. Εάν το δάνειο έχει χορηγηθεί από χρηματοδοτικό εργαλείο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, να υπάρχει ενημέρωση για το ύψος του Ακαθάριστου Ισοδύναμου της Ενίσχυσης που παρέχεται στην επιχείρηση μέσω του δανείου.

3.2. Δάνειο έναντι εκχώρησης επιχορήγησης

- α.** Σύμβαση εκχώρησης της επιχορήγησης έναντι παροχής ισόποσου βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού και τυχόν τροποποιήσεις.
- β.** Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο έναντι επιχορήγησης στην οποία θα αναφέρονται οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο.
- γ.** Λογιστική απεικόνιση του δανείου
- δ.** Εάν το δάνειο έχει χορηγηθεί από χρηματοδοτικό εργαλείο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, να υπάρχει ενημέρωση για το ύψος του Ακαθάριστου Ισοδύναμου της Ενίσχυσης που παρέχεται στην επιχείρηση μέσω του δανείου.

3.3. Λοιπά Τραπεζικά Δάνεια για τη χρηματοδότηση της επένδυσης Σε περίπτωση που για τη χρηματοδότηση του επενδυτικού σχεδίου έχει γίνει χρήση άλλων Τραπεζικών Δανείων:

- α.** Συμβάσεις των δανείων και τυχόν τροποποιήσεις αυτών.
- β.** Πρόσφατη πρωτότυπη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο στην οποία θα αναφέρεται ο σκοπός και το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο.
- γ.** Λογιστική απεικόνιση των δανείων.

4. Χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού (leasing).

- α.** Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού (leasing).
- β.** Βεβαίωση του χρηματοπιστωτικού φορέα (leasing) καταβολής των μισθωμάτων του leasing και του οφειλόμενου υπολοίπου.
- γ.** Παραστατικά προμήθειας και διακίνησης του εξοπλισμού.
- δ.** Βεβαίωση προμηθευτή περί καινούργιους του εξοπλισμού.
- ε.** Λογιστικές εγγραφές.
- στ.** Μητρώο παγίων

5. Νομιμοποιητικά έγγραφα δικαιωμάτων του ακινήτου επί του οποίου θα πραγματοποιηθεί η επένδυση.

5.1 Στην περίπτωση κυριότητας του οικοπέδου

Τίτλος κυριότητας (και πιστοποιητικό μεταγραφής στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή Κτηματολογικό Γραφείο όπου αυτό βρίσκεται εφαρμογή).

5.2 Στην περίπτωση απόκτησης του δικαιώματος χρήσης του οικοπέδου ή του ακινήτου με εκμίσθωση ή παραχώρηση

Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη δήλωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ./ΑΑΔΕ (και πιστοποιητικό μεταγραφής στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή Κτηματολογικό Γραφείο όπου αυτό βρίσκεται εφαρμογή).

Στη περίπτωση εγκατάστασης της επένδυσης σε (Β.Ε.Π.Ε.), (Ε.Π.) εξαιρουμένων των (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και (Θ.Υ.Κ.Τ.), πέραν των παραπάνω δικαιολογητικών, απαιτείται Βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του Ειδικού φορέα Υποδοχής

6. Λογιστική απεικόνιση των στοιχείων υλοποίησης της επένδυσης.

Εταιρείες που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας)

α. Κίνηση των λογαριασμών (καρτέλες) των προμηθευτών του υλοποιούμενου έργου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ελέγχου.

β. Κίνηση των τραπεζικών εταιρικών λογαριασμών του φορέα μέσω των οποίων έγιναν οι πληρωμές των προμηθευτών για την παραπάνω χρονική περίοδο.

γ. Ισοζύγιο Γενικού Αναλυτικού Καθολικού κατά χρόνο έναρξης του επενδυτικού σχεδίου και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ελέγχου υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον υπεύθυνο λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα.

δ. Ισολογισμοί της περιόδου ελέγχου καθώς της τελευταίας κλεισμένης χρήσης πριν έναρξη του έργου.

ε. Μητρώο παγίων της επένδυσης (τα πάγια της ενισχυόμενης επένδυσης θα πρέπει να σηματοδοτούνται διακριτά με αναφορά στον αναπτυξιακό νόμο και στην εγκριτική απόφαση).

7. Δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης της υλοποίησης - ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας

α. Τεχνική περιγραφή του επενδυτικού έργου που έχει υλοποιηθεί (ανά κατηγορία δαπάνης) μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος ελέγχου, υπογεγραμμένη από τους αρμόδιους μηχανικούς ανά κατηγορία δαπανών, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της απόφασης υπαγωγής στην οποία θα πρέπει να αναφέρονται και οι τυχόν αποκλίσεις/διαφοροποιήσεις έναντι του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου, συνοδευόμενη από αναλυτικές επιμετρήσεις.

β. Άδεια Δόμησης / Άδεια Κατεδάφισης με τις τυχόν Αναθεωρήσεις της ή Έγκριση Εργασιών Μικρής Κλίμακας. Σε περίπτωση τελικού ελέγχου απαιτείται θεώρηση της αδείας για σύνδεση ηλεκτρικού ρεύματος.

γ. Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση εγκρίσεις και άδειες για την υλοποίηση της επένδυσης (άδεια εγκατάστασης, έγκριση περιβαλλοντικών όρων, κ.α.).

δ. Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής (Π.Ε.Κ.) ή Τελική Θεώρηση από την αρμόδια ΥΔΟΜ

ε. Τα εγκεκριμένα σχέδια θεωρημένα από την Πολεοδομία (Τοπογραφικό Διάγραμμα, Διάγραμμα Κάλυψης / Δόμησης, Κατόψεις, Τομές, Όψεις).

στ. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα στην οποία δηλώνεται ότι οι δαπάνες δεν έχουν πραγματοποιηθεί επί κατασκευών που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν.1337/1983 (Α'33) είτε του ν.4178/2013 (Α'174) είτε του ν.4495/2017 (Α'167) είτε λοιπές διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών. Σε αντίθετη περίπτωση, οι δαπάνες προς ενίσχυση έχουν πραγματοποιηθεί επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν.1337/1983 (Α'33) είτε του ν.4178/2013 (Α' 174) είτε του ν.4495/2017 (Α'167) είτε λοιπές διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών προ της αίτησης υπαγωγής του υπαγόμενου επενδυτικού σχεδίου στον Ν.4887/2022 και πλέον έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.

ζ. Συμβάσεις προμηθευτών για την υλοποίηση του επενδυτικού έργου και αντίγραφα των υποβεβλημένων στην αρμόδια Υπηρεσία, σχετικών καταστάσεων.

η. Παραστατικά δαπανών (Τιμολόγια, Τιμολόγια-Δελτία Αποστολής, Τιμολόγια Παροχής Υπηρεσιών, Τιμολόγια Έργου, Αποδείξεις Παροχής Υπηρεσιών), **παραστατικά εξοφλήσεων** (τραπεζικά εμβάσματα, επιταγές, τραπεζικές καταθέσεις, εξόφληση με μετρητά εφόσον επιτρέπεται δικαιολογητικά της καταβολής της παρακράτησης φόρου), **παραστατικά διακίνησης** (δελτία διακίνησης αγαθών, φορτωτικές, διασαφήσεις, CMR, packing list κ.λπ.), **βεβαιώσεις απαλλαγής ΦΠΑ, βεβαιώσεις εξόφλησης** των βασικών προμηθευτών του έργου, βεβαιώσεις προμηθευτών για το καινούριο και αμεταχείριστο με αναφορά στα serial number του εξοπλισμού.

θ. Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση άδειες για τη λειτουργία της επένδυσης (άδεια λειτουργίας, γνωστοποίηση)

ι. Έντυπο απόδοσης ΑΜΟΕ και αποπεράτωσης εργασιών Οικοδομοτεχνικού Έργου

ια. Φωτογραφικό υλικό του έργου (κτίρια, περιβάλλον χώρος, εξοπλισμός) καθώς και της ενημερωτικής πινακίδας σύμφωνα με τον οδηγό δημοσιότητας. Συστήνεται η προσκόμιση φωτογραφικού υλικού και για τη φάση κατασκευής, ειδικά για την τεκμηρίωση των αφανών εργασιών.

ιβ. Παραστατικά απασχόλησης:

- Πίνακας (xls) υφιστάμενης απασχόλησης εργαζομένων με ανάλυση ΕΜΕ
- Συγκεντρωτικές ΑΠΔ που έχουν υποβληθεί στο e-ΕΦΚΑ για το διάστημα ελέγχου διατήρησης υφιστάμενων ΕΜΕ /δημιουργίας νέων ΕΜΕ
- Αναλυτικές Μισθοδοτικές Καταστάσεις για το ίδιο διάστημα

- Βεβαίωση αποδοχών από το Taxis (πρώην Ε7, στις περιπτώσεις ενίσχυσης μισθολογικού κόστους)
- Μηνιαίες Βεβαιώσεις Παρακρατούμενων και Προκαταβλητέων Φόρων από Μισθωτή Εργασία και Συντάξεις που υποβάλλονται στην ΑΑΔΕ
- Πίνακας προσωπικού Ε4 της Επιθεώρησης Εργασίας (αρχικός και τροποποιητικοί)

ΙΥ. Πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης:

Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτούνται

- i. αντίγραφα τιμολογίων αγοράς πρώτων υλών και πώλησης αγαθών στο βαθμό που να τεκμηριώνουν την λειτουργία της μονάδας
- ii. αναλυτικά καθολικά των αντίστοιχων λογαριασμών που έχουν γίνει οι σχετικές εγγραφές (ομάδες λογαριασμών 2 και 7).
- iii. Ισοζύγιο λογαριασμού «Πωλήσεις»

Γ. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ, ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την καταβολή της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης και της επιδότησης των τόκων των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στο παρόν καθεστώς είναι τα ακόλουθα:

A. Δικαιολογητικά σε περίπτωση μη εκχώρησης ενίσχυσης σε Πιστωτικό Ίδρυμα :

- 1.** Καταστατικό σύστασης της εταιρείας/Κωδικοποιημένο Καταστατικό ή Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος για ατομικές επιχειρήσεις.
- 2.** Βεβαίωση Υπηρεσίας ΓΕΜΗ περί :
  - Τροποποιήσεων του καταστατικού
  - Μη λύσης της εταιρείας και θέσης σε εκκαθάριση
  - Μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση ή ειδική εκκαθάριση
- 3.** Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας
- 4.** Φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από το δημόσιο (φορείς Κεντρικής Διοίκησης)
- 5.** Ασφαλιστική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από το δημόσιο.
- 6.** - Εάν ο φορέας της επένδυσης είναι Ανώνυμη Εταιρεία/ Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης:
  - Πρακτικό Δ.Σ (Α.Ε.)/ Πρακτικό Γ.Σ. (ΕΠΕ),
- Εάν ο φορέας της επένδυσης είναι Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία:
  - Πρακτικό της Συνέλευσης των Εταίρων,

- Εάν ο φορέας της επένδυσης ανήκει στις Λοιπές περιπτώσεις:
Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από ΚΕΠ/ δημόσια υπηρεσία, στα οποία δηλώνεται:
  - α) ότι η επιχορήγηση δεν έχει εκχωρηθεί σε κανένα πιστωτικό ίδρυμα και
  - β) ο αριθμός λογαριασμού (IBAN) της επιχείρησης-φορέα της επένδυσης στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης.
- 7.** Βεβαίωση Τραπέζης με το IBAN του εταιρικού λογαριασμού του φορέα της επένδυσης ή Αντίγραφο φύλλου κίνησης εταιρικού λογαριασμού (εφόσον αναγράφεται IBAN, επωνυμία και ΑΦΜ δικαιούχου), με υπογραφή αρμοδίου υπαλλήλου και σφραγίδα αντίστοιχου υποκαταστήματος.

Β. Δικαιολογητικά σε περίπτωση εκχώρησης της ενίσχυσης σε Πιστωτικό Ίδρυμα:

- 1.** Καταστατικό σύστασης της εταιρείας/Κωδικοποιημένο Καταστατικό ή Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος για ατομικές επιχειρήσεις.
- 2.** Βεβαίωση Υπηρεσίας ΓΕΜΗ περί:
  - Τροποποιήσεων του καταστατικού
  - Μη λύσης της εταιρείας και θέσης σε εκκαθάριση
  - Μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση ή ειδική εκκαθάριση
- 3.** Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας
- 4.** Φορολογική ενημερότητα του Πιστωτικού Ιδρύματος, στο οποίο είναι εκχωρημένη η επιχορήγηση, για εισπραξη χρημάτων από το δημόσιο (φορείς Κεντρικής Διοίκησης).
- 5.** Ασφαλιστική ενημερότητα του Πιστωτικού Ιδρύματος, στο οποίο είναι εκχωρημένη η επιχορήγηση, για εισπραξη χρημάτων από το δημόσιο.
- 6.** Φορολογική ενημερότητα για εισπραξη χρημάτων από το δημόσιο (φορείς Κεντρικής Διοίκησης).
- 7.** Ασφαλιστική ενημερότητα για εισπραξη χρημάτων από το δημόσιο.
- 8.** Αντίγραφο Σύμβασης Εκχώρησης
- 9.** Βεβαίωση Τραπέζης στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία εκταμίευσης, το ισχύον υπόλοιπο του κεφαλαίου του δανείου για το οποίο υφίσταται σύμβαση εκχώρησης της επιχορήγησης και το IBAN του λογαριασμού στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Απριλίου 2026

Ο Υπουργός

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

